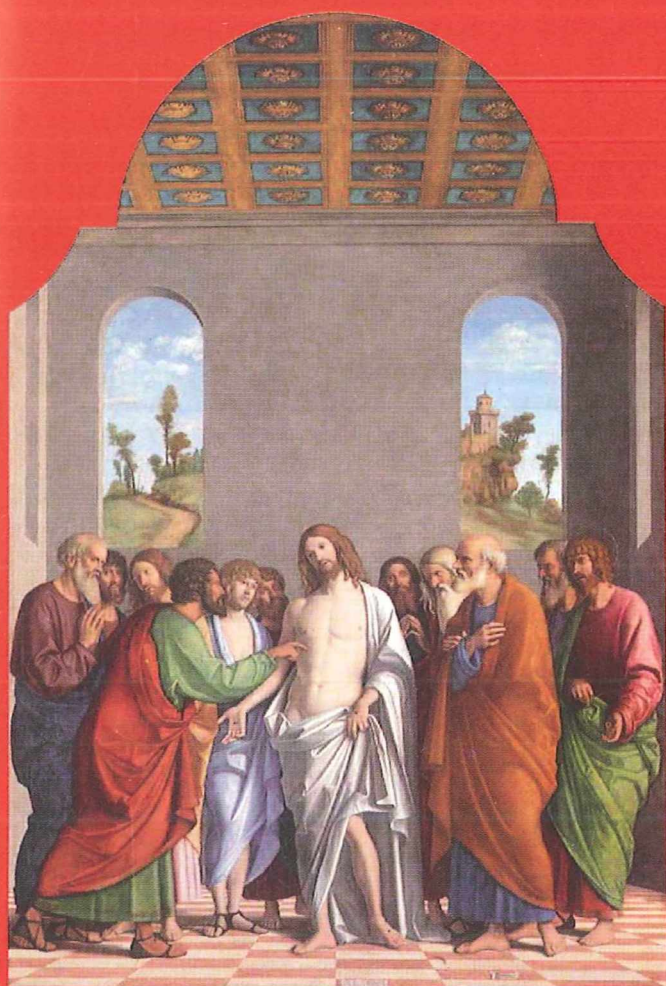

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református
Egyházkerület folyóirata

Cima da Conegliano: Hitetlen Tamás

Huszonhatodik évfolyam
2015. május

5

Tartalom

Meditáció a címlap témájára

Sarkadi Nagy Pál: Tamás.....	207
------------------------------	-----

Vasárnapi prédikációk

Csomay Árpád: Krisztus dicsőítése. János 16,14.....	209
Farkas Antal: A lelki monarchia Királyának dicsőítése. Zsoltárok 145,1–7.....	210
Kurta-Tötös Szabolcs: Emeld fel a kezedet imára! Lukács 24,50	213

Prédikáció anyák napjára

Szövérfi Zoltán: A naini édesanya. Lukács 7,11–15.....	217
--	-----

Prédikáció konfirmációra

Visky János: Odaszánás. Róma 12,1–2	220
---	-----

Prédikációk mennybemenetel ünnepére

Kurta József: Mennybemenetel. János 14,1–14.....	224
Lukács-Lőrincz Csilla: Áldozócsüdtörtök. Zsoltárok 68,18–20	226

Prédikációsorozat pünkösd nagyhetére

Lőrincz István: Mit tesz a Lélek velünk?	
Élni a Lélek által. Ezékiel 36,16–28	228
Ahol a Lélek lakik. Róma 8,1–17.....	230
A Lélek vezetése. Galata 3,19–4,7	232
A Lélek imádkozik velünk, értünk. Róma 8,26–27	233
A Lélek ajándékokat ad. 1Korinthus 12,4–12	235
A Lélek gyümölcsei. Galata 5,16–26	237
A Lélekben való járás. Galata 5,25 (Pünkösdre)	239

Prédikációk pünkösd ünnepére

Csernák Béla: Egy szívvel, új lélekkel. Lukács 12,54–57	242
Kiss Csaba: A Lélek kitöltetése minden testre. Jóel 2,28–29	243
Szép Eduárd: Legyen az életünk a Szentlélek temploma! 1Korinthus 3,16.....	246
Visky János: Kitöltötte Szentlelkét. Az apostolok cselekedetei 2,33.36–38.....	249
Zsold Béla: Pünkösd predikáció. Az apostolok cselekedetei 2,1	253

Prédikáció Szentháromság vasárnapjára

Dobai Zoltán: Szentháromság vasárnapjára. 2Korinthus 13,13	256
--	-----

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor: Jézus példázatai.	
A hamis bíróról és az özvegyasszonyról. Lukács 18,1–8.....	259

A Genezáret partján

Tedd a Bibliádba ezt, Szülöttestvérem.....	265
--	-----

Alkalmi prédikációk

Esketési igehirdetés

Csiki Mihály Levente: Erős kötelékek. Róma 8,38–39	266
--	-----

Temetési igehirdetés

Márk László Gyula: Isten mindig velünk van. 5Mózes 34,5–8	267
---	-----

Az Igehirdető repertóriumának megrendelőlapja

A címlapon Cima da Conegliano (1459 k.–1518 k.) *Hitetlen Tamás* című festménye.

A hátlayan Bódás János *Hűsvégi hit* című verse.

Meditáció a címlap témájára

Sarkadi Nagy Pál

Tamás*

Az első három evangéliumban Tamásnak csak a nevét olvashatjuk. A negyedik evangéliumban látjuk meg, hogy ki volt. Először a Lázár történetével kapcsolatban halunk róla. Jézus Betániába akar menni. A tanítványok féltették őt ettől az úttól. Ezzel az intéssel akarják visszatartani: „Mester, most akartak megkövezni a zsidók, és ismét oda mégy?” (Jn 11,8) És erre a kérdésre Tamás ezt mondja a tanítványoknak: „Menjünk el mi is, hogy meghaljunk vele.” (Jn 11,16) Tamás kész volt Jézus mellett maradni mindhalálig.

Olyan ember volt, aki minden dologban bizonyosságra akart jutni. Egyszer Jézus ezt mondta tanítványainak: „Ahova pedig én megyek, oda tudjátok az utat.” (Jn 14,4) Erre a kijelentésre így felel Tamás: „Uram, nem tudjuk, hova mégy: honnan tudnánk akkor az utat?” (Jn 14,5) Tamás olyan ember volt, aki nem tudott élni egy meg nem válaszolt kérdéssel. Jézustól bizonyítékot kér, aki helyett saját életét mutatja meg neki: „Én vagyok az út, az igazság és az élet.” (Jn 14,6)

Ő volt az, aki húsvét után Jézus feltámadásában kételkedett. Azt olvassuk, hogy húsvét estéjén nem volt ott a tíz tanítvánnyal, akik a félelem miatt zárt ajtók mögött gyűltek össze. Miért éppen Tamás hiányzott? Nem azért, mert ő nem félt? Ha nem tudott meghalni Jézussal, meg akar halni utána. Amikor megjelenik a tanítványok között, azok elmondják neki, hogy látták az Urat. Tamás nem hisz nekik. Még akkor sem hinne, ha szemével látná: „Ha... be nem bocsátom ujjaimat a szegek helyébe, és az én kezemet be nem bocsátom az ő oldalába, semmiképpen el nem hiszem.” (Jn 20,25) És Jézus nyolc nap múlva ismét megjelenik közöttük. Tudja, hogy már Tamás ott lesz. Érette jön, hogy kételkedését legyőzze. Őt szólítja meg. Tud mindenről, amit Tamás egy héttel ezelőtt mondott. Mintha ezt mondaná neki: Tamás! Kész vagyok megtenni, amit kívánsz. És Tamás összetörik. Nem a sebek érintése töri össze, hiszen azokat meg sem érintette, hanem Jézus nagy szeretete.

És a legnagyobb kételkedő mondja el a legnagyobb hitvallást: Én Uram és én Istenem. Többet mond, mint a tíz tanítvány. Azok „csak” a feltámadás tényét mondják el: Láttuk az Urat. Tamás hitvallást tesz. A tanítványok közül ő teszi a legnagyobb hitvallást: Jézus Isten. A halált legyőző, dicsőséges Úr. Ebben a hitvallásban egészen benne van a szíve. Jézus nemcsak Úr és Isten, hanem az Ő Ura és Istene. Azóta ezt a hitvallást hirdetik az egész világon. A niceai zsinat 325-ben ugyanazt hirdette az egész keresztyén világnak, amit Tamás mondott. Krisztus Isten.

Az igehirdetések mondják tovább Tamás hitvallását. Mondják a kételkedőknek: A feltámadás hitére eljutni Tamás hitvallása után minden kételkedőnek lehetséges, hiszen az jutott el erre a hitre, aki elhatározta, hogy semmiképpen sem fog hinni.

Tamás hitvallása óta elmondhatja minden egyes keresztyén: Én Uram és én Istenem! És elmondhatja minden gyülekezet: Mi Urunk és mi Istenünk! Krisztus nem veti meg a kételkedőket, hanem le akarja győzni őket.

Tamás nemcsak egyszer mondta el ezt a hitvallást, hanem mondta egész életében. A tanítványok között ő ment a legmesszebbre: Indiába. A hagyomány szerint itt egyházat alapított. Indiában halt mártírhálált, és Madrászban, a Tamás-hegyen temették el. E ha-

* Dr. Sarkadi Nagy Pál: *A tanítványok*. Magyar Református Egyház Kálvin János Kiadója, Budapest 1994.

gyománnyá hitelességét bizonyítja a kétszázézer Tamás-keresztény, akik a mai napig Indiában élnek. Egy misszionárius írja le, aki e század elején látogatta meg őket: Minden évben konferenciát rendeznek, melyen 20-30 ezren vesznek részt. Mindenki fehér ruhába öltözik. Bejárta a világot, de úgy énekelni és imádkozni még nem hallott keresztényeket, mint a Tamás-keresztényeket. Nincs közöttük analfabéta (melyik indiai közösségről lehet ezt elmondani?) sem.

Ezt a közösséget Tamás alapította, akinek a kételkedését nem a bizonyítékok győzték le, hanem Jézus Krisztus jelenléte.

Tamás

Nem! Nem hiszem, hogy meghalt Krisztus
Közztetek itt megjelent!
Az nem lehet, hogy megszegezett teste
Életre kelt még idelent.

Nem! Nem hiszem! Minden szó hiába!
Meg nem győzhettek! Hasztalan...
A sir mélyéről nincs visszatérés...
Halottak útja zárva van.

Ne kételkedj Tamás! Higgy az Urban;
Itt járt, legyőzte a halált.
Hűlt tagjai megelevenedtek,
S nagy bánatunkra ránk talált.

Óh, Tamás... Örülj! Van feltámadás!
Áldott Urunk feltámadott!
Égi szerelme drága melegével,
Reánk ragyogott, megújított!

Higgy! Oh Tamás! Hogy üdvözülj te is...
S lelked is új erőt vegyen...
„Hinnék” zokogta... „Ha eljönne, hogy
Ujjam sebeibe tegyem”

És halk susogva megmozdul a csend.
Fényesség villan a homályon át...
S egy égi lény tiszta, szent jósággal...
Keresztül lengi a kis szobát...

Jövel... Tamás... add ide a kezed!
Imé a sebek...! Tapintsd meg jól...!
S kezét kinyújtván a kétkező Tamás...
Zokogva az Ur sebeibe nyul.

„Hiszek Uram! Hiszek!” – zokogja –
„Minden hívők erejével hiszek!”
S minden szívet láng-lobogásánál
Lábaidhoz szeretettel viszek.

Tudom Tamás, hogy sebeimet látván,
Hittel pihensz meg lábaimnál.
„Bizony... bizony, ki nem lát és úgy hisz
Százszorta boldogabb náladnál.”

A hit virág. Lelkünk szent virága,
Illatát csak lélek ismeri;
S ki szemmel-ésszel kutatja titkait,
Hasztalanul, hiába keresi.

Mert a hitnek csodás láng-erejét
Nem érhetik fel földi árnyak,
A lélek vágya: *Csodás magasság!*
Hová nem visznek földi szárnyak.

Horváthy Elza

Vasárnapi prédikációk

Csomay Árpád
Biharszentjános

Krisztus dicsőítése

Alapige: János 16,14
Bibliailvasás: Jóel 3

Az elárúsító mindent megtesz annak érdekében, hogy az árujára felhívja a figyelmet. Így a vevők nem tudnak ellenállni. A Szentlélek is ugyanezt teszi. Felhívja a figyelmet Jézusra, hogy aztán Őt kövessük, és neki szolgáljunk.

Aki Az apostolok cselekedetei második részében Péter pünkösdi prédikációját olvassa, csodálkozva látja, hogy nem annyira a Szentlélekről van benne szó, mint inkább Jézus Krisztusról. Az Ő földi életéről és megdicsőüléséről, amikor elfoglalta a helyét az Atya jobbján. Ez a Szentlélek fontos munkája: Krisztusra mutat. Minden azért van, hogy a bűnös ember szívében Krisztus alakja nagyra nőjön, hogy aztán Őt dicsőítse. Ezt teszi világossá Jézus is, amikor a Szentlélekről beszél.

Dicsőítés

A figyelmes olvasó észreveszi, hogy ez a szó, *dicsőítés*, mint egy vörös fonal vonul végig János evangéliumán. Jézus úgy van jelen, mint a bűnösök Szabadítója és Üdvöztője. Megragad bennünket az Ő dicső volta, amellyel itt a földön járt, és amely mégis rejtve volt. Hatalmas dicsőség sugárzott a Fájdalmak Emberéről. Meglátok-e valamit a kereszten levő Krisztus királyi voltából? Nem sokat, hiszen a természeti ember keveset lát a dicsőségből.

Ezért olyan nagy csoda az, ami pünkösdkor történt. A Szentlélek kitöltetett, és ami nekünk idegen volt, azt egészen közel hozta hozzánk. És amit nem tudunk felfogni, azt megtanítja nekünk, hogy megértsük. A Szentlélek Krisztus által erőt ajándékoz nekünk.

Fényszóró

A Szentlélek olyan, mint a világítótoronyban a fényszóró. A világítótorony fényszórója nem önmagáért van. A Szentlélek is Krisztusra mutat. Vajon miért? Mert nagyon szereti Jézust. És azért, hogy szívünket megnyerje a Krisztus számára. Mert mi, elveszett emberek, mindent Benne találunk meg, amire szükségünk van. A Golgotán végezte el a mi szabadításunkat. Milyen csodálatosan ragyog felénk Isten szeretete a keresztről! Isten értünk adta Fiát! A Fiú dicsőítette az Atyát. S most a Szentlélek dicsőíti a Fiút. S ha mi Krisztusban vagyunk, általunk is ezt teszi.

Kút

Mióta teszi ezt a Szentlélek? Ő Krisztusból merít. Mindazt, ami Őbenne van, azt Krisztusból merítette. A Szentlélek Krisztustól veszi a szavakat. Ő Krisztus árnyékában szólal meg. Neki szüksége van Krisztus irányítására. Ő Krisztus áldozatából merít. Mindazt, amit Krisztus tett, ahogy Ő szolgált, és mindazt, amit megszerzett nekünk, a Szentlélek élővé akarja tenni a mi szívünkben és életünkben. A Szentlélek azt munkálja a mi szívünkben, hogy mindezt igaznak tartjuk. Ismerjük-e ezt a gazdagon buzgó kutat? A Szentlélek által részese lehetsz Krisztusnak és minden jótéteményének. Ő nyitja meg a szemünket, hogy meglássuk Krisztus dicsőségét. Ő nyitja meg a fülünket, hogy arról a mennyei királyságról halljunk, melyet az Atya kegyelemből Krisztusért nekünk akar

adni. Ő nyitja meg a szívünket, hogy Krisztust, a mennyei Királyt befogadhassuk. És mindez azért, hogy Krisztus dicsőíttessék a Szentlélek által.

És ott van még a nagy igazság is: a Szentlélek nélkül Krisztus idegen marad számunkra!

Az Ige által

A következő kérdés azonban nem hangzik olyan idegenül. De hogy végzi ezt a Szentlélek? Erre maga Jézus Krisztus felel: „Ő megjelenti néktek.” A Szentlélek szolgálata révén *jelentetik meg, hirdetik* az Ige. Ahol Isten Igéje hirdetik, ott a Szentlélek munkálkodik. Ezért olyan fontos Isten Igéjének a hirdetése, a prédikáció. S hogyha valamit a Szentlélek erejéből meg akarok tapasztalni, akkor oda kell figyelnem Isten Igéjére. Ezt a személyes életemben is – csendes áhítataimban – és a gyülekezetben is gyakorolnom kell.

A Szentlélek Krisztus jó barátjává tesz bennünket. Az Ige által munkálkodik Isten Szentleke, hogy ezáltal Krisztus jótéteményeinek a részesévé tegyen minket.

S mindez azért, mert én egy bűnös és adós ember vagyok. Am azt is meghallhatom, hogy számomra van bocsánat, ha Krisztusban vagyok. Isten Szentleke érezteti meg velünk Krisztus szeretetét. És Ő lesz minden mindenekben. Nélküle semmire sem megyünk. Isten Szentleke meglátatja velünk Jézus dicsőségét, és mi nem maradhatunk többé némák: Őt dicsőítjük! Ámen.

(J. de Jong nyomán)

Farkas Antal

Nagyvárad-Velence

A lelki monarchia Királyának dicsőítése

Alapige: Zsoltárok 145,1–7

Bibliolvasás: Efézus 1,1–14

Szeretett testvérek! Azt írja Kálvin e zsoltár magyarázatában: „Ez az egyik legérdekesebb és legszebb zsoltár A zsoltárok könyvéből, amit az ókori zsidók oly nagyra becsültek, hogy azt mondták: Bárki, aki naponta háromszor szívvel és szájjal elmondja ezt a zsoltárt, az boldog ember, s bizonyosan élvezni fogja az eljövendő világ áldásait.”

A 145. zsoltár szövege erőteljesen és tudatosan hangsúlyozza Isten királyi uralmát, ami a babiloni fogság utáni kor teológiai jellegzetessége, mely szerint feltételezni lehet, hogy nem Dávid király írta, hanem Kr. e. 550 körül keletkezhetett. Szép és fennkölt szavakat használ az írója, s úgy tűnhet, hogy csak általános bevezetésként szolgálnak a zsoltár lényegi, tartalmi része előtt, de ha egy kicsit megvizsgáljuk, ahogyan a zsoltáríró fogalmaz: „csodálatos dolgaidról elmélkedem” (5. v.) – rádöbbenünk, hogy fontos dolgokat tartalmaz, akár a saját életünkre nézve is.

I.

Nekünk olyan királyunk van, akit magasztalni és dicsérni kell.

Időzzünk el ennél a szónál: király. Az Ószövetség idején a királyoknak hatalmuk volt ugyan, de nem tehettek korlátlanul azt, amit akartak, különben Isten ítélete alá kerültek. Számtalan példa van erre nézve. A király tehát minden tettéről számot kellett adjon Istennek.

Napjainkban a világ számos országában megmaradt a monarchia. Bár értelmetlen lenne felsorolni az összes, kíváncsiságból azonban utánanéztam, mely szerint Európa 8

államában maradt meg a királyság intézménye (leszámítva a 4 törpeállamot). Ezek: Belgium, Dánia, Hollandia, Luxemburg, Nagy-Britannia, Norvégia, Spanyolország és Svédország. Ezek a királyságok azonban már csak tiszteletbeli ranggal bírnak, a hatalom a kormányok kezében van.

A régi korokban a királyok uralkodtak a népen, ők toborozták a hadsereget, nekik fizettek adót, s bizony kevés volt köztük az inkognitóban országát járó, igazságos Mátyás királyunkhoz hasonló uralkodó.

Korunkban kevés a király, azonban megsokasodott a „kiskirályok” serege. S hívjuk őket bankoknak, szabadkőműves páholyoknak, multinacionális nagyvállalatoknak – akik döntenek embermilliók jólétéről vagy nyomorúságáról, ahogyan érdekük diktálja. A világpolitikában is ők érvényesítik akarataikat, céljaikat.

A világi királyok és „kiskirályok” uralma azonban véges. Velük ellentétben azonban nekünk örökkévaló Királyunk van, akinek uralkodása vég nélkül való. Róla tesz hitvallást a zoltáríró, s kiérződik a szövegből, hogy a Vele való kapcsolata személyes és közvetlen. Nem kell instanciáznia, kérvényeket fogalmaznia, hogy a színe elé járulhasson. Mert Isten a lelkek királya, hatalma nincsen országhatárok közé szorítva.

Ha elgondolkozunk a teremtet világ szépségén és rendjén, megérezhetjük Isten nagyszerűségét. Az Ő megértésében segítenek nevének jelentései: Elohim: erős, isteni; Adonai: Úr, mint például egy szolga parancsolója; El Eljon: legmagasabb, legerősebb; El Roi: az erős, aki lát; El Shaddai: mindenható Isten; El Olam: örök Isten; Yahwe: én vagyok – ami azt jelenti, hogy ő örökké és mindig is létezik; és még folytathatnánk.

„Minden napon áldalak téged és dicsérem nevedet örökkön-örökké!” (2. v.) – mondja a zoltáríró, ami azt jelenti, hogy az állandó dicsőítésnek nem gépiesen kell szólnia, hiszen az ember nem egy verki, amit csak fel kell húzni, vagy egy bakelitlemezen megakadt tű, hogy ugyanazt ismételtesse. A „minden napon” talán túlzó megfogalmazás, elvárás, hiszen az ember erre képtelen. Azért is, mert keresztek hordozunk, betegséggel küszködünk, beteget, öreget gondozunk (mint mi az Agnulli Dei Idősek Otthonában), nemrég vesztettünk el valakit, családi, egyéni gondjaink vannak, megélhetési problémáink, és sorolhatnám a végtelenségig... Ilyen helyzetekben nehéznek tűnik az Isten magasztalása.

Spurgeon, a híres 19. századi angol prédikátor mondta: „Amikor áldjuk Istent kegyelmes tetteiért, megsokasítjuk azokat; és amikor áldjuk Őt a szenvedésekért, akkor általában véget vetünk azoknak.”

Azonban a mindennapi szenvedésekkel, gondokkal szemben ott van a mindennapi Ige, imádság, hálaadás. Sajnos a legtöbb embernek épp ezekre nem futja, legalábbis nem áldoz rá időt, pedig „áron is megvegyétek az alkalmatosságot, mert a napok gonoszok” – figyelmeztet Pál apostol (Ef 5,16).

Sajnos sokszor nemhogy dicsérnénk Istent, hanem éppenséggel gyalázatot hozunk a nevére, s a dicsőítőszót felváltja a panaszkodás, káromkodás, az istengyalázás. És milyen sokszor van a dicsőítés helyett némaság a szívünkben.

Vegyük görcső alá imádságainkat: először is nem a bánatainkat, kéréseinket visszük trónusa elé? Több hangsúlyt fektetünk ezekre, mintsem a dicsőítésre, hálaadásra, köszönetmondásra. Pedig ha kaptunk valakitől valamit, azt illik megköszönni. Tőle pedig annyi mindent kaptunk: az életünket, családjunkat, bűneink bocsánatát, és sorolhatnánk... Olyanok vagyunk, mint a követelőző gyermek, akinek mindig több kellene. Kezdjük el dicsérni Istent, és megszabadulunk mindezekről.

Luther egyszer azt mondta: „Énekeljünk egy himnuszt, bosszantsuk vele az Ördögöt.” Az Isten magasztalása vonatkozásában a vezérdallam, a cantus firmus, az emberé. Be kell azonban vallanunk, hogy sokszor alig lehet hallani. Nem azért, mert elnyomja a többi szólam, hanem mert halk. Halk a vallástételünk, hitvallásunk. A kórus hasonlatá-

nál maradva – lehet-e úgy énekelni, hogy közben arra gondolok, énekeljen csak teli szájjal-szívvel a másik? Egy kórusban minden hangra, szólamra, és annak erősségére egyaránt szükség van. Ugyanis, ahogyan Kálvin fogalmaz: „Minden ember azért született, hogy Isten dicséretére szentelhesse magát.”

II.

Az Isten nagysága nem az ember döntésétől függ.

Dr. Kováts Lajos (1870–1921) így írt éneket (MRÉ 455.) az Isten iránti csodálatáról:

Nagy vagy, te Isten, nagy a te hatalmad,
Világteremtő a te szózatod.
Mondád: „Legyen!”, s a pusztá semmiségből
Világosság s mindenség támadott.
A csillagezrek, a nap fényessége,
Ég, föld követte szent parancsszavad:
Remeg szívem, s megdöbbenvén csudálja
Mindenható, dicső hatalmadat.

Hogy Isten nagysága mennyire ismeretlen az ember előtt, elég ha a világmindenségre gondolunk. S bár az ember nagy teljesítményű ürteleszkópok segítségével már nem csupán csillagokat, bolygókat fedezett fel és nevezett el, hanem fényévezredek távolságában lévő csillagrendszereket, – nemcsak gyanítja, hanem tudja, hogy azokon is túl még létezik számára ismeretlenség. Tehát nem tudjuk még a világegyetem nagyságát sem felfogni, nemhogy az Istenét, aki ezt az egészet létrehozta.

Johann Kepler (†1630) csillagásznak a neve általában ismert. Ő a Kepler-törvény megalkotója, amelynek segítségével a bolygók útja pontosan kiszámítható. Egyetemi hallgató korában a tübingeni teológia tanulója is volt. A természettudományokat is szerette. Útja Prágába vezetett, ahol az akkor legismertebb csillagásznak, a dán Tycho de Brahe-nak lett a munkatársa. Itt vált lehetővé a Kepler-törvény felfedezése. 59 éves korában Kepler lázban, nyomorúságos körülmények között halt meg Regensburgban, ahol jeltelen sírba temették. Ajkát ez a hitet tükröző imádság hagyta el: „Oh, te, aki a természet világossága által vágyat ébresztettél bennünk kegyelmed fénye iránt, vezess a te dicsőséged világossága felé. Köszönöm, hogy örömet adtál nekem, hogy gyönyörködjem alkotásaidban.”

A hitetlen emberek előtt Isten létezését nem lehet bizonygatni. Azt mondja Spurgeon: „Az ember testi látószerve a hit lelki látóképességéhez viszonyítva gyatra eszköz. – Természetünkben több a malomkő zuhanása, mint a sas szárnyalása.”

A hívő ember a mindennapok eseményeiben, történéseiben is képes felfedezni, felfismerni Isten jelenlétét. „Hit nélkül pedig lehetetlen...” (Zsid 11,6) – mondja Pál, s ez mindenre érvényes!

„Nagy ellentét van Isten örök neve – fogalmaz Kálvin –, valamint a között a halhatatlan hírnév között, melyet nagy emberek szereznek meg látszólagos a hőstetteikkel. Az emberi kiválóságokat gyakran dicsőítik a történelemben. Istennel azonban más a helyzet, mert nem múlik el nap, amikor ne újítaná meg cselekedeteinek emlékezetét.”

A teremtmény Isten nagyságát kisebbítette, amikor a „nagyságot” emberekre aggatta. Hány „Nagyságos Úr/Asszony, Nagyságos Fejedelem” volt már a történelem során, és hány asszonyt szólítottak „naccságának”?

Keresztyén testvéreim, Isten a mai Igével megszólít, méghozzá személyesen: hogy te vagy, nem a másik, nem az arctalan Egyház, hanem te, aki az Istent dicsérő, generá-

ciókat összekötő láncolatában a jelen láncszeme vagy. Vajon ez a folyamat, mely a „nemzedékeknek” (4. v.) sodrásában van, a te életedben is folytatódik, vagy netalán megszakad? Talán benned, általad, miattad szakad meg?!

Milyen hatalmas lehetőség és egyben felelősség is az Isten nagyságát személyes hittel felismerő generációknak az, hogy egyengessék gyermekeik, unokáik útját, hogy majd azok is hitbeli döntés alapján elfogadják.

A kérdés az, hogy én hogyan lehetek segítségül a következő nemzedék számára? Úgy, ahogyan a zsoltáriró fogalmaz: „A te méltóságod dicső fényéről, és csodálatos dolgaidról elmélkedem.” Az „elmélkedésből” fog származni majd az „áradozás” (7. vers), ami nem csupán egyszerű beszédet jelent, hanem bizonyágtételt, mely úgy tör fel a hívő ember lelkéből, mint a víz a forrásból. Hogy újból Spurgeon idézzem: „A hit legnagyobb forrása a Krisztus keresztyéről való elmélkedés.”

Keresztyén testvéreim! Isten nagyságát sok minden hirdeti a világban, de a legteljesebben a szeretete. Az a szeretet, mely a testet öltött Igében, Jézus Krisztusban jelent meg: „Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” (Jn 3,16) Jézus a Királyok Királya, kiről a HK 31. kérdés-felelete azt tanítja: „mert Őt az Atya rendelte, és Szentlélekkel felkente... örökkévaló királyunkká, aki minket Igéjével és Szentlelkével kormányoz, és a nekünk szerzett váltságban oltalmaz és megtart.”

Míg a földi királyok nem ismerik személy szerint alattvalóikat, a Királyok Királya igen. Ő ismeri az övéit. Ez örömhír! Erről elmélkedjünk, erről áradozzunk életünk hátralévő idejében a megváltottak örömeivel.

A már említett 455. ének utolsó versét idézem:

Nagy vagy, Uram, és mily nagy a szerelmed,
Fiadban mit velem éreztetél!
A pislogó kis mécsest el nem oltád,
S a megtört nádnak megkegyelmezél.
Mikor hevertem bűnben, megköltözve,
Felém kinyújtád irgalmas kezéd;
Örömkönnnyekkel, térdre hullva áldom,
Te idvezítő nagy szerelmedet!

Ámen.

Kurta-Tötös Szabolcs

Dobra

Emeld fel a kezedet imára!

Alapige: Lukács 24,50

Bibliailvasás: Zsoltárok 130

Készülünk már lélekben és külsőségben is a mennybemenetel és pünkösd ünnepére. A mi környékünkön pünkösd előtt van a konfirmálás is. Tervezzük, hogy ki hol ünnepel, mi lesz a menü, hova megyünk vendégségbe, vagy ki jön hozzánk. Olyan szépen eltervezzük a külső részét az ünnepnek: Vajon eszünkbe jut, hogy a lélekben is készülni kellene? Eszünkbe jut, hogy kérjük Isten Szentlelkét az ünnep közeledtével? Eszünkbe jut az, hogy imádkozni is kellene? Legalább néha. Legalább az ünnep közeledtével. Legalább egyszer egy nap.

A mai vasárnapról nem árt tudni, hogy épp az imádságra buzdító vasárnap, úgynevezett Rogate vasárnap. Ma számos templomban az imádságról szól az igehirdetés.

Nézzük meg együtt az imádságvasárnap eredetét, majd beszéljünk az imádságról.

A hagyományos egyházi kalendáriumban a húsvét utáni ötödik vasárnapot nevezték Rogate vasárnapnak. Neve kivételesen nem bibliai ígére vezethető vissza, hanem a 4. századi Rómában bevezetett könyörgőprocessziókra. Az elnevezés az ünnep központi tartalmára, az imádságra utal, így nevezhetjük ezt a napot az imádság vasárnapjának. A csütörtök már az áldozócsütörtök (Ascensio Domini), Krisztus mennybemenetele, a húsvét utáni negyvenedik napon.

Kerestem egy imádságról szóló részt az evangéliumokban a feltámadás és a mennybemenetel között. Nem találtam. Kíváncsi voltam, hogy miért imádkozik Jézus vagy a tanítványok a feltámadás után, amikor még itt van Jézus.

Mennybemenetelkor összegyűlnek a tanítványok, leborulnak (Máté ev.), a feltámadás története után megjelenik Jézus a tanítványoknak, halat kér, eszik, rögtön utána Betániában folytatódik a történet, felemeli kezét, megáldja őket...(Lukács). Imádságról nem olvasunk itt sem. Az apostolok cselekedeteiben csak annyi van megírva, hogy sokfelé megjelent Jézus, megmutatta, hogy él, és szólt Isten országának dolgairól. A tanítványok felfelé néztek a mennybemenetel után. De imádságról itt sem hallunk.

Ami viszont közös mindegyik evangéliumban, hogy Jézus felemeli a kezét. Áldásra emeli, s akkor emeli, amikor fontos dolgot mond. Felemelte akkor is Jézus, amikor imádkozott.

Felemelte kezeit... Imára, áldásra, fontos mondatok elmondásakor...

Kéz. Mennyi mindenre használjuk mi is a kezünket. Van a **dolgos kéz**, amivel a napi kenyérért küzdünk. Evvel fogjuk a szerszámot, evvel nyomjuk a billentyűt a számítógép előtt.

Nevelő kéz, mely megfogja a gyermek vagy unoka kezét.

Segítő kéz, melyet a társnak nyújtunk.

Ütésre emelt kéz, sajnos ez is gyakori. Nem beszélünk róla, csak suttogunk egymás közt, hogy baj van valamelyik családban. Verik valamelyik családtagot, általában a nőt.

Imára emelt kéz, mely felfelé mutat az ég felé, a menny felé, Isten felé. A tanítványok is szemeiket a hegyekre emelték, azaz felfelé úgy, mint a zsoltáros a 130. zsoltárban.

Áldásra emelt kéz. Ritkán használjuk. Régen a haldokló öregek haláluk előtt megáldották a család tagjait. Ma nem gyakoroljuk, gyakoribb az átok, átkozódás.

Mindezek tekintetében gondoljuk végig: Mire használjuk a kezünket?

Rogate vasárnapja van. Imádság vasárnapja van. Használod-e imára a kezedet? Mennyi idő van az imára egy napodban?

Lehet imádkozni Istenhez! És ma, Rogate vasárnapján így hangzik a felszólítás: imádkozzatok!

Első hallásra nagyon kemény parancsnak hangzik ez. Mintha egy magas rangú tiszt kiadta volna az parancsot. De nem ez a helyzet, hanem az, hogy lehetőségünk van rá. Szabad imádkoznunk. És ez egy óriási esély. A mélységben, vagy bármiféle emberi állapotban szólhatunk az Istenhez, és Ő meghallgat. Olyan, mint amikor telefonálunk: felvesszük a kagylót és tárcsázzuk a számot. Aztán lehet, hogy a vonal túloldalán nem veszik fel, vagy éppen foglaltat jelez. De ha Istent tárcsázzuk, Ő mindig ott van. Ő minden imádságunkat hallja. És ez óriási dolog!

A Szentírás is azt mondja A zsoltárok könyvében: „Hívj segítségül engem a nyomorúság idején!” Az imádság egy segélyhívás.

Az imádságról olyan sokat beszélünk, de mégsem eleget, vagy nem jól. Felesleges időtöltés, vagy szokás lenne? Olvastam olyan véleményt az imádságról, hogy az imádkozó magában beszél. A gyengék szalmaszála. A modern ember azt mondja, kell a léleknek, de ha nem használ, nem is árt.

Mi lelkészek sokszor mondjuk, imádkozni kell. De hol, hogyan, mikor, miért – kérdezhetjük magunkban.

Hol lehet imádkozni? Olvastam egy könyvben, hogy a belső szoba Palesztinában az éléskamrában volt. Ott kellett elmondani Jézus szerint az imádságot, ahol az ennivaló-lerakat dolgai között gondolhatunk arra, hogy mit is kellene ezek után kérnünk, amikor a gondviselés jele ott van.

Kiment a divatból? Régen a reggel 8-as harangnál megálltak az emberek, kapát a templomnak támasztva bejöttek imádkozni, s aztán mentek ki dolgozni. Délben megálltak a mezőn, kalapot levéve imádkoztak, majd ettek, és folytatták. Ugyanakkor az iskola is ezzel kezdődött, ma pedig oda jutottunk, hogy az iskolában a gyerekektől azt kértem, írjanak egy saját imát az iskolai vallásórára. Nem tudtak. Nem tudják, mi az a szabadon elmondott imádság.

Ezért jó az imádság vasárnapja. Imádkozhatsz templomban, kamrában, buszon, mezőn, komputer mellett.

Emeld fel a kezed imára! **Hogyan?**

Az imádság formái változtak, a lényeg nem, felemelt kézzel imádkoztak Jézus idejében is, volt, aki leborulva. Később jött „divatba” a térden állva elmondott ima, ez is az alázat jele volt. Összekulcsolt kézzel való ima jóval később jött szokásba, a teljes önátadás jele, hiszen összekulcsolt kézzel nem tudunk semmit tenni közben.

Mikor lehet imádkozni? Bármikor, este, reggel, éjszaka, Jézus éjjel is imádkozott. Nagyszüntőrtökön többször is. Igaz, a tanítványok közben elalusznak.

Mi az imádság? Egyszer egy fiatal azt mondta, hogy „amikor imádkozom, megáll az idő” Talán a rohanó világban egy kis napi megállót jelent. Nem rohanunk, addig is lazítunk, kikapcsolódunk.

Lisieux-i Szent Teréz mondta: „Számomra az imádság a szív dobbanása, egyszerű, ég felé küldött tekintet, a hála és a szeretet kiáltása mind a megpróbáltatás, mind az öröm idején.”

Az imádság a lélek fölemelkedése Istenhez: vagy a szükséges javak kérése Istentől. Mennyi minden van egy imában! Megállhatunk a rohanásban, lelkünk közel kerül Istenhez, végiggondoljuk a vele való kapcsolatunkat, és elmondhatjuk a kéréseinket. Miért ne használnánk ki ezt a lehetőséget?

Emeld fel a kezed imára!

Az evangéliumban időnként arról olvasunk, hogy Jézus elhívja tanítványait egy magányos helyre. Mit akar ott velük? Leggyakrabban – ha jól olvasom Mk 6,31-et és az azt követő verseket – egyrészt azt, hogy „kipihenjék magukat”; másrészt pedig, egyszerűen hogy „Vele legyenek” Röviden: imádkozni akarja tanítani őket. És vajon mi mit csinálunk, amikor a nap folyamán egyszer-egyszer leülünk, hogy csendes időt szakítsunk magunknak az imádságra?

Az imádkozásnak négyféle módja van.

1. Az első közülük a *kötött imaformákkal* való imádság. Amikor egy gyereket imádkozni tanítunk, valami ilyesmit mondunk neki: „Figyelj, most pedig tedd szépen össze a két kis kezedet, és mondjuk együtt: Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy...”

A gyerek utánunk ismétli a szavakat anélkül, hogy még teljesen képes lenne felfogni a jelentésüket. Ugyan mit tud még arról valaki gyerekkorában, hogy mit is jelent az: „szenteltessék meg a Te neved...” (szóval, hogy ne az enyém...); vagy, hogy „legyen meg a Te akaratom...” (vagyis, ne az enyém...). Mégis van értelme imádkozni tanítani, mert a közös élmény, a bizalmas és meghitt együttlét puha légköre, a meleg figyelem valamiképpen bűvkörébe vonja, átöleli a kicsi lelkét, és egész életre szóló, kitörölhetetlen nyomot hagy benne. A szavaknak még lesz idejük később is jelentéssel megtelni;

azoknak is, amelyeket esetleg most még csak mechanikusan ismételt egy gyermek: ha bajban lesz, később tud majd hova visszanyúlni... a kötött imával való imádságot mi, keresztyének sohasem „nőjük ki”; minden életkorban, később is gyakoroljuk. Sokan zsoltárokkal imádkoznak, ezek is jók, legalább ennyi legyen.

2. Az imádság második fajtája az úgynevezett *értelmi* vagy *kognitív* ima. Ez szabaddon, a saját szavainkkal mondott Istenhez fordulást jelent. Gyakran megessik, hogy az életünk eseményeinek értelme nem azonnal világos. Ha az értelemkeresés (türelmetlen vagy megadó, nyugodt vagy szenvedélyes) folyamatába Istent is bevonom – ha neki is elmondom, meddig jutottam, és Őt is megkérdem, hogy mit gondol erről-arról –, akkor az értelmem segítségével imádkozom. Gyakran egész életünk értelme is kérdésessé válik – különösen tragédiák, sorscsapások kapcsán, azaz a szenvedés kifürkészhetetlen titkával találkozva. A Szentírásban Jób is így imádkozott!

3. Az ima harmadik fajtája az *érzelmeik* bevonásával végzett, úgynevezett *affektív* ima. Az Istennel való kapcsolatunkban ugyanis hosszú távon nem hiányozhatnak az érzelmeik. A feltámadott Jézus Krisztus előtt is kifejezhetjük, hogy éppen mit élünk át érzelmi szinten. Mindennek helye van, legyen bár szó örömről, háláról és megelégedettségéről vagy éppen lázadásról, dühről és a mindent elsöprő felháborodás érzéséről. Istennel nemcsak vitatkozni szabad (értelmi ima); lehet vele perelni is. Szégyenkezés nélkül kifejezhetem mindazt, amit Vele szemben érzelmi szinten átélek; kibírt Ő már ennél többet is... Az alapvető szabály így hangzik: „Ami van, annak szabad lennie!” Előtte nem érdemes takargatni önmagam, hisz Ő úgyis ismer, anyám méhétől fogva (Zsolt 22). Ő a szívek és vesék vizsgálója (Zsolt 7,10), s ő szötte a testemet is (Zsolt 139). Nagyon felforrósodhat két személy kapcsolata, ha képesek megosztani egymással a legmélyebb érzéseiket is. Ugye, van tapasztalatotok az istenkapcsolat e fajtájáról is?

4. Van még valami más is ezeken kívül? A szerelmesek is belefáradhatnak a folyamatos beszélgetésbe, érzelmeik állandó kifejezésébe. Jólesik ilyenkor egyszerűen csendben maradni. Én nézem Őt, Ő néz engem – s ez elég. Hiszen a feltámadott Jézus Krisztus itt van, jelen van minden pillanatban –, legfeljebb én nem vagyok éppen jelen, mert lekötnek, magamba zárnak a gondjaim és gondolataim... Az egyszerű imához elég, ha csak Vele igyekszem maradni. Ebben a fázisban az ima legfőbb akadálya – sokunk tapasztalata szerint – a szétszórtság. Hiszen bármilyen jó szándékkal ülök is le imádkozni, egyszer csak azon kapom magam, hogy már egészen máshol – a gondolataimban – vagyok ahelyett, hogy itt lennék, ahol Isten van: a jelenlétben. Ilyenkor egyetlen teendő van: újra és újra, türelemmel visszatérni. Az időmet odaadtam Istennek (hiszen gyakran ez számunkra a legértékesebb, amit a legnehezebb odaadni!); másrészt, ha mindannyiszor, amikor csak észreveszem az elkalandozást, visszatértem, nem lehet kétségem: jól imádkoztam. Az ima „minősége” nem számít: aki emiatt elégedetlen, még túlságosan önmagára (saját teljesítményeire, önös céljaira, például „tökéleteseződésére”) figyel ahelyett, hogy Istent helyezné a középpontba.

Mert tényleg erről van szó: ez a tét! Hogy ne a saját gondolataim körül keringjek, hanem – legalább a szándék szintjén – teljes tisztelettel és odaadással Felé forduljak. Őt hallgassam, magamról megfeledkezve, Reá függesszem a tekintetemet. Mert ebben áll az ima lényege.

Emeld fel a kezedet imára! Ámen!

Prédikáció anyák napjára

Szövérfi Zoltán

Teremiútfalu

A naini édesanya

Alapige: Lukács 7,11–15

Bibliolvasás: Zsoltárok 71,17–21

Az édesanyák vasárnapja van. Ki-ki különféle módon gondol az édesanyjára. Ha teheti, ezt virággal, kedveskedéssel, simogatással érzékelteti. Ha nem teheti, mert az édesanya messze van földrajzilag, akkor telefonál. Ha pedig már telefonálni sem tud neki, mert előrement a minden élők útján, akkor csendben mond egy imát, valahogy így: Uram! Áldd meg az édesanyámat ott, ahol van, az angyalok között! Nem tudjuk, hogy mit mond Istenünk erre az imádságra. De azt tudjuk, hogy őt a kegyelmes menynevei Édesatyánk már réges-rég megáldotta. Akkor, amikor egykor életet adott. Anyaként életet adni annyi, mint áldottként szolgálni az Urat. Ezért mondták eleink olyan szépen, hogy az anya, aki gyermeket vár: áldott állapotban van. Hát persze! Az anya, aki arra a méltóságra hívatott el, hogy Isten áldását hozza a világra – áldott. Nem másban, nem más által, hanem a gyermekében. Áldást hozott ugyanis a nemzetnek és az Anyaszentegyháznak. Minden édesanya méltó arra, hogy azt mondjuk rá: áldott. Mégpedig a Máriának szóló üdvözlés szavával, melyet Keresztelő János anyja, Erzsébet fogalmazott meg olyan szépen: „...Áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse.” (Lk 1,42) Hát így lett áldott a Megváltó anyja, s így áldott ma is mindenütt minden édesanya. Ezért e nap, az anyák napja, az édesanyák vasárnapja. Most keressük meg együtt a Szentírásból nevezetes nap igei üzenetét.

I.

Megszokottnak tetsző helyzetkép tárul fel előttünk: egy édesanya, aki özvegyen maradt. Korábban házasságban élt. Azt nem tudjuk, hogy boldog vagy boldogtalan kapcsolat volt, rövid vagy hosszabb ideig tartott. Tudjuk viszont, hogy egyetlen gyermeke volt. Férjének halála következtében magára maradt a fiával. Özvegyen, gyászolva, támasz nélkül, de teszi a dolgát. Betölti édesanyai szerepét. Nem könnyű gyereket nevelni. Nem derül ki a történetből a gyermek életkora. Csak annyit tudunk meg, hogy egyetlen fiú. Az édesanyai szeretetét kiárasztja egyetlen sarjára.

Magam előtt látom a mai édesanyákat, akik utódaikat egyedül nevelik. Oka a családfő távolléte. Lehetséges a korai elhalálozás, de más esetek is fennállhatnak: külföldi munka hetekig, sőt hónapokig; több esetben válás; másfelől poharazás, szerencsejátékok, melyek a családtagok békés együttélését akadályozzák, megghiúsítják. Ilyenkor a gondos feleség és édesanya magárahagyatottságában kettős szerepet tölt be több-kevesebb eredménnyel. A saját hivatása mellett igyekszik pótolni azt, ami csaknem pótolhatatlan. A leánygyermeknek édesanyára, a fiaknak édesapára van szükségük. Példaképet keresnek személyükben. Szeretnének felnézni rájuk. Valljuk meg őszintén: nehéz vagy egyenesen lehetetlen vállalkozás ez. Imádkozzunk hát a gyermekeiket egyedül nevelő anyákért, hogy gondjaik és nehézségeik közepette tudják betölteni küldetésüket!

II.

Ez az özvegy nem sejtí, hogy az első megpróbáltatás után egy második fájdalmas tapasztalat köszönt reá. Az, aki megmaradt neki, akire úgy tekintett, hogy később támasza lesz, ez a szeretett személy elhagyja őt. Nem tudjuk, hogy rövidebb, illetve hosszabb betegség vagy valamilyen váratlan fordulat következtében. Még csak azt sem, hogy természetes vagy erőszakos módon halt meg. Az viszont kiderül, hogy a fájdalom határtalan, és sokan együtt éreznek vele.

Ott érkezik egy halottas menet. A szomorúság, a veszteség emésztő érzése, a fájdalom hangjai, feltörő zokogás, égő sebek... ezek jellemzik őket.

Valaki elveszett. Van ennek egy szó szerinti jelentése. Ma már egyre gyakoribb, hogy gyermekek, fiatalok hálnak meg sokszor váratlanul. Ez év január végén kiskocsi-val egy 19 éves fiatalember hallatlan sebességgel egy útszéli fába csapódott, és azonnal elhunyt. A ledöbbsent szüleivel, ikertestvérével együtt érző néhány száz tagot számláló közösség vett búcsút tőle, feltéve az égető kérdést: miért?

Van úgy, hogy fokozatosan történik ez az elszakadás, ahogy Petőfi Sándor írta: „lassan hervadni el, mint a virág, amelyen titkos féreg foga rág”, vagy „mint gyertyaszál, mely elhagyott, üres szobában áll” Okai: egészségtelen, illetve rendszertelen táplálkozás, másfelől fiatalok-serdülők kalandkeresés következtében felszedett betegségének valamelyike járul hozzá a nem kívánt fordulathoz.

Ha a testi elvesztés fáj, a lelki veszteség még ennél is mélyebb fájdalmat okoz. Szülők mondják el gyermekükről: „kiesett a kezemből, nem fogadja el a tanácsom, a tapasztalatom nem kell, unja óvó gondoskodásomat”. Kell-e ennél szomorúbbat hallgatni? Egy édesanya számára nincs szívet szaggatóbb érzés, mint átélni ezt a mellőzöttséget.

A naini özvegy síró tekintetében az elhagyatottság, a beletörődés, a reménytelenség van belevésve, illetve egy aggasztó kérdés: hogyan tovább?

III.

„Ami embereknel lehetetlen, lehetséges Istennél.” (Lk 18,27) Ami ennél a családnál, ennek az édesanyának elveszett, elmúlt, az emberileg igaz. A halottat vivők nem állanak meg, értelemszerűleg felesleges feltartóztatni a menetet. De jön valaki, aki nemcsak ember, hanem Isten és ember. Ő az Ember Fia és az Isten Fia. Őt az Isten küldte és bízta meg. Célját így fogalmazta meg: „az evangéliumot hirdessem, a töredelmes szívűeket meggyógyítsam, a foglyoknak szabadulást hirdessek..., hirdessem az Úrnak kedves esztendejét” (Lk 4,18–19). Azért jött, hogy szolgáljon és életét adja váltságul mindenekért. Keresztelő János kérdésére pedig így válaszolt: „...a sánták járnak, a poklosok megtisztulnak, a siketek hallanak, a halottak feltámadnak, a szegényeknek az evangélium prédikáltatik. És boldog, valaki énbennem meg nem botránkozik.” Ez Krisztus: Isten Követe, aki által láthatóvá vált Isten maga. „En és az Atya egyek vagyunk”, „Aki engem látott, látta az Atyát!” Neki van hatalma élők és holtak fölött.

Jézus látja ezt az édesanyát. Beleérez fájdalmába, szomorú múltjába és jelenébe. Együttérzése kifejező: „megkönyörüle rajta”. Emlékezzünk a Lázár sírjánál történetekre. Ott Jézus „elbúsula lelkében, és igen megrendüle”, „könnyekre fakadt” (Jn 11,33b.35). Tehát azonosul azzal, akivel dolga van. Közösséget vállal vele.

Drága édesanyák, kedves szülők! Jézus mindig érkezik. Időben érkezik, sohasem késik el. Szentlelke és Igéje által, máskor az úrvacsora kenyérében és borában mint megtört testében és kiontott vérében érkezik meg. Lehajol, megindul a problémádon, akkor és abban, amit magadtól nem tudsz megoldani. Könyörülete az, hogy imádságaidat Istenhez emeli. Ő közvetít Isten és közötted.

Nos Jézusnak nemcsak a tekintete irgalmas, hanem szóban is kifejezi ezt: „Ne sírj!” Mintha ezt mondaná: Ne félj, mert én veled vagyok; Ne bánkódjál, mert nekem hatalmam van még erre is, visszaadni az életet, a te gyermekedet! Odalépett és felkiáltott: Kelj föl! A hatalommal mondott szó következtében a fiú felült, és szólni kezdett. Az édesanya boldogan ölelhette magához gyermekét. Visszakapta, ami elveszett.

Boldog tapasztalat az, amikor meglevenedik valami. Amint a hamu alatt szunnyadó parazsat felszítják, és az újra lángolni kezd. Amikor a szülő és gyermek között korábban megromlott viszony helyreáll, a bizalom feltámad, a ragaszkodás töretlen lesz, az elvesztett lelki kincsek előtérbe kerülnek. Ha ez a te családban megvolt eddig, akkor ma hálát adhatsz érte. Ha pedig nem, akkor könyörgésben kérheted és remélheted, hogy a te és szeretteid számára óhajtott jó viszony a Jézus szeretete által a tied, a tietek lesz.

Itt és most hálát adunk a még élő és néhai anyákért, hisz Isten után nekik köszönhetjük földi létünket. Legyen folytonos és tartós ez a hála, mert az ő fáradozásuk, könnyük, imádságuk által lesz földi lakozásunk áldott és gyümölcsökben gazdag életté!

Egy versbe foglalt fohással zárom gondolataimat:

Jézusom, kérlek, nézz reám,
És áldd meg édes jó anyám!
Mindig ragyogd be éveit,
Töröld le hulló könnyeit!

Áldd meg, ha szolgál minekünk,
és ha imát mond érettünk,
Te hallgasd meg, ha felsóhajt!
Erősítsd szívét, vigasztald!

Amen.

Prédikáció konfirmációra

Visky János

Kolozsvár-Bulgria-telep

Odaszánás

Alapige: Róma 12,1–2

Bibliaolvasás: Zsoltárok 103,1–8

Egy különös, mély szeretetből fakadó kéréssel kezdődik a mai alapige. Pál apostol az első század második felében, a sokszor mártíráldozatot követelő időkben arra kérte a római keresztyéneket, hogy szánják oda testüket Istennek kedves, élő és szent áldozatul. Ebben az alázatos kérésben olyan odaszánásról van szó, amiben nem lehet semmi kényszer, amit ugyanaz a szeretet mozgat, ami Isten irántunk való nagy áldozatát a Golgotán. Jézus teljesen önként vállalta ezt a mi megmentésünk érdekében.

Ismerős mindnyájunk számára a János 3,16-ban közölt örömhír, a dióhéjban összefoglalt Biblia: „úgy szeretete Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta érte” Igen, ennyire szeretett Isten! S az a tény, hogy mi itt ma 28 konfirmáló ifjúval együtt örven-dezhetünk Isten színe előtt, annak a bizonyossága, hogy Isten nagyon szeret minket. Isten szereti ezt a fiatal sereget, s ezért akarja felhívni a figyelmét arra a hatalmas áldozatra, amit Jézus Krisztus érte is vállalt a golgotai kereszten. Ott Jézus kifizette minden tar-tozásunkat Isten felé. Ezért élhet a keresztyén ember szabad életet. Ezért mondhatta Pál: minden szabad nékem, de nem minden használ, és nem adatom semminek az uralma alá. S mert ilyen teljes, krisztusi szabadságra hívta el a mi konfirmáló ifjainkat is Isten, ők is odasorakozhatnak azok mellé, akik már korábban igent mondtak Isten hívására. Ők is odaszánhatják a testüket élő, szent áldozatul, ami tetszik Istennek.

Nem könnyű ez az odaszánás manapság, a testkultusz világában, ahol az anyag az úr, ahol a pénz elveszi sok ember eszét, ahol az erkölcstelenség posványába süllyed sok ifjú élete, ahol a szexualitás bálványozás tárgya lett, ahol a testiség piacán adják-veszik az olcsó élvezeteket, a könnyen múló és sok betegséget szerző bűnös örömet. Egy ilyen világban, ahol rengeteg ember mit sem tud Isten megejtő szeretetéről, odaszánni testedet Istennek kedves, élő szent áldozatul – nem könnyű dolog. Úgy tűnik, képességeinket meghaladó kérés ez. Mert odaszánni magamat Istennek gondolatom, elmém, értelmem megújulása által, odatenni magamat önként Isten oltárára – ez lemondással jár.

A káté 32. kérdésében tanultuk: Te miért nevezetsz keresztyénnek? Azért, hogy magamat Krisztusnak élő hálaáldozatul adjam. Amikor Pál ezt kérte, sokszor halálos áldozatot követelt a keresztyének soraiból ez az odaszánás. Ha valaki akkor kiállt nyil-vánosan megvallani a hitét, tudta, hogy az akár az életébe kerülhet. Nem csupán olyan szent izgalom vett erőt rajtuk, mint rajtatok a kikérdezéskor. Akkor a vadállatok elé dobhatták, vagy élő máglyaként elégették őket, s mégsem hátráltak meg, hanem ajku-kon énekszóval, arcukon földöntúli ragyogással, méltósággal várták a halált. Az volt az igazán hiteles konfirmáció, ami a pogányok tömegeit is meggyőzte arról, hogy Jézus az Úr.

Az ilyen odaszánásból nem hiányzik a szeretet. A káté 4. kérdése a teljes szívből, teljes lélekből és minden erőből való szeretetről beszél. Ez a teljesség hiányzik gyakran a mi Istennel való kapcsolatunkból.

A méltóságteljes odaszánásról szól egy 16. századi történet, amikor Angliában VIII. Henrik volt a király. Könnyű erkölcsű ember volt, elbocsátotta a feleségét, mert belesze-retett egy fiatal udvarhölgybe. Rávette a bíróságot, hogy érvénytelenítse első házassá-

gát. A pápa azonban nem engedte felbontani azt. Az akkori miniszterelnök Morus Tamás volt. Lemondott magas tisztségéről, hogy ne keveredjen bele a király és a pápa vitájába. De a király nem nyugodott. Azt akarta, hogy alattvalói az anglikán egyház fejének is ismerjék el őt, s egyben az új házasságát is. Amikor erre kellett volna felesküdnie Morus Tamásnak, tudta, hogy eljött számára a vég. Ilyen esküt ő nem akart tenni. Bezárták a várbörtönbe. Mindenki tudta, hogy Morus boldog házasságban élt. A király arra számított, hogy a férje életének megmentése érdekében a feleség majd ráveszi a lordkancellárt az eskütételre, másként kivégezteti a király. Ekkor Morus megkérdezte asszonyát: mit gondolsz, hány évet élhetnék még? – Legalább húsz évet, talán. – Ha kétezer évet mondtál volna, még akkor sem, de húsz évért adjam oda az örökkévalóságot? Derűs kedélye megmaradt még a vesztőhelyen is. A hóhérnak odaszólt a vérpad lépcsője előtt: – Barátom, segítsen fellépni, lefelé már magamtól is letalálok. Aztán fent a vérpadon imádkozott, megölelte a bakót, majd így biztatta: te most a legnagyobb jótéteményben részesítesz engem, csak bátran! Letérdelt, de mielőtt a fejét a tőkére hajtotta volna, hosszú, szép fehér szakállát félresimítva, ezt mondta: kár lenne levágni, ha már ilyen szépen megnőtt. Ez ugyanis nem követett el felségsértést. A hóhér bárdja lecsapott, Morus feje a porba hullt. Csakhogy nemsokára lehullott az új asszony feje is. Ugyanis hűtlenséggel vádolta meg a férj, hogy feleségül vehessen egy következő nőt. Merthogy végül is hatszor nősült VIII. Henrik, s két feleségét vitette vérpadra.

Nos a Morus Tamás odaszánása nagyon méltóságteljes volt. Ilyen odaszánást vár tőlünk Isten. Persze nem jelent ez mindenkinek vérpadi befejezést. Nem biztos, hogy a hóhér bárdja alá kell tenned fejedet, mert hűséges akarsz lenni a te Megváltó Krisztusodhoz és a te Anyaszentegyházadhoz. De, igenis, élő és szent áldozatot kér tőled is Isten. Pál apostol úgy fogalmazta meg ezt a kérést annak idején a római keresztyénekhez mint testvérekhez. Úgy kérek, mint aki elől megyek annak teljesítésében, amit tőletek kérek.

Bárcsak tudnám én is hasonlóképpen mondani nektek, kedves ifjak: úgy szánjátok oda magatokat Istennek, ahogyan én tettem azt. Lehet kifogást találni az én odaszánásomban is. De soha nem bántam meg, hogy 17 évesen igent mondtam Krisztus hívásának, és úgy válaszoltam, ahogy Péter tette egykor Jézus kérdéseire: Tudod, Uram, hogy szeretlek téged. Azt is tudod, Uram, hogyan szeretlek téged: néha gyarló emberi módon, olykor megtorpanva, töprengve, néha félve az áldozattól, a megszegyenítéstől, a gúnytól. Mégis szeretném újra és újra ismételni konfirmáló ifjainkkal, s az ünneplő gyülekezet minden tagjával együtt: igen, Uram, szeretlek téged, mert egyedül Te vagy méltó arra, hogy teljes szívemből szeresselek, s minden áldozatot meghozzak érted.

Tudjuk, Kálvinnak az volt a jelmondata: szívemet égő hálaáldozatul adom Istennek. Egész lényem Isten szolgálatában égett el. Törekény, beteges testi mivolta ellenére hatalmas harcot vívott a reformáció ügyében a Krisztus Anyaszentegyháza védelmében, a tiszta bibliai tan terjesztése érdekében. Reformációi működése nyomán a könnyű erkölcsű Genf 15 év alatt a szentek városává lett. Bizony erre lenne szüksége a mai, romlott erkölcsű, szétfelaprózott világnak is, a sok ifjú életnek, amelyet a bűn környékez minden irányból, hogy megújuljon elméjében, gondolkodásában, életvitelében.

Pál apostol azt kéri: „ne szabjátok magatokat ehhez a világhoz”. Benne van ebben a kifejezésben a szabómester mozdulata, amikor ruhát készít, s a sablonhoz, a mintához igazítva vágja ki az anyagot. A világ is ad egy ilyen sablont, s azt mondja: ez a divat, ez a szokás, ez a menő, így élj, így öltözz, így beszélj, így szórakozz. Sok ember ehhez igazodik, s közben kié a lélek, odaleész a tisztaság, a becsület, az öröm. Holott boldog akart lenni, s nem tudta, hol rontotta el, s miért hullt szét az élete.

Azért mondja itt Pál apostol, szeretetből fakadó kéréssel, mintegy szívünkre beszélve: szánjátok oda a ti testeteket élő, szent áldozatul, ami kedves, ami tetszik Istennek.

A múlt században Ausztrália partja közelében egy hajó éppen karácsony szent estéjén egy hatalmas viharban hajótörést szenvedett. A szerencsétlenül járt utasok próbálták a hajó darabjaiba kapaszkodva megmenekülni. Egy fiatalember, mentőővhöz jutva, próbált kievickélni a partra, amikor észrevette, hogy a közelében ott vergődik egy fiatal édesanya a kisgyermekével, kétségbeesetten tartva őt a hullámok fölé, hogy el ne merüljön. Akkor, egy szempillantás töredéke alatt ez a fiatalember döntött, s a teljes odaszánás jegyében odadobta a mentőövet az édesanyának. Az belekapaszkodva, a gyermekével együtt megmenekült, miközben az ifjú a hullámsírban lelte halálát. Azóta Ausztrália partjain ott áll egy szobor ennek az önfeláldozó fiatalembernek az emlékére.

Vajon milyen odaszánás és milyen áldozatkészség jellemzi az életedet, kedves ifjú, avagy felnőtt testvérem? Isten nem kicsiny ajándékot vár, nem szép szavakat, nem üres ígéretek, hanem áldozatot. A keresztyénség áldozat nélkül nem élet. Nem hiteles és nem vonzó. Nem meggyőző: ezért nem terjed manapság a keresztyénség.

Testvérek: a keresztyénség története sok megejtő példával szolgál arra nézve, mit jelent a másokért való élet áldozata.

A második világháború idején történt az auschwitzi koncentrációs táborban, 1941-ben: egy fogoly megszökött, s helyette tíz foglyot végeztek ki büntetésből. A tíz, halálos ítéletre szánt férfi közül az egyik kétségbeesve kiáltott fel: „Szegény feleségem, szegény gyermekeim! Többé nem látlak titeket.” Közben hangzik a parancs: cipőket levetni! A cellában, ahol éhen fogtok halni, nincs már szükségetek cipőre. Akkor kilép a foglyok tömegéből valaki, s kéri a parancsnokot, engedje őt a családos ember helyett meghalni. Miért? – kérdezi nagy szemeket meresztve az ilyen áldozatkészséget nem ismerő, kemény tiszt. – Mert én már idősödő ember vagyok, ennek pedig felesége s gyermekei vannak. Őt szeretném kiváltani. – Ki vagy te? – vallatja tovább a tiszt. – Katolikus pap vagyok – választolt az önkéntes jelentkező. Maximilian Kolbe lengyel ferences szerzetes papról van szó, aki hazájában akkor már közismert személyiség volt. – A parancsnok rövid gondolkodás után beleegyezett a cserébe, s Kolbe atya bevonult kilenc társával együtt az éhségcellába. Senki nem ordítózott, csendben várták a véget, pedig napokig tartott a haláltusa. A foglyok vagy imádkoztak, vagy énekeltek. Kolbe atya sorban búcsúztatta el haldokló társait. Utolsóként ő élt még. Méreginjekcióval végeztek vele. De arca holtában is megbékéltséget mutatott. Áldozata nem volt hiábavaló. A megmentett férfi később hazakerült családjához és évtizedekig élt még. Az örök pedig attól kezdve nem voltak olyan kegyetlenek, mint azelőtt.

Miért kéri Pál apostol által Isten a neki való odaszánást? Azért, hogy ennek nyomán eljuthassatok egy másféle gondolkodásra, s megítélhessétek, mi az Isten akarata, mi az, ami jó, neki tetsző és tökéletes. További életedben ez legyen a fő dolgod: Isten akarata, az érvényre juttatása. Nem a te önző akaratod, nem a te kétes emberi érdekeid, hanem az Ő akarata, amely mindig a javadat szolgálja. Az Ő akarata nem akar derékba törni egyetlen ifjú életet sem, nem akar megfosztani semmiféle örömtől, csak tiszta örömöket akar ajándékozni. Az Ő akarata nemcsak boldog, megelégedett és békés földi életet akar adni, hanem ráadásul az örök életet is. Ennek a perspektívája nélkül még a legnagyobb bőségben dúskáló földi élet is a semmibe hull. Ezért kell nekünk tudni azt, hogy az Isten akarata jó és a javunkat szolgálja. Isten akarata pedig olyan döntést vár tőled és tőlem, aminek nyomán a te életed és az én életem is Istennek tetsző és a teljességre törekvő élet lehet.

Amikor Jézus Krisztus a Jordánál Keresztelő János által megkeresztelkedett, menyeyei szót hangzott az Atya részéről: Ez az én szerelmes Fiam, akiben én gyönyörködöm. Kedves fiatalok! Bennetek most sokan gyönyörködnek: szülők, keresztszülők és mások. S bizony nagy kérdés az, hogy Isten, a ti mennyei Atyátok, aki a legnagyobb áldozatot hozta értetek, mennyiben gyönyörködhet ezután bennetek, a neki odaszánt

életekben? De nagy kérdés az is: mennyire tud Isten gyönyörködni a mi felnőtt életünkben? Ha talán rádöbbenél arra, hogy van olyan része az életednek, amiben nem tud gyönyörködni Isten, akkor ezért tarts bűnbánatot, és kérd az ő bocsánatát. Így megtisztul az életed: akár az a rész, ami a szórakozást vagy ami a pénzkezelésedet illeti, akár a házastársi kapcsolatod, akár a munka iránti hűséged vagy bármelyik más területe az életednek. Változzon olyanná, ami valóban tetszik Istennek, hogy veled kapcsolatban is elmondhassa: Ez az én szeretett gyermekem, akiben én gyönyörködöm! Ámen.

Siklós József

Tamás

(János 29,24–28)

Ha ujjaim
be nem mélyesztem megannyi sebébe,
hol szögek nyomán kiserkent a vére,

ha tetteit
nem látom valósulni életemben,
ha meg nem szólít élő szava engem,

ha nem lakol
szörnyű csapással mind, ki Néki ártott,
ha menten nem formál jobb, új világot,

ha népe már
e földön nem jár fénylő diadallal:
Csak látomás volt, álombeli angyal!

Feltámadott?
Én semmiképp addig nem hiszek Benne!
(...ábrándotok, jaj, bárcsak igaz lenne...!)

– Jöjj hát, Tamás!
Érints, de tudd meg mély titkát a hitnek:
Boldogok, akik nem látnak és hisznek!

Prédikációk mennybemenetel ünnepére

Kurta József

Kolozsvár

Mennybemenetel

Alapige: János 14,1–14

Bibliailvasás: Az apostolok cselekedetei 1,1–12

Uram, nem tudjuk, hova mégy: honnan tudnánk akkor az utat? Jézus így válaszolt: Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csakis énáltalam. Azt hiszem, hogy ez az egyik kulcsa Jézus mennybemenetelének: ő nemcsak elkészítette, kitaposta az utat Istenhez, hanem ő maga lett úttá számunkra.

A keresztyén szimbolikában az élet folyamatát jelképező út, úton járás elválaszthatatlan Istentől. A Szentírás tanúsága szerint csak vele érdemes járni az életutat, de ugyanakkor a hozzá érkezés ennek az útnak egyben célja is. Így az Istenhez érkezés azonos a mennybe való megérkezéssel.

Hová tart a keresztyén ember? Keskeny út, széles út, eltérések, megtérések változásában Istenhez igyekszünk. Célunk a mennyek országa. Ránk már nem érvényes, pontosabban nem volna szabad érvényes legyen az, amit Tamás mond a felolvasott Igében, hogy nem tudjuk, hogy hová ment Jézus, és nem ismerjük az odavezető utat. Ismerjük jól a mennyek országát. Igaz, nem technikai, logikai vagy vegyi kutatások révén, mert sem mikroszkóppal, sem távcsővel nem kutatható, hanem a Kijelentés által, amely azokról a most még nem tapasztalható csodákról beszél, amelyek ott várnak minket. Ismerjük jól Pál szavait, hogy „amit szem nem látott, fül nem hallott, és ember szíve meg sem sejtett, azt készítette el az Isten az őt szeretőknek” (1Kor 2,9). Felfoghatatlan és elképzelhetetlen emberi ésszel a mennyek országa, Jézus is csak példázatok által beszél róla, de mindaz, amire így rálátást nyerünk, tényleg olyan, mint a példázatbeli talált kincs: mindent érdemes odahagyni érte. Számít-e ezek után, hogy hol van, a felhők és csillagok felett vagy máshol, hogy ott áll-e a kapujában Szent Péter egy hatalmas kapukulccsal a nyakában, vagy sem? Érdemes-e azon vitatkozni, hogy hely vagy állapot, kell-e lokalizálni, analizálni, specifikálni és monitorizálni? Higgyetek el, mindez nem számít. Amit tudnunk kell róla, az tudjuk: ott van, ahol Isten van, ahol őt színről színre láthatjuk, ahol ő lesz minden mindenekben. És ahol nekünk is helyünk van.

Mivel kezdi Jézus a búcsúbeszédeinek ezt a részét? Ne aggódjatok, ne kavargojanak a szívetekben kétségek, ha én elmegyek tőletek. Fontos ez a figyelmeztetés, mert Ő ismerte jól a tanítványait, és mindaz, amit róluk feltételezett, be is következett. Megverték a pásztort, és elszéledt a nyáj: Jézus kereszthalála után a tanítványok elmenekültek, elrejtőztek, zárt ajtók mögött pusmogtak mindarról, aminek tanúi voltak, de amit nem igazán értettek meg. Megrendült a hitük abban, akivel hosszasan együtt voltak, akinek életpéldáján keresztül láthatták, hogy közel jött hozzájuk Isten országa. „Higgyetek Istenben, higgyetek énbennem”, nyomatékosítja Jézus a felszólítást. Eddig láttatok, veletek voltam nap mint nap, mégis hitetlenkedtetek és elbuktatok, de most hinnetek kell bennem akkor is, ha már nem fogtok látni, ha nem ülök veletek egy asztalnál, nem jártok mellettem az utcán, nem ad nektek biztonságot a jelenlétem. Higgyetek abban, hogy az Atyának gondja van rátok akkor is, amikor én nem leszek veletek, mert – ahogy az előző fejezetben Jézus többször is utal rá – nekem el kell mennem tőletek, mert további feladatom van.

Érdekes módon Jézus nem sokat magyaráz. Nem mondja el a tanítványoknak, hogy mikor és hogyan fog eltávozni tőlük. Azt sem részletezi, hogy hová megy. Szükszavú a tájékoztatás: elmegyek az Atyám házába, hogy helyet készítsék számotokra. Az Atya házában sok hely van, tágas élettér, és most ő elmegy, hogy előkészítse a helyet a benne hívőknek. Az Újszövetség görög szövegében eredetileg kérdésként hangzanak Jézus szavai: „Ha nem így lenne, vajon mondtam volna nektek, hogy elmegyek helyet készíteni a számotokra?” Jézus nem áztatja az övéit, nem bolondít el, hogy aztán cserbenhagyjon. Ő azért hív minket, hogy életünk legyen, és bővüljünk. Oda hív, ahol biztos és maradandó lakhelyünk lesz!

Talán sokan emlékeztek gyermekkorotokból olyan helyzetre, amikor nagy hóbán kellett haladni. A kicsi gyermeklábak nehezen gyűrték le a térdig, esetleg azon felül érő havat, de ha egy felnőtt, éppen a szülő haladt előttünk, annak a lábnyomába lépve már könnyebb volt megbirkózni az akadályokkal. Katonai hadtesteknél ilyen szerepet töltenek be az utászok: az ő feladatuk elhárítani minden akadályt a csapat útjából, az ő feladatuk biztosítani a haladást. Nos Jézus is ilyen utász, idegen szóval pionír mi előttünk. Mennybemenetelének ez volt a célja: utat készíteni a számunkra abba az országba, ahol sok, kényelmes lakóhely vár minket. Ő végigjárta előttünk mindazt, ami ránk vár: ezért lett emberre, ezért vállalta az emberi lét minden nyűgét és nyomorúságát, és bizonyította be, hogy bűn nélkül is lehet élni, lehet ellenállni kísértéseknek, gőgnek, hatalomnak, indulatnak és ösztönnek, a gonosz minden csábításának, és hogy egy engedelmes, áldozatos élet során meg lehet találni a mennybe vezető utat is. Ez a legjobb pedagógiai módszer: nemcsak beszélt róla, hanem tetteivel bizonyította be, hogy igenis működik mindaz, amit ígért. Ígérte volna, ha nem így van? Hívott volna bárkit is, ha nem valóság mindaz, amiről beszélt? Minden bizonnyal nem. Utazási irodák jutnak eszembe, akik hangzatos ígérekkel csábítják külföldi utakra az utazni, üdülni vágyókat. A színes tájékoztató füzetek, a más életminőséget mutató fényképek napfényt, tengerpartot, kényelmes szállodai szobákat, olcsó ellátást ígérnek, de sajnos sok csalódott visszatérő meséli, hogy mindez csak a képeken volt ilyen ragyogó, igazából a sokcsillagos ígérek fapados valóságot takarnak. A mennyben más lesz: ott Jézus maga készítette el a helyet a benne hívőknek, és biztosak lehetünk benne, hogy nem fapados helyeket készített el.

Mondhatjuk ezek után: nem ismerjük az utat? Mondhatjuk, hogy nem tudjuk, hogy hogyan juthatunk el oda? Ő lett úttá, őt kell követni. Követni kitartóan még akkor is, ha nem nézhetünk a szemébe, ha nem látjuk őt a környezetünkben. „Boldogok, akik nem látnak és hisznek”, mondta Jézus a hitetlenkedő Tamásnak a feltámadása után. A régmúlt idők, az ókor, középkor alattvalói jutnak eszembe, parasztok, polgárok, akiknek a zöme soha nem láthatta a birodalom uralkodóját, mégis hű volt hozzá, mert tudta, hogy övé a hatalom, és az ő uralma ad biztonságot és jólétet. A mi királyunk is ilyen feltétlen hűséget kér, mert ilyet érdemel.

Jézus azt ígérte a tanítványoknak, hogy a „helykészítés” után ismét visszajön, és magához veszi az övéit, hogy azok is ott legyenek, ahol ő van, vagyis Istennél. A Heidelbergi Káté 49. kérdésére adott válasz szerint a mennybemenetel egyik haszna az, hogy *a mi testünk őbenne a mennyben van, hogy ez bizonyos záloga legyen annak, hogy ő, mint a mi fejünk, minket, tagjait szintén felvisz majd önmagához.* A szöveg kicsit misztifikálva előrevetíti azt a gondolatot, hogy mi már most odatartozunk, ahová Jézus ment. Emellett talán kicsit zavaró, hogy mind a Szentírás, mind a káté megfogalmazása ebben az esetben is arra készítet, hogy helyhez kötött gondolkodjunk, valamilyen lokális adottságban, ahová „fel” kell menni. Ahogy mondtuk, helyénvalóbb arra gondolni, hogy Jézus nem „fel” vagy „le” visz minket, vagy ahogy az utolsó ítélet juhainak és bárányainak, nekünk nem jobbra vagy balra kell majd állnunk, hanem egyszerűen meg-

teremtette annak a lehetőségét, hogy az Atyához menjünk mindenféle lokális vonatkozás nélkül.

A katekézésre adott válasz a mennybemenetel másik hasznaként említi a Szentlélek Isten megnyerését, azt, hogy Jézus *az ő Szentlelkét küldi alá nekünk, akinek ereje által nem a földieket keressük, hanem az odafennvalókat, ahol van a Krisztus, ülve Istennek jobbján*. Bizony szükségünk is van rá. Ahogy a tanítványoknak, nekünk is állandó gondot jelent, hogy nem találkozhatunk szemtől szembe Jézussal, a mi Megváltónkkal. De tudjuk, hogy ő Igéje és Szentlelke által folyamatosan velünk van, minket igazgat, vezet, és megőriz azon az úton, amelyet élénk szabott. A Lélek erejével tudjuk hát hittel énekelni:

Hű pásztorunk, vezesd a te árva nyájadat,
E földi útvesztőben te mutass jó utat;
Szent nyomdokodba lépve, a menny felé megyünk,
Ó, halhatatlan Ige, vezérünk, Mesterünk.

Amen!

Lukács-Lőrincz Csilla

Kutyfalva

Áldozócsütörtök

Alapige: Zsoltárok 68,18–20

Bibliaolvasás: Efézus 4,7–16

vagy Az apostolok cselekedetei 1,4–14

„Fölmentél a magasságba, foglyokat ejtettél, embereket kaptál ajándékul, mégpedig lázadókat. Most már ott laksz, Uram Isten!” (19. v.)

Kevesen gondolnánk ennek a zsoltárnak a kapcsán Jézus mennybemenetelére.

A 68. zsoltár talán a Szentírás egyik legősbibb szövege, ami az Istenről alkotott képeket és elképzeléseket egyesíti, mégis a 19. vers olyasmit fogalmaz meg, ami most nekünk egyenesen Jézusra mutat.

De előbb nézzük meg, hogy mi az, ami a zsoltár első hallgatóinak szívét megragadhatta. Három gondolatot emelnék ki ebből.

Isten hatalmas, és hatalmának bizonyítékai végigvonulnak Izráel népének történetén. Mikor csupa ellenséges politikai szándék vette körül a népet, jó volt ehhez a hitvalláshoz visszatérni. Tudni, hogy Isten bármikor tetre kész. Megmenti őket az idegen fogságból, és újra örülhetnek annak, hogy kiválasztottak és Isten megáldja őket jelenlétével.

A fogság gondolata itt az Igében másként jelenik meg. Furcsamód Isten az, aki foglyokat ejt, és embereket kap ajándékba. És a foglyok és emberek ajándékok, mintha vele mennének az Ő lakóhelyére. Érdekes gondolat az Isten foglyának lenni. Legtöbbünk ma hadifogságról csak elmesélésből hallott. Fogalmunk sincs, milyen is lehet legyőzött félként, kiszolgáltatva lenni a győztes hatalomnak. A legtöbb ilyen hadifogoly a bibliai időkben a rabszolgapiacra került. De sokat megtartottak a katonák és hadvezérek egyfajta jutalomként, gazdagítva saját háztartásukat. A sok rabszolga több dicsőséget jelentett.

Mára az emberkereskedelmet és rabszolgaságot a legtöbb ország törvénye tiltja és bünteti, de ez nem jelenti azt, hogy ne létezne modern rabszolgaság, teljes kiszolgáltatottság ma is. Találkozunk modern rabszolgasággal, mikor az emberek nem kapják meg

a megfelelő fizetséget az elvégzett munkáért. Mikor a külföldre csalogatott munkásoktól elveszik az útleveleket.

De a fogolyállapotnak nemcsak külső formái vannak, hanem belső is: rossz szokások, teljesítménykényszer, az anyagi világ és érzékeink fogsága.

Lelkiekben is lehet fogoly az ember, és talán észre sem veszi. Itt érjük el ezzel a gondolattal az Újszövetség kapuját, és tárul fel előttünk az Ige teljes értelme. Jézus Krisztus azért jött, hogy kiszabadítson bennünket a bűn fogságából. Ez már majdnem megszokottnak hangzik, ha nem gondoljuk el, hogy mennyire igaz.

Jézus volt az egyetlen teljesen szabad ember. És elhozta nekünk Isten országát, az Ő uralmát, hogy bennünket is felszabadítson, a belső rossz kényszere alól, hogy bár tudom, mi a jó, de képtelen vagyok megtenni. Tehetetlenségünkben a segítség felülről jön.

Az a sejtés, hogy Jézus más, mint minden eddigi ember, mindvégig ott lehetett a tanítványokban. Egész életét végigkísérték az emberi léten túlmutató jelek. De a mennybemenetel az a pont az időben, mikor a mi Urunk megteszi a minden kétséget kizáró lépést a menny felé. Onnan jött és oda megy vissza.

De nem távozik „szuvenírek” nélkül, mert viszi magával, a mi foglyul ejtett lelkünket, mert mi vagyunk számára az Istentől rendelt ajándék. Ő maga mondja (Jn 17,2), a keresztyén közösségről, „hogy akiket nekem adtál”. Most a bűn szolgálatából és vonzasköréből Jézus Krisztus szolgálai leszünk. Cserébe adott nekünk küldetést és az Ő Lelkét (ld. Ef 4,7–13). Jézus nem hagyott minket itt üres kézzel. Lelke vezette az evangélistákat, hogy írják le az Jézus élettörténetét és a gyülekezeti levelek íróit. Mekkora ajándék ez, hogy mi már egészében láthatjuk a nagy történetet.

Jézus mennybemenetele nem zárja le az Ő élettörténetét. Sőt az egyház élete igazi virágzása csak azután kezdődik. Jézus élete bennünk folytatódik. Jelenlétét nap mint nap érzékelhetjük, bár Jézus Krisztus arca rejtve van előttünk. A távolság nem árt a kapcsolatnak, mert ez sokkal több, és sokkal erősebb, mint bármilyen kötelék. Foglyai vagyunk az Ő szeretetének. Lelkünk és életünk pedig a legszebb ajándék Krisztusnak.

A zsoltár előrevetíti a nagy igazságszolgáltatást, a végső ítéletet, mikor minden az Úr lábai elé hull. Ez az a pillanat, amire készülünk, mert az a Jézus, aki elment a felhőkkel, vissza is fog jönni. Hadd találjon bennünket az Úr készen arra, hogy felvigyen bennünket a maga helyére, amit Ő előkészített számunkra! Ámen.

Prédikációsorozat pünkösd nagyhetére

Lőrincz István

Marosvásárhely-Alsóváros

Mit tesz a Lélek velünk?

Élni a Lélek által

Alapige: Ezékiel 36,16–28

Ennek a bűnbánati hétnek a témája: mit tesz, mit végez el a Lélek az életünkben. A mai esténk témája: élni a Lélek által. A kérdés az, hogy hogyan élhetünk mi a Lélek által? Erről nagyon sokat beszél a Szentírás. Ez úgy történik, hogy a Lélek megújítja az életünket, méghozzá alapjaiban és egész teljességében. A Lélek minket egészen új emberekké akar formálni. Az a egyszerű üzenet ezen a héten, hogy a Lélek meg tudja változtatni az embert. Nem kívülről, hanem belülről teszi ezt. Mert Isten az élet megújítását mindig belül kezdi, a szívünkben. Új szívet ad. Mi nagyon jól tudjuk, hogy a szívátültetés ma már egy rutinműtétnek számít. Én gyermek voltam, amikor Barnard professzor elvégezte az első szívátültetést, s az egész világ lélegzetviesszafojtva követte nyomon az első új szívesnek az életét. Ma ez naponta történik számos klinikán. Persze, aki ebben a helyzetben van, annak nem olyan könnyű ez. De most nem orvosi előadást tartok, hanem Igét hirdetek, és ezért egy egészen más szívátültetésről szeretnék beszélni. Azt mindnyájan tudjuk, hogy amikor a Szentírás a szívről beszél, akkor ez sokkal több, mint egy anatómiai szerv, ami a vért pumpálja a szervezetben. A szív az élet irányító központja, ami irányítja az akaratumkat, az érzelmeinket, a gondolatainkat és a cselekvésünket. Isten ezt a mindent irányító központot akarja megújítani, teljesen újjá tenni. Ahogy az Igében olvastuk: új szívet és lelket akar adni.

A Szentírás azt is elmondja, hogy erre azért van szükség, mert nekünk a bűn miatt kőszívünk van. S a kő csak fájdalmat tud okozni, gondoljunk csak arra, hogy Izráelben a kivégzés módja is a megkövezés volt. A kő halálra sebezte a kivégzetteket. Ilyen az is, ha valakinek kőszíve van. A kőszívű ember mindent szétrombol, tönkretesz. A kő hideg és érzéketlen. A kő semmit se fogad magába, hiába öntesz rá bármit, akár a könnyeidet is, minden lefut róla. Ilyen a kőszívű ember, őt semmi sem hatja meg. Az ilyen ember teljesen immunis, ellenálló az Igével szemben. Ilyenek vagyunk mi mind bűnös természetűinktől fogva. Még azok is ilyenek Isten felé, akik emberek felé tudnak kedvesek, barátságosak lenni. De ha Istenről van szó, akkor meglátszik a keménységük. Talán mi is ismerünk ilyen embereket. Az ilyen embert sem a kegyelem, sem az ítélet nem tudja megadni. Ezek után valaki azt mondhatja: de hát én miért vagyok hibás ezért, elvégre én nem tehetek semmit ellene. Nem én tettem magam ilyené, mert már így születtem. Látnunk kell azonban azt, hogy amikor Isten Ezékiás próféta által erről beszél, s azt mondja, hogy kőszívetek van, nem mondja azt egy szóval sem, hogy ti ezért nem vagytok hibásak, sőt épp az ellenkezőjét mondja: ti keményítettétek meg magatokat, a ti bálványaitok tettek titeket ilyenekké. Azáltal lettetek kőszívűekké, hogy nem hallgattatok rám, de hallgattatok bálványaitokra. Mert Izráel nem véletlenül jutott Babilonba. Nem vakációzni, nem kirándulni mentek oda. Ki kellett üzetniük saját országukból, városaikból, és fogságra kellett jutniuk. S mindez azért történt, mert nem Istenre hallgattak, hanem a maguk útján jártak.

De Isten azt ígéri, hogy megtisztítja őket. Tudjuk azt, hogy az Ószövetségben a papok mielőtt az áldozat bemutatásához fogtak volna, először meg kellett mosakodjanak. Csak tisztán, megmosakodva jelenhettek meg Isten színe előtt. Így akarja Isten megmosni népét, most már nem kívülről, hanem belülről, a bűntől. Ezt az Újszövetség már egészen világosan mondja, hogy Jézus vére megtisztít minket minden bűntől. Már a keresztség ezt ábrázolja ki. A keresztség vize Jézus vérére utal. Arra, hogy Isten minket teljesen meg akar tisztítani. A Szentlélek először is megnyitja szemünket annak meglátására, hogy tisztátalanok vagyunk. De arra is, hogy egészen megtisztulhatunk.

Isten már az Ószövetségben azt ígérte, hogy eltávolítja benszínéből a kőszívet. Hogy elveszi a keménységet az életünkből. A kőszív helyett hússzívet ad. A hússzív már érzékeny az Isten felől jövő hatásokra. Az már befogadja Isten Igéjét, meghallgatja azt, és válaszol is reá. A hússzívú emberek már nem sebeznek, nem rombolnak, hanem építenek, gyógyítanak, áldássá lesznek, mert Isten belülről teljesen átformálta őket. Ezt látjuk például Lidiának az életében. Megnyitotta a szívét Pál igehirdetése előtt, és más emberé lett.

Ezt nevezi a Szentírás újjászületésnek, amiről Jézus Nikodémussal is beszél, s amiről azt mondja, hogy enélkül senki se láthatja meg az Istennek országát. Az Újszövetség a keresztséget az újjászületés fürdőjének nevezi. A keresztségben Isten azt ígéri, hogy Szentleke által munkálkodni fog bennünk, lemossa bűneinket és megújítja életünket. Mindezt az Úr végzi el Lelke által. Ezt mi nem tudnánk elvégezni. Mi a saját erőnkkel se magunkat, se másokat nem tudunk megváltoztatni, senkinek se tudunk új szívet és új lelket adni. Mi nem tudunk egy bűnt se lemosni. De az Úr azt ígéri, hogy Ő ezt megtudja és meg is fogja tenni. Ő egyedül és senki más!

Ezek után feltehetjük azt a kérdést is, hogy miért teszi ezt az Úr? Miért küzd ennyire az Ő népéért? Együtt érez vele, sajnálja az Ő népet? Nem! A nép megújításának oka nem magában a népben van. Ezt Ő önmagáért, a maga dicsőségéért teszi. Azt is mondhatnám, hogy ezt az Úr a maga nevében és a maga nevéért teszi. De Izráel az Úr nevééről neveztetik. Jákóbnak azt mondta annak idején: ne legyen a te neved többé Jákób, hanem Izráel, ami többek közt ezt is jelenti: akiért az Isten harcol. S bár Izráel népe viselkedésével, bálványozásával szégyent hozott Isten nevére, Isten nem mondott le róluk, Isten harcol értük. S ezt nem azért teszi, mert megérdemelnék, hanem azért, mert Ő szereti ezt a népet, és azt akarja, hogy ez a nép hordozza dicsőségét, és mindenki megláthassa, hogy Isten egy hatalmas, cselekvő Úr.

Testvéreim, ez így van a mi életünkben is. Ha magunkra nézünk, akkor mi se találunk magunkban semmi olyat, ami által megérdemelnénk, hogy Isten megváltsa és megújítsa az életünket. Mert mi is szégyent hoztunk az Úr nevére. De tetszett neki, az Ő érthetetlen kegyelme kiválasztott minket arra, hogy higgyünk, s hogy hit által, Lelke által minket is megújítson, hogy igaz legyen, amit Pál apostol mond, hogy aki Krisztusban van, az már új teremtetés lett. Isten mindezt Jézusért teszi, azért az Egyetlenért, aki elmondhatta magáról: Atyám, én dicsőítettelek téged a földön. Érte, Jézusért kapunk mi is új szívet, új életet.

Amikor Isten népét visszahozta Babilonból, akkor ez nem „csak úgy” történt, Istennek ezzel határozott célja volt. Azt akarta, hogy törvénye a szívükbe legyen írva, hogy ők parancsolataiban járjanak. Isten azt akarta, hogy az Ő népe más legyen, mint a pogányok, mások legyenek az értékeik, a viselkedésük. Hogy ezután ne a bálványok után fussanak, hanem Ő határozza meg életüket. Hogy ne kényszerből, félelemből engedelmeskedjenek, hanem önkéntesen, örömmel, szívesen. Hogyan cselekszi meg ezt Isten? A 37. versben van egy különös mondat: engedek Izráél háza kérésének. Vagyis Izráel mindezt kérni fogja. Isten az imádság útján teljesíti be az Ő ígéreteit. Ez azt jelenti, hogy Isten nem nélkülünk végzi el mindezt, hanem úgy, hogy nekünk is aktív részünk

lesz benne. Aki kér, az kap, aki pedig nem kér, az nem is fog kapni. Mi ezen a héten is kell könyörögnünk, hogy Isten ígéretei, ez is, hogy Ő nekünk új szívet ad, hogy megújít, hogy átformál, hogy késszé tesz, hogy parancsolataiban járjunk, hogy mi az Ő népe lehessünk, hogy dicsőségére élhessünk, – mind teljesedjenek be a mi életünkben. Zörgessünk ajtaján, keressük Őt. Ez a mi feladatunk! Ő meghallgatja az övéit, a hozzá folyamodókat nem küldi el üres kézzel. Ezt mi is megtapasztalhatjuk. Ámen.

Ahol a Lélek lakik

Alapige: Róma 8,1–17

Tegnap este elindultunk egy szép úton, elkezdtünk egy igehirdetési sorozatot, melynek során azt vizsgáljuk meg, hogy mit tesz a Lélek velünk, bennünk. Tegnap este azt láttuk, hogy élhetünk a Lélek által, mert megújítja életünket. A mai estén a Lélek bennünk való lakozásáról fogunk hallani. Sokszor megtörténik, hogy látunk egy romos állapotban levő házat, amiről ki is jelentjük, hogy az lakhatatlan. De amikor talán évek múlva újra arra járunk, látjuk, hogy a romból egy gyönyörű ház lett annyira, hogy meg lehet csodálni s irigyelni lehet a benne lakókat. Valami ilyesmi történhet a mi életünkkel is, ha a Lélek lakozást vett bennünk, a mi életünk is egészen másképp fog kinézni, mint régen. Mert most már Isten Lelke lakozik bennünk. S ha a Lélek lakozik bennünk, akkor ott minden megváltozik.

De vajon így van-e ez? Szabad-e ezt így mondani? Nem túlzás azt mondani, hogy minden teljességgel megváltozik? Vannak olyan emberek, akik azt mondják, hogy mi nem állíthatjuk magunkról, hogy Isten gyermekei vagyunk, s hogy a Szentlélek lakozik bennünk. Ez beképzeltség, gőg lenne! De Pál a Római levél eme csodálatos fejezetében azt mondja, hogy csak kétféle ember van: olyanok, akik test szerint járnak, és olyanok, akik Lélek szerint. A kettő között nincs egy harmadik kategória, vagy egyik, vagy másik csoporthoz tartozunk. Nem is-is, hanem vagy-vagy.

Mit ért Pál apostol e kifejezés alatt: akik test szerint járnak? Azt érti, hogy úgy, ahogy megszülettünk. A test szerint való járás más szavakkal ezt jelenti: bűnben élni. Ne gondoljunk itt persze cégéres bűnökre, züllésre, paráznaságra, csalásra vagy más effélékre. Ez jelenthet emberi mérték szerint rendes, becsületes életfolytatást is. De az ilyen ember hit nélkül él, és hit nélkül lehetetlen Istennek tetszeni. A test szerinti életben, mindenben az ember maga dönt. Manapság divat is az autonóm emberről beszélni, aki maga dönti el, hogy mi a jó, és mi a rossz, hogy mit tegyen, vagy mit ne tegyen. Az ilyen ember nem ismeri el Isten törvényét önmaga felett, mert önmagát teszi törvénné. Ezért az ilyen élet ellenségeskedés Istennel szemben, mert szemben áll azzal, amit Isten akar és gondol. Pál elismeri, hogy megtérése előtt ő is test szerint élt. De most ez megváltozott. Most ő is és a római keresztyének is Lélek szerint élnek. Isten megcselekedte ezt a Pál életében, a római keresztyének életében, miért ne cselekedné ezt meg a mi életünkben is, hisz a Lélek belénk költözik, és ott lakozik bennünk.

Talán valaki felteszi a kérdést: honnan lehet azt tudni, hogy Isten Lelke bennünk lakozik? Hol lakik a Szentlélek? Ezt a helyről lehet felismerni, ahol lakik. Ha valakiben a Lélek lakik, annak az embernek az élete egészen másképp néz ki, mint akinek az életében nem lakik. Akiben nincs a Krisztus Lelke, az nem is az övé. Aki nem szereti az Úr Jézus Krisztust, az átkozza őt. Még akkor is, ha ott van a gyülekezetben, jár a templomba. Akiben a Szentlélek lakik, abban már nem uralkodik a bűn. Az az ember már nem él a bűnben. Ő is bűnös ember marad, de már nem él a bűnben, szívből gyűlöli a bűnt és harcol ellene. Ő is elbukhat, de felkel a bukásából és megint az Úrral jár. Krisztus és a Lélek elválaszthatatlanok egymástól. Nem lehetséges az, hogy valaki azt mondja: én

hiszek Krisztusban, de az Ő Lelke nincs bennem. Azt se mondhatja senki: bennem van a Lélek, de nincs bennem Krisztus. Ha valaki hisz Krisztusban és újjászületett, abban a Krisztus Lelke lakozást vesz. Krisztus épp Lelke által él bennünk.

Ha valaki Krisztusban hisz, akkor a Lélek belép az életébe, elkezd ott lakni, és az ilyen ember Krisztus olvasható levelévé válik. Annak az embernek az élete egy krisztusi, megszentelt élet lesz. Krisztus láthatóvá válik benne. Ezt látjuk például Zákus esetében. Amíg Krisztus nem lakozott benne, addig önző módon, a maga feje szerint élt. Harácsolt, ahogy csak bírt, nyúzta kegyetlenül az embereket. De amikor Krisztus azt mondta neki: gyorsan szállj alá, mert ma nekem a te házádnál kell lennem, attól a pillanattól minden megváltozott a Zákus életében. Akkor azt mondta: vagyonomnak felét a szegényeknek adom, s akit megkárosítottam, azokat négyszeresen kárpótolom. Ahova Krisztus betér, ott minden megváltozik, annak az embernek mások lesznek a gondolatai, szavai, cselekedetei. Milyen óriási dolog ez, Krisztus beköltözik egy bűnös ember szívébe, ahol eddig csak hitetlenség, káromlás és tisztátalanság lakozott.

A lakozás nem csak egy villámlátogatást jelent. A Szentlélek nemcsak épp „bekukkant” az életünkbe, és megy is tovább, hanem mindörökre ott marad velünk, hogy annak végleges lakója legyen. Krisztus mennybemenetelekor megígérte az övéinek: ímé, én tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig. Ha Krisztus lakik egy házban, akkor ott Ő lesz az Úr, akkor már Ő szabja meg, hogy oda ki és mi jöhet be. Így van ez földi viszonylatban is: ha beköltözünk egy házba, akkor mi mondjuk meg, hogy minek hol lesz a helye, ki és mi jöhet be, kinek és minek kell pedig kinn maradnia. Oda már nem akárhoz és akárhoz léphet be, komoly szűrés lesz.

Ezért nagyon jól lehet azt látni, hogy hol lakik a Szentlélek. Ahol a Lélek lakik, onnan eltűnnek a hiábavalóságok, oda nem jön be minden a tévé csatornáin, az interneten keresztül sem. Ott a Lélek megmutatja Isten akaratát, ott neki szolgálnak, dicsőségére élnek. Ott meglátjuk a másik ember nyomorúságát, és lehetőség szerint segítünk is rajta. Ott bezárul a fül és a száj bizonyos dolgok meghallására vagy kimondására. Ott nem akarjuk a rosszat, a pletykát, a tisztátalan dolgokat, káromkodást hallani és nem akarjuk ezeket továbbmondani. De igenis akarjuk hallgatni Isten szavát, a bizonyágtételt, Isten nagyságos dolgait, és azokat tovább is mondjuk másoknak. Ahol Isten Lelke lakik, ott a száj imádságra, bizonyágtételre, építő beszédre nyílik meg. Ahol a Lélek lakik, ott kezdjük meglátni a szolgálat lehetőségeit, hogy mire hívott el Isten, hogy mit is tudnánk mi tenni Isten országáért.

Ahol a Szentlélek lakik, ott a személyes életünk és a gyülekezet élete is templommá válik. Ahol a bűn lakozik, ott rablók barlangjához hasonlít minden, ott összevisszaság, zűrzavar, káosz, rendetlenség van. De ahol a Szentlélek lakozik, ott rend lesz a gondolkodásban, a cselekedetekben, az egész életmódban. Ott minden a helyére kerül. S ez kihatással lesz a testünkre is. Ahol nincs a Krisztus Lelke, ott a test is szenved, ott azt tönkreteszik a szenvedélyek. Ott nincs mértékletesség, ott nincs vasárnap és hétköznap közötti különbség, ott az élvezetek hajszolása rombolja a testet. Évekkel ezelőtt beszélgettem egy komoly keresztyén emberrel, aki asszisztens volt egy boncolóorvos mellett. Elmesélte, hogy egyszer egy rockzenekar 20 éves vezetőjének a holttestét boncolták, aki kábítószer-túladagolás miatt halt meg. A professzor odahívta a közelben lévőket, amikor megnyitotta a testet és azt mondta: nézzétek meg, ennek a fiatal embernek pont úgy néz ki a teste, mint egy nyolcvanévesé, minden szerve úgy el van használódva, tönkre van menve.

De olyan értelemben is igaz ez, hogy akiben a Krisztus Lelke lakik, annak a teste feltámad majd a dicső örök életre, annak a teste a Krisztus dicsőséges testéhez lesz hasonlónak. Akiben pedig nincs a Krisztus Lelke, az örök kárhozatra, örök gyalázatra támad fel. A hívő ember testét a boldog feltámadás reménysége alatt helyezzük a sírba. Micsoda vigasztalás ez! Ámen.

A Lélek vezetése

Alapige: Galata 3,19–4,7

Ha egy ismeretlen helyre megyünk, s az ottlétet szeretnénk élvezni, akkor nagyon sok függ attól, hogy kit választunk idegenvezetőnek, s az mennyire ismeri a vidéket, milyen a kommunikációs készsége. Isten gyermekei is utazáson vannak. Nyilván, hogy nem kirándulnak és nem csavarognak. Isten gyermekei útban vannak a menny felé. Ők vándorok e földön. Talán hallottunk Bunyan híres könyvéről, ami a *Zarándok útja* címet viseli. Mi ezen az úton nem egyedül haladunk. Isten van velünk, aki a legjobb idegenvezető, az Ő Szentlelkét adja mellénk, hogy Ő vezessen minket.

A Szentlélek mindig valahonnan valahova vezet. A Galata-levélben Pál azt mondja, hogy akiket az Isten Lelke vezet, már nincsenek a törvény alatt. A Lélek felszabadít a törvény szolgasága alól. A galáciabeli gyülekezetek tagjai jól kezdték a keresztyén életet. Megismerték Krisztusban a Szabadítót, meglátták Őt mint Megfeszítettet. De mi történt azután? Jöttek a tévtanítók, és azt mondták, hogy a keresztyén élet azért nem olyan egyszerű, nekik is kell valamit tenniük, hogy üdvözljenek. S a galaták hallgattak ezekre a tévtanítókra. Pál nagyon haragszik, és ezt kérdi tőlük: hogy ámíthattak így el titeket? Ti jól kezdtétek, de letértetek a jó útról. S teljes komolysággal hívja vissza őket a jó útra, amelyen teljes bizalmukat Krisztusba vethetik. S elmondja, hogy a keresztyéneket Isten Lelke vezeti, és ezért ők már nincsenek a törvény alatt, ők nem szolgák, hanem gyermekek.

Itt azt láthatjuk, hogy Isten kivezette a galatákat a törvény rabsága alól Isten gyermekeinek a szabadságra. A Szentlélek tehát Krisztushoz vezet, aki elvégezte a mi váltságunkat. A Lélek újra és újra azt mondja: neked semmit se kell tenned az üdvösséért, Krisztus mindent elvégzett. A Szentlélek egyre jobban megnyitja szemünket Krisztusnak és az ő munkájának meglátására. Meglátjuk, hogy az Ő áldozata elégséges az üdvösségünkre, hogy Ő a mi legfőbb prófétánk, aki nekünk az üdvösség felől mindent kijelentett, s hogy Ő a mi Királyunk is, aki Igéje és Szentlelke által vezet minket. Egyre jobban látjuk, hogy Krisztusban mekkora gazdagságot nyertünk, és megtanulunk egyre inkább ebből a gazdagságból élni.

A nagy kérdés ezek után az, hogy hogyan vezet minket a Szentlélek? Erre nem lehet más válasz, mint ez: mindenekelőtt az Ige által. A Szentlélek leginkább az Igét használja a mi vezetésünkre. Mert az Írásban Krisztus szól hozzánk. A Szentlélek először is elvezet minket a hitben való bizonyosságra, hogy amit az Igében kijelentett, az igaz. Meg van írva, Jézus is ebbe kapaszkodott bele, amikor a Sátán megkísértette. Ezért a Szentlélek által vezetett ember naponta olvassa Bibliáját. Nem is tudja elképzelni az életét igeolvasás nélkül. Hiszi, hogy abból neki Isten napi parancsokat ad, de tanácsol, utasít dolgokra, kijelenti nekünk akarátát. A hívő ember nemcsak megismeri Isten vezetését, hanem teljességgel rá is bizza magát Isten vezetésére. Tudja, hogy ha nehéz úton is vezeti Isten, de el fog érni a célba.

A Lélek nem mindenkit egyformán vezet. Ő tudja, hogy kinek mire van szüksége, kit milyen úton kell vezessen. Lehet, hogy egyik embernek sokkal könnyebb az élete, mint a másinak, az egyik makkegészségesen éli le életét, a másik pedig egy gyenge, beteges testben, az egyiknek hosszú életet ad, a másikat fiatalon hazahívja.

A Szentlélek csak Isten gyermekeit vezeti – tanítja a Római levél nyolcadik fejezete. Az már önmagában óriási kiváltság, hogy Isten gyermekei lehetünk. Nem mindenki az, hanem csak az, akit Isten erre elválasztott, akiket eleve elrendelt, elhívott, hogy az Ő gyermekei legyenek. De hogyan leszünk mi Isten gyermekeivé? Hit által. Akiket Isten kiválasztott, azok hinni fognak. Minket Isten szüntelen arra szólít fel, hogy higgyünk

benne. Ezt nekünk kell megtenni, mert aki nem hisz, az nem is üdvözl. Ezért mi is állandóan kell kérjük a tanítványokkal együtt: Uram, növeljed a mi hittünket!

A hit az a kinyújtott kéz, amivel elfogadjuk Isten ajándékait. De a hit ugyanakkor szüntelenül kér is. Aki az Úr nevét segítségül hívja, az megtartatik. Mi szüntelenül kérjük Isten ajándékait, Isten vezetését. Hogy őrizzen meg a bűntől, attól, hogy a saját útjainkra tévedjünk, attól, hogy levegyük tekintetünket az Úrról. Mi hisszük, hogy Ő a mi Atyánk, aki mindennel a mi javunkat és üdvösségünket munkálja. Nem mindig értjük Isten vezetését az életünkben, de ilyenkor is bízunk benne, tudván, hogy Ő nem tévedhet.

Mi nemcsak azt hisszük, hogy Isten itt ebben az életben vezet minket, hanem azt is hisszük, hogy ha itt lejár a földi életünk, akkor átvezet minket a mennyei hajlékba, mennyei hazánkba. Mi, ahogy a káté is mondja, érezzük szívünkben az örök élet kezdetét, de tudjuk, hogy az egykor dicsőségesen be is fog teljesedni. Tudjuk, hogy az, aki most vezet minket, nem végez fél munkát, s Ő be is fogja teljesíteni munkáját az életünkben. Ez kimondhatatlan nyugalmat ad a keresztyén embernek. Azt nem tudjuk, hogy még mi mindenre vezet át utunk, de azt tudjuk, hogy hova fogunk megérkezni. Ezért nem kell félnünk sem az élettől, sem a haláltól, mert Szentlélek által vezet, átvezet az életen, s majd egykor bevezet az üdvösségbe.

A Lélek imádkozik velünk, értünk

Alapige: Róma 8,26–27

A mai estén azt vizsgáljuk meg, hogy mit jelent az, hogy a Szentlélek imádkozik bennünk és értünk! Azt nagyon jól tudjuk, hogy Jézus közbenjáró imádságával szüntelenül imádkozik értünk az Atya előtt. De hogyan értsük azt, hogy a Szentlélek imádkozik értünk az Atyához?

Nagyon fontos, hogy megvizsgáljuk azt az összefüggést, amiben a Lélek imádkozásáról van szó. A Róm 8,22-ben azt olvassuk, hogy az egész teremtett világ nyög, sóhajtozik. Minden, amit Isten teremtett, egy folyamatos sóhajtozásban van. Mi ezt nem nagyon halljuk, nem vagyunk talán érzékenyek erre. Elfásultunk, eltompultunk, s nem érzékeljük a Lélek sóhajtozását. Pedig az egész teremtett világ sóhajtozik, ezt Isten Igéje mondja. S az apostol azonnal hozzáteszi: mi magunk is sóhajtozunk. Ezek lennének az Isten gyermekei, ez Isten népe? Igen, Istennek is egy sóhajtozó népe van ezen a földön. Maguk a Lélek zsengejének birtokosai is sóhajtoznak.

Ezt a sóhajtozást nem hallja meg mindenki. Mert ők magukban sóhajtoznak. S ha a világ fiai ezt meg is látják, vagy meg is hallják, legtöbbször kigúnyolják őket ezért. Hisz ez a világ csak egy örvendező keresztyénséget tud elképzelni. Még az egyházban is azt szoktuk mondani: fejezzük már be a sóhajtozást. De mégis, ugyanaz a Pál, aki olyan sok szépet tudott mondani a hitben való örvendezésről, azt mondja: mi állandóan sóhajtozunk, mert látjuk azt, hogy ez a világ tökéletlen. Mi, hála Istennek, meg vagyunk váltva. De ez a megváltás még nem teljes. S várjuk azt a nagy napot, amikor ez a világ teljességgel megújul, új ég és új föld lesz.

Amikor a hívők így sóhajtoznak, akkor ők ebben nincsenek egyedül, hanem ott vannak a Szentlélek közösségében, aki velük együtt sóhajtozik. Mégpedig nagyon is intenzív módon. Azt mondja Pál, hogy ez a sóhajtozása a Léleknek olyan erőteljes, hogy azt nem is lehet kibeszélni. A Lélek együtt sóhajtozik a gyülekezettel a teljesség után. De a Lélek nem minden sóhajtozásban vesz részt, van olyan sóhajtozás is, amin a Lélek kívül áll. Vannak olyan keresztyének, akik mindig és minden felett sóhajtoznak, nincs olyan

nap, hogy ne sóhajtozzanak valami felett. Nos akkor feltevődik a kérdés, hogy milyen sóhajtozásban vesz részt a Lélek és milyenben nem? A Lélek azért sóhajtozik, mert nagyon vár egy pillanatot. Ezt a szülő asszony példájával lehetne szemléltetni. Ő is sokat sóhajtozik a szülés előtt, de ez egy nagyon pozitív sóhajtozás, mert már nagyon vár arra, hogy végre megszülessen a gyermeke. Ő azért sóhajtozik, mert kimondhatatlanul várja már a szülés pillanatát.

Így van ez a Léleknél és Isten gyermekeinél is. Ők a teljes váltság után sóhajtoznak. Még egyszer mondom: a hívők, Istennek hála, már meg vannak váltva. Nem aranyon vagy ezüstön, hanem a Jézus drága vérének. De ugyanakkor azt is várják, hogy ez a megváltás az egész mindenségben teljes legyen. Ezért még valami hiányzik a megváltásukból. Ők már most Isten gyermekei, de ez még nem lett teljességgel nyilvánvalóvá. Még valami nem jött el, és ez nem más, mint a megváltás teljessége. De ők nem reménytelenségben sóhajtoznak, hanem élő reménységben. Isten gyermekei azért sóhajtoznak, mert még minden nem lett újjá ebben a világban, sem az ő életükben. Ők a teljesség, a tökéletesség hiánya miatt sóhajtoznak, mert még annyi bűn van a világban. De még annyi bűn van az ő életükben is. Mert bűn van a családban, a rokonságban, sőt még az egyházban is. S vágyakoznak nagyon arra a napra, amikor az ő emberük teljességgel meghal, s az új ember pedig teljességgel megelevenedik bennük.

De a Lélek ebben a helyzetben segítségére van a mi erőtlenségünknek. A Lélek velünk együtt sóhajtozik és imádkozik. A Lélek kibeszélhetetlen sóhajtozásokkal imádkozik értünk, és a mi imádságainkat Isten színe elé viszi. A sóhajtozás tehát nem marad bennünk, de nem is kerül egy légüres térbe, hanem épp odajut, ahova kell, az Isten elé. A Lélek tehát nem kapcsol ki minket a sóhajtozásból, nem helyettünk, hanem velünk sóhajtozik.

Egy példával szeretném ezt szemléltetni, s ezt főleg azok fogják érteni, akik tanultak valamikor autót vezetni. Ilyenkor a tanuló be kell hogy üljön a volán mögé, el kell indítania a motort, s kell forgassa a kormányt. De az oktató ott ül mellette, tanácsokat ad, s ha kell, adott esetben meg is fogja, és ő maga is forgatja a kormányt. Nem ül be helyettünk a volán mögé, hanem ott ül mellettünk, s segít abban, hogy jól megtanuljunk vezetni, hogy aztán majd elérhessünk mindig a célba. Úgy segít, hogy tanít. Valahogy így siet a Lélek a mi segítségünkre. Ő segít, sóhajt épp azokban a pillanatokban, amikor mi veszélyben vagyunk. Ő épp akkor tanácsol, amikor mi már azt se tudjuk, hogy miként menjünk tovább. Mi, keresztyének, sokszor nagy hibákat követhetünk el. Főleg a frissen megtért emberek vannak ebben a veszélyben. Ilyenkor az ember azt hiszi, hogy ő mindent nagyon jól tud. De ez nem így van. Hamar be kell lássuk, hogy mennyire szükségünk van a Lélek vezetésére. A Lélek nem engedi, hogy gyengeségeink veszedelembé sodorjanak bennünket. Milyen sokszor segített már a Lélek rajtunk, mert mi olyan sokszor gyengék voltunk. Olyan sokszor tapasztaltuk meg, hogy a Lélek imádkozott értünk.

Milyen nagyszerű dolog már azt is tudni, hogy emberek imádkoznak értünk, de mennyivel nagyobb dolog, hogy maga a Szentlélek imádkozik értünk és velünk. Mert mi, emberek sokszor rosszul imádkozunk. Mi sokszor olyan dolgokat kérünk Istentől, amiket ha Isten megadna, nem lenne a javunkra, nem szolgálná üdvösségünket. Pál apostol, aki pedig nem akármilyen imádkozó volt, háromszor is imádkozott, hogy vétesék el tőle a testébe adatott tövis. Mózes azért imádkozott, hogy Isten törölje ki őt a könyvéből. Péter pedig azt kérte az Úrtól: eredj el tőlem. Mi lett volna, ha Isten meghallgatta volna ezeket az imádságokat? Mi sokszor olyanokat kérünk, ami nem egyezik Isten akarásával. Mi sokszor nem tudjuk, hogy mi az Isten akarata, hogy mi a jó számunkra. Mi azt gondoljuk például, hogy az egészség jó, a betegség pedig rossz. De ez nem mindig így van. Mert ha valaki egy életen át egészséges, de soha nem keresi Istent, az jó? Ha pedig valaki épp egy betegség által tér meg Istenhez, az rossz? Pál nagyon

őszintén megvallja: mi nem tudjuk sokszor, hogy mit kell kérnünk. A türei gyülekezetben volt egy áldott, istenfélő asszony, Isten áldja meg emlékét, aki mindig így imádkozott a bibliaórán, ezzel a mondattal fejezte be imáját: „Uram, igazítsd meg az én gyarló imádságom!” Milyen igaza volt, ő jól tudta, hogy mit is akar mondani ez az Ige. Ezért olyan jó tudni, hogy a Lélek szüntelenül imádkozik értünk!

A mi imádságaink nincsenek mindig összhangban Isten akaratával, de a Lélek megigazítja azokat, és ezek már így érkeznek meg Isten elé. Ezért tudhatjuk, hogy Isten egyetlen imádságunkat se utasítja el. A Szentlélek tanít meg arra, hogy ki tudjuk mondani a legnehezebb imádságot: legyen meg a te akaratod. A Szentlélek tanít meg arra is, hogy egyre inkább Isten akarata szerint imádkozzunk.

Van itt még egy szó: a szentekért. Tehát a Szentlélek a szentekért imádkozik. Mi nagyon jól tudjuk, hogy nem azok a szentek, akiket a katolikus egyház szentté avat, hanem mindazok, akiket kiválasztott Isten az üdvösségre, akaratának cselekvésére. Így a bűnös ember szentté lesz, s ez még akkor is igaz, ha a káténk azt tanítja, hogy a szent életet épp hogy csak elkezdjük ezen a földön. Záróként azt mondhatjuk el, hogy az Úr meghallgatja a Szentlélek imádságait. Micsoda vigasztalása ez a Szentháromság-Istennek. Az Atya szeret minket, a Fiú megváltott, a Szentlélek pedig imádkozik érettünk. Ez olyan nagyszerű ígéret, amivel most haza mehetünk, s élhetünk általa minden napon. Ámen.

A Lélek ajándékokat ad

Alapige: 1Korinthus 12,4–12

Mindjárt az elején tisztázzunk egy kérdést. Amikor a Szentírás a Lélek ajándékairól beszél, akkor itt nem emberi tehetségekről van szó. Mert ezen a világon a hitetlenek között is vannak nagyon tehetséges emberek. Az ilyeneket a többiek nagyra értékelik. Nekem a középiskolában volt egy ilyen osztálytársam, aki mindenből színtízes tanuló volt anélkül, hogy egy picit is erőltette volna magát. Egyszerűen mindenből, még tornából is kiváló volt. Úgy tudom, hogy kijutott Amerikába, és ott fényes karriert futott be. De ez a tehetség nem a Lélek ajándéka volt, nyilvánvaló, hogy Istentől kapott ő is mindent, de a Lélek ajándékait csak Isten gyermekei kapják, akikben Ő lakozik.

Nem mindenki rendelkezik minden ajándékkal. Minden hívőnek van valamilyen ajándéka, de minden ajándékkal senki sem rendelkezik. Az se kell kisebbségnek érezze magát a gyülekezetben, aki kevesebb ajándékot kapott, de az se bízza el magát, akinek sok ajándék adatott.

A korinthusi gyülekezetben az volt a baj, hogy akik bizonyos ajándékokkal rendelkeztek, nagyon elhitték magukat. Némelyek megkapták a nyelveken szólás ajándékát, mások pedig elragadtatásokban részesültek. Ezeket az ajándékokat Korinthusban igen nagyra értékelték. Akik ezekkel az ajándékokkal rendelkeztek, azok a gyülekezet elitjéhez tartoztak. Ez nagy veszélyt rejtett magában, és ezt Pál világosan látta. Mások azonban kisebbségnek érezték magukat, mert ők ilyen ajándékokkal nem rendelkeztek.

Ezért ír nekik Pál erről a kérdésről részletesen, ennek a lényege, hogy a Lélek sokféle ajándékot ad a hívőknek, s ezek mind egyformán értékesek. Először is tekintsük át az ajándékok listáját, amit nem csupán az alapige, hanem az egész Újszövetség alapján állíthatunk össze.

1. Bölcsesség. Ezt más szavakkal úgy tudnám kifejezni: valaki egy bizonyos helyen, bizonyos helyzetben, megfelelő szót szól, és helyesen cselekszik. Milyen nagy áldás egy ilyen ember a gyülekezet számára! Ilyen emberekre nagy szükség van például a

presbitériumban. Ezek nélkülözhetetlen emberek. A bölcsesség nem jelenti azt, hogy valaki mindenhez kell értsen, vagy nagyon intelligens kellene legyen. Sokkal inkább azt jelenti, hogy valaki ért Isten dolgaihoz, Isten szemével nézi a dolgokat. Az Igében való jártasságról van itt szó, és arról, hogy ezt alkalmazni is tudja az élet különböző területein.

2. Hit. Ez egy nagyon érdekes dolog, hogy a hit is a Lélek ajándékai közt van megemlítve. Hogy van ez, hisz akiben a Lélek lakik, az mind hisz, mondhatnánk? Itt azonban nem a mindenki által kapott hitről van szó, hanem a különösen erős hitről, ami nem inog meg a legnehezebb helyzetekben sem. Az ilyen hitre fel lehet tekinteni, példa gyanánt lehet mások elé állítani. Gondolhatunk itt azokra a hithősökre, akiket a Zsidók 11 felsorol. Mert nem mindenkinek volt abban az időben sem olyan erős hite, hogy tudta volna vállalni a kínosabbnál kínosabb vértanúhalált.

3. Gyógyítás. Érdekes, hogy ez a szó meg többes számban van. Korinthusban, s általában a régi világban nagyon sok beteg és haldokló volt. Az apostolok igehirdetését sok gyógyulás is követte, csodák is történtek. Mára megritkult ez az ajándék, de ma is kaphatják ezt emberek. Nem szabad ezt kétségbe vonnunk!

4. Erők. Isten embereket nagyon erőssé tehet, hogy bizonyos helyzetekben fel tudjanak lépni. Gondoljunk itt például Dánielre és az ő barátaira. Az ilyen emberek sokat segíthetnek másokon nehéz helyzetekben.

5. Prófétálás. Vannak olyan helyzetek, amikor nagyon nehéz megmondani, hogy mi az Isten akarata. Milyen nagy áldás, ha egy ilyen helyzetben valaki meg tudja mondani, meg tudja mutatni Isten akaratát!

6. Lelkek megítélése. Sokszor jelennek meg tévtanítók a gyülekezetben, akik azt állítják magukról, hogy Isten gyermekei, de valójában nem azok. Azok, akik ezt az ajándékot kapták, le tudják leplezni ezt a hamisságot, képmutatást, és nagy veszélytől tudják megóvni a gyülekezetet.

7. Nyelveken szólás. Pál ezt az ajándékot nem emelte a többi fölé, és nem is tette annak jelévé, hogy valakiben a Lélek lakozik. A nyelveken szólás különben Isten érthetetlen nyelven való magasztalása.

8. Nyelvek magyarázása. Pál ragaszkodott ahhoz, hogy ha el is hangzott egy nyelveken való imádság, akkor azt magyarázzák meg, hogy legyen érthető a gyülekezet számára.

Ezeket az ajándékokat Pál a test szerveihez hasonlítja. A testnek sok tagja van, az egyik fontosabbnak tűnik, mint a másik. De ahhoz, hogy a test jól működjön, minden tagra egyaránt szükség van. A testrészek nem hasonlítanak egymáshoz, a funkciójuk is egészen más, és így van ez a gyülekezetben is. Az egyik meg tud hallgatni embereket, a másik pedig beszélni tud, az egyik a fiatalokkal tud jól foglalkozni, a másik meg az öregekkel, az egyik jól tud szervezni, a másik a családlátogatást végzi nagy áldással, az egyik szépen tud énekelni, a másik meg hathatósan tud evangelizálni. A gyülekezetben az a nagy veszély, ha az egyik ajándékot felmagasztaljuk, a másikat pedig megvetjük. Így a gyülekezetben kialakulhat sokféle féltékenység, irigység. A fontos az, hogy megállassuk: a gyülekezetben mindenkinek van valamilyen ajándéka, és hogy az éljen is vele, használja azt!

Soha nem szabad elfelejteni, hogy ezeket az ajándékokat mind Istentől kaptuk, és így mindenért az Ajándékozót kell dicsőíteni. Az a tény, hogy ajándékokat kaptunk, nem a mi érdemünk, ezért maradjunk meg az alázatban. Akkor se keseredhetnénk meg, ha Isten semmilyen ajándékot nem adott volna. De ilyen ember egy sincs. Mindenki kapott valamit, legyen hálás érte, szolgáljon ezekkel az ajándékokkal Isten dicsőségére!

Az ajándékokat a Szentlélek osztja ki nekünk. Ezért mi ebben is teljességgel a Szentlélek munkájától függünk. A Szentlélek úgy osztogatja az ajándékokat, ahogy

akarja. Mi a Lelket nem vonhatjuk felelősségre, hogy miért épp azt az ajándékot adta, miért nem mást, s azt se kérdezhetjük, hogy ezt vagy azt az ajándékot miért adta másnak, és miért nem én kaptam meg? A Lélek szuverén módon osztogatja az ajándékokat. De azt is hisszük, hogy nem önkényesen és szeszélyesen, hanem bölcsen teszi, mindenkinek azt az ajándékot adja, amivel az a legjobban tud szolgálni.

Vigyáznunk kell arra is, hogy ne dicsekedjünk az ajándékokkal, hogy ne legyen fontosabb az ajándék, mint az Ajándékozó! Ne használjuk az ajándékokat a saját dicsőségünkre, ne akarjunk hasznot húzni az ajándékokból, mert akkor megszomorítjuk a Szentlelket! Arra is vigyázzunk, hogy a kapott ajándékokat valóban használjuk. A gyertya, a világosság nem azért van, hogy a véka alá rejtjük, mondja Jézus, hanem azért, hogy világítson. Az ajándékokat nem azért adta Isten, hogy kihasználatlanul heverjenek az életünkben. Lehet az is, hogy valaki azt kérdi: dehát én nem is tudom, hogy milyen ajándékot kaptam. Az ilyen kérdezze ezt meg Istentől, biztosan meg fogja mutatni. És azt is bizonyosan meg fogja mutatni, hogy hol és miként szolgálhatunk ezekkel az ajándékokkal. Ha nem használjuk ezeket az ajándékokat, akkor ezek elsorvadnak, meggyengülnek bennünk, de ami még súlyosabb, hogy Isten is számon fog kérni ezért a mulasztásért bennünket. Isten az ajándékokat azért adta, hogy a többi tagok javára és üdvösségére készséggel és örömmel szolgáljunk, ahogy azt a káténk is szépen tanítja.

Az utolsó dolog: nem véletlen az sem, hogy az első korinthusi levélben a Lélek ajándékairól szóló fejezet után következik a szeretet himnusza, amiben Pál az isteni szeretetet írja le. Ez azt akarja nekünk elmondani, hogy ezek az ajándékok és a velük való szolgálat csak a szeretet légkörében, lelki közegében valósulhat meg, bontakozhat ki. Az ajándékok egyszer elmúlnak, a mennyben már nem lesz szükség lelki ajándékokra, de a szeretet ott is örökre megmarad. Ámen.

A Lélek gyümölcsei

Alapige: Galata 5,16–26

Jézus egyszer azt mondta, hogy a fát gyümölcseről lehet felismerni. Így van ez a Lélek munkájával is, azt is gyümölcseiről lehet felismerni. Érdemes megvizsgálni, hogy milyen összefüggésben beszél Pál itt a Lélek gyümölcseiről. A Galata-levélben Pál részletesen szól a test és lélek harcáról. Azt mondja, hogy a test a lélek ellen vitézkedik. Ez a kettő szöges ellentétben van egymással. A test cselekedetei nyilvánvalóak, mindenütt lehet látni őket. Azok maguktól jönnek, hisz az az ember, akiben a Szentlélek nem lakozik, hogy úgy mondjam, automatikusan termeli a test cselekedeteit. A 19–21. versekben Pál felsorolja a test cselekedeteinek feketelistáját. Ez egy megdöbbentő lista. De ez a valóság! Ez az, amire az ember önmagától képes!

Pál, miután felsorolja a test cselekedeteit, mintegy ezzel szembeállítva felmutatja azt, hogy mit végez el a Lélek azokban, akikben lakozást vehet. Mert azt már láttuk, hogy ahol a Lélek lakozást vesz, ott minden megváltozik, az egész élet átalakul. Volt olyan idő, amikor a megtért embereket megváltozott embereknek hívták. Ez így igaz, hisz a szív kicserélődik, s az új szívből új gondolatok és cselekedetek származnak. Az életünk fáján más gyümölcsök fognak teremni. Érdekes, hogy Pál nem többes, hanem egyes számban beszél a gyümölcseről. S azt mondja, hogy ez a gyümölcs a szeretet. Ez mozgató, ez hat át mindent.

De mi is a szeretet mint a Lélek gyümölcse? A szeretetről nagyon sokat beszélünk, s nemcsak mi, keresztyének, hanem a világ fiai is. A szeretetről szól millió könyv, film, a művészet. A kérdés csak az, hogy szeretet mindaz, amiről mi beszélni szoktunk? Azt

talán mindnyájan tudjuk, hogy a Bibliának, pontosabban az Újszövetségnek, a görög nyelvnek három szava is van a szeretetre. A *fileó* szó emberszeretetet jelöl, innen származik a filantróp, vagyis emberszerető kifejezés. Az ilyen szeretet is sokat jelent, sokat ad, de nem mindent. Ennek megvannak a maga jól behatárolható korlátai. Például nem terjed ki az ellenségre. A másik szó az *erosz*. A görög nyelv nemcsak a férfi és nő kapcsolát jelöli ezzel a szóval, az *eroszban* az a fontos, hogy a szeretet tárgya vonzó legyen. Az ember szerelmes lesz valamibe, valakibe, ami tetszik neki, aki számára vonzó. Amíg megkapom azt, amire szükségem van, valamitől vagy valakitől, addig tart az *erosz* is. Az ilyen szeretet birtokolni akar és kapni minél többet a másiktól. A harmadik görög szó a szeretetre az *agapé*. A Szentírás következetesen mindig ezt a szót használja a szeretetre. Ez az ajándékozó szeretet. Ez nem azt nézi, hogy mit fog kapni, hanem azt keresi, hogy mit és hol tudna adni. Ez a szeretet egyoldalúan is tud szeretni. Ez az Isten szeretete, amivel ezt a világot szereti. Ez a szeretet nem abból indul ki, hogy a másik vonzó, tud adni nekem valamit, hanem szereti a másikat, mert tudja, hogy neki erre van szüksége.

Az ilyen szeretetet mi nem magunkban találjuk, ezt nem tudjuk magunkból kitermelni. Ezt nem lehet megtanulni. Az igazi szeretet a Lélek gyümölcse. Gyümölcsöt nem lehet csinálni. Ha megpróbálnánk, abból csak valami műdolog lenne. Sokszor látunk asztalokon kitéve műanyagból készült gyümölcsöket, ezek nagyon szépek, de ha beleharapnánk, íze nem lenne, csak a fogunk törne bele. Ahol a Szentlélek lakozik, ott van igazi szeretet, és állandóan növekszik. Akikben ez a szeretet van, azok a helyükön vannak, és ott is maradnak. Amikor ez a szeretet kitöltetik a szívünkbe, akkor mindenekelőtt Istent fogjuk szeretni úgy, ahogy a 11. zsoltárban olvassuk: szeretem az Urat! De akkor szeretni fogjuk a felebarátunkat is, az egyházat, a gyülekezetünket. Minden beszédünkben és cselekedetünkben a szeretet lesz az irányadó, a meghatározó elem. De a szeretetnek sok arca van. A szeretet olyan, mint a tűzijáték, hogy amikor kilövik és a levegőben elrobban, akkor ezernyi színben és formában pompázik. Ez a szeretet az élet különböző területein bontakozik ki. A Gal 5,22-ben az apostol ezekről beszél. Persze ez a felsorolás nem teljes, csak egy ízelítőt ad abból, amit a szeretet elvégez. Most ezekről szólunk röviden.

– Öröm. Ez mindenekelőtt az Úrban való öröm. A görög szó, ami itt található, rokon a *kegyelem* szóval, vagyis ez az öröm a kegyelem feletti öröm. Ha megtapasztalod Isten kegyelmét, hogyne tudnál örülni! Az Isten gyermekei örvendező emberek, a gyülekezet egy örvendező, boldog sereg.

– Békesség. A test cselekedeteinél ott volt az ellenségeskedés, versengés, viszály, széthúzás, pártoskodás. Ezeknek az ellentéte a békesség. Mindenekelőtt békesség Istennel Jézus áldozata által, de békesség egymással is. Minden erőnkkel igyekszünk megtartani a Lélek egységét a békesség kötelékében. Még a nehéz természetű emberek is megváltoznak, békességes, alkalmazkodó emberek lesznek.

– Béketűrés, hosszútűrés. Ez az, amit mi egyszerűen türelemnek nevezünk. Az eredeti szövegben ez a szó ilyesmit jelent: egy teher, egy próba alatt hosszú ideig megmaradni. Az ilyen ember tudja, hogy Isten milyen türelmes hozzá, és ezért ő is türelmes lesz másokhoz.

– Szívesség. Ez a felebaráthoz való viszony milyenségét jelzi. Más szavakkal ezt így mondhatnánk: barátságosság, kezelhetőség. Mert vannak olyan emberek, akikhez, ahogy mondta valaki, csak használati utasítással lehet közeledni, mindig morcosak, kedvetlenek. A Lélek gyümölcse épp ennek az ellentéte. Az ilyen emberhez mindig oda lehet menni, nem kell izgulni, hogy most vajon épp milyen kedvében lesz.

– Jóság. Ezt lehet becsületességnek, őszinteségnek is fordítani. Az ilyen ember nem játssza meg magát, azt mondja, ami ott van a szívében is. Szavai nem kétértelmű sza-

vak. Az ilyen ember nem hízeleg, de nem is káromolja a másikat. Őszintén, a szemébe mond meg mindent a másiknak – szeretettel.

– Hűség. Itt a megbízhatóságról van szó. Az ilyen emberben lehet bízni, az ígérését megtartja. Az ilyen ember stabil. Tudod, hogy mit várhatsz tőle. Az ilyen ember hűséges a gyülekezetéhez is. Sohaseim hiányzik. Hűséges a templomlátogatásban, az adakozásban, az imádságban, a munkában. Az ilyen ember hűséges mindhalálig.

– Szelidség. Ez a keménység, durvaság ellentéte. A szelíd beszéd megtöri a csontot, mondja A példabeszédek könyve. Ez nem azt jelenti persze, hogy velünk mindent el lehet művelni, van gerincünk, s ha kell, nemet is tudunk mondani. Ez nem jelent puhaságot. Mózesről azt mondja az Írás, hogy a világ legszelídebb embere volt. De ha kellett, tudott nagyon kemény is lenni, ha az Isten dicsőségéről és szentségéről volt szó. Jézus azt mondja, hogy tőle tanuljunk szelidséget és alázatosságot.

– Mértékletesség. Nagyon fontos gyümölcs ez is. Ma a mértéktelenség, a féktelenség világában élünk. A mi városunkban is van egy bár, aminek a neve: „no limit”, vagyis nincs határ, annyit ihatsz, amíg a padlóra esel. Az ilyen ember nem tudja fékezni magát ételben, italban, szórakozásban. A mértékletesség fegyelmezettséget jelent. Az én nagyapám minden nap megivott egy kupica törkölypálinkát, de annál többet soha, ő tudta, hogy neki mennyi a mértéke. A mértékletes ember tud uralkodni magán, indulatain, nem ösztönember.

Ezek után azt mondhatjuk: hát bizony itt magasra van téve a mérce. Ha ezeknek fényénél megvizsgáljuk magunkat, sok hiányosságot állapítunk meg az életünkben. De ez is indítson imádságra! Kérjük Istent, hogy adja meg ezeket a gyümölcsöket nekünk is! Ne felejtjük el, hogy a gyümölcstermés nem tőlünk van, hanem Isten ajándéka! Ezek a gyümölcsök két célt szolgálnak életünkben. Egyrészt Istent dicsőítik, másrészt ezek által másokat is Istenhez vezethetünk. Ezeket mások is meglátják és így a hitben való élet kívánatossá lehet mások számára is. Bár így lenne a mi életünkben is.

A Lélekben való járás (Püünkösdre)

Alapige: Galata 5,25

Egész bűnbánati héten egy nagy témát jártunk körül: mit tesz a Lélek velünk? Látuk, hogy megújít, bennünk lakozik, vezet, imádkozik értünk, ajándékokat osztogat, gyümölcsöt terem. A mai istentiszteleten, ezen a szép ünnepnapon befejezzük ezt a sorozatot, és azt vizsgáljuk meg, hogy mit jelent Lélekben járni, hogyan valósul ez meg az életünkben. A világnak az a vádja a keresztyénekkal szemben, hogy mi szépeket tudunk mondani Istenről, a keresztyén életéről, de nincsenek cselekedeteink. Hol vannak ezek a jócselekedetek? Azt szegzik nekünk: te nagyon szépen tudsz beszélni a hit dolgairól, de látszik-e ez a te életedben? A Bibliában is sok figyelmeztetés van erre nézve. Az egyik legismertebbet Jakab apostol mondja: az Igének ne csak hallgatói legyetek, hanem megtartói, más szóval cselekvői. Pál apostol is beszél arról, hogy Krisztus láthatóvá kell legyen a mi halandó testünkben. Itt az Igében fel is szólít arra, hogy járjunk, éljünk Lélekben. Pontosabban így fogalmaz: ha Lélek szerint élünk, akkor Lélek szerint is járunk. Szó szerinti fordításban: ha a Lélek által élünk, akkor járunk a Lélekben, a Lélek által. A *ha* szócskának a mi nyelvünkben egy bizonytalanságot kifejező jelentése van. Ha nem esik az eső, akkor megyek az erdőbe kirándulni – mondjuk. Tehát nem biztos, csak ha jó idő lesz. A Bibliában ezt a szócskát sokkal inkább így fordíthatjuk: mivel- hogy. Pál számára ez a *ha* nem kérdőjel, hanem tény. Azt mondja: mivelhogy ti Lélek

által éltek, járjak is a Lélek által. A nagy kérdés a mai napon, pünkösöd első napján az a mi számunkra, hogy Lélek által, Lélek szerint élünk-e?

Ehhez valami kell történjen az életünkben, mert mi nem így születünk, hogy Lélek szerint járjunk. Sőt ennek az ellenkezője az igaz. Ha semmi se történik egy ember életében, akkor az biztos, hogy test szerint jár. Pál egy másik levelében azt mondja: vele együtt megelevenített, mivelhogy ti halottak voltatok bűneitek és vétkeitek miatt, amelyekben régente jártatok.

Ahhoz, hogy valaki Lélek szerint járjon, előbb meg kell eleveníttessék a Lélek által. Mert még egyszer mondom: mi a halálba, a lelki halálba születünk bele. De a mi életünkben is megtörténhetik a csoda, hogy a Lélek megelevenít minket is. A Szentlélek a mi életünkben is elvégzi ezt a csodát. Ezt nevezi a Szentírás újjászületésnek. S ahol ez megtörténik, ott ennek jelei is lesznek. Amikor egy kisgyermek megszületik, akkor jeleket ad: sír, lélegzik, táplálkozik. Aki újjászületik, az is életjeleket ad, az új élet jeleit. Először is imádkozik, ez a hívő ember lélegzetvétele. Aztán keresi a táplálékot. Az ilyen ember keresi Isten Igéjét, keresi azokat az alkalmakat, ahol szól Isten Igéje. Az ilyen ember éhezik az élet kenyerére, és szomjúhozik az élő víz után. Az ilyen ember keresi Isten közelségét, ott nyugszik meg – ahogy a kisgyermek anyja keblén. Az ilyen emberek Krisztushoz jutnak el, megismerik Őt, követik Őt mint életük Urát. Azt mondja Pál, hogy az ilyen ellen nincs törvény. Igen, mert a törvény azoknak kell, akik a maguk kívánságai, vágyai szerint élnek, akik ösztöneiket követik.

Vigyáznunk kell persze arra, hogy meg is maradjunk a Lélek szerint való járásban. A galáták szomorú esete mutatja, hogy le lehet térni a helyes útról, őket a tévtanítók a Krisztus útjáról a törvény cselekedeteinek az útjára vezették vissza. Nagyon kell vigyázni arra, hogy Krisztus és az Ő Lelke központi helyet kapjon az életünkben. A Lélek szerinti életben szüntelen imádkozni kell, kérni kell az Isten erejét, hogy Ő tartson meg a helyes úton. Nem úgy van az, hogy megkaptuk a Lelket, és akkor már minden megy magától az életünkben. Ha ez így lenne, akkor miért lenne a sok intés, figyelmeztetés, felszólítás a Bibliában? Pál levelei tele vannak ilyenekkel. Akkor nem szólítana fel az Ige, hogy járjunk szent életben. Mert a Lélekben való járás egyfelől ajándék, de másfelől feladat is. Például ilyeneket mond Pál: ti szabadságra vagytok elhívva, de vigyázzatok, ne éljetek vissza a szabadsággal, mert akkor szabadosság lesz belőle. A Lélek nem tesz minket lustákká, hanem sokkal inkább igyekvőkké. A Lélekben való járást is meg kell tanulni, gyakorolni kell. Akiknek volt kisgyermekük, azok tudják: mennyit kell tanítani a gyermeket a járásra, mennyit kell fogni a kezét, amíg megtanulnak önállóan járni. Nem kevésbé van ez így a lelki életben, azt is meg kell tanulni. Lépésről lépésre kell tanulni a Lélekben való járást is.

Nagyon fontos ebben a mondatban „a Lélek által”. Ezt nem véletlenül hangsúlyozza annyira Pál. Ő meg van győződve, hogy ezt tényleg csak a Lélek tudja elvégezni bennünk. A Lélek kell vezessen, irányítson, figyelmeztessen, s néha meg is kell ítéljen. A Lélek kell uralja az életünket. Másképp észrevétlenül újra a test fog irányítani bennünket. Nem véletlenül kéri azt is Pál a galátáktól, hogy a test kívánságait véghez ne vigyék. Azt mondja: az ellen harcoljatok, azt öldököljétek meg magatokban.

Testvéreim, a Lélekben való járás nem egy nyugalmi állapot, hanem egy szüntelen harc, harc a test és a Lélek között. De hogy tudunk ebben a harcban diadalmaskodni? A Lélek által. Ha tele vagyunk a Szentlélekkel, akkor a bűnnek nincs helye bennünk.

Az is érdekes, hogy Pál itt az eredeti szövegben egy katonai szakkifejezést használ, amit így lehetne pontosan fordítani: menetelni, masírozni. Akik voltunk katonák, azok jobban értjük ezt, de a tévében már mindenki látott katonai parádét s azon menetelő katonákat. Menetelni nem lehet egyedül, azt a többi katonával együtt kell tenni. Azt is jelenti, hogy nem összevissza, hanem vezényszóra, fegyelmezetten, figyelve a taktusra

és a megadott irányra is. Ha egy katona elvétí a taktust, akkor a másik sarkába fog botlani, és mind a ketten elesnek. Akik voltunk katonák, azt is tudjuk, hogy ennek begyakorlása hosszú heteket vett igénybe, ez volt az első, amire katonáéknál megtanítottak minket. Igen, a Szentlélek a Parancsnok, Ő diktálja a tempót, Ő adja a ritmust, Ő tartja közöttünk és bennünk a fegyelmet, s ha tévedtünk, ki is igazít.

A Lélekben való járás nemcsak egy szép rendet jelent az életünkben, hanem összetart bennünket. A Lélek szerinti járásban megszeretjük, értékeljük, segítjük egymást. És ezt mások is meg fogják látni. Két héttel ezelőtt az egyik román tévéadó stábjába interjút készített velem a húsvét ünnepe alkalmából. Először megérkezett az interjút készítő fiatalember, de az operatőr még nem érkezett meg. A templom előtt elkezdünk beszélgetni, elmondtam, hogy nekünk egy jó gyülekezetünk van, ahol van közösség, szeretet, összetartás. Közben egy autó hirtelen fékez, kiugrik belőle egy fiatalember, aki még segédlelkész koromban ebben a gyülekezetben kedves vallásórásom volt, megölel, váltunk néhány szót, mire a riporter azt mondja: tulajdonképpen már nem is kellene interjú, neki ez a jelenet már mindent elmondott. Íme, annak a gyülekezetnek, ahol a tagok Lélek szerint járnak, annak van egy kisugárzása. Az ilyen gyülekezet kedves és vonzó lehet mások számára, az ilyen gyülekezet növekszik a hitben és a szeretetben.

Végül: a Lélekben való járás nem csak a földi életre van kihatással. Pál azt is mondja ebben a levélben, hogy aki a testnek vet, az a testből arat örök veszedelmet, de aki a Léleknek vet, az a Lélekből arat örök életet. A római levélben azt mondja Pál: nincs már semmi kárhoztatásuk azoknak, akik nem test szerint járnak, hanem Lélek szerint. A Lélekben való életnél nincs szebb, áldottabb és hasznosabb élet ezen a földön, de ennek odaát is meglesz a jutalma. Akik Lélek szerint járnak, azok örökölni fogják Isten országát.

Kedves Testvéreim! Mivel fejezhetném be ezt az igehirdetést és egyben igehirdetési sorozatot, mint ezzel az egyszerű kéréssel: járjunk Lélek szerint! Akik már eddig is így jártak, járjanak ezután is így, akik pedig még nem jártak Lélekben, azok kezdjék el most! Járjunk a Lélekben, ne csak az ünnepen, hanem a hétköznapiakban is! Ámen.

Prédikációk pünkösd ünnepére

Csernák Béla

Bihar

Egy szívvel, új lélekkel

Alapige: Lukács 12,54–57

Bibliailvasás: Ezékiel 11,19–21

Pünkösd szent ünnepét csak az tudja áhítatosan átélni, aki hűséges vándora lesz életünk teremtményének és megváltójának. Aki útra kel az adventi meghívás vételekor, mint eszes vándor, ki mécsesébe olajjal indul a négyheti közeledésre, s tud felkiáltani annak végén: megtaláltam! S a megtalálással képes lesz együtt lépkedni, életet és gondolkodást hozzá igazítani, magába szívni cselekedeteit, s felöltözni a parancsot: te is ekképpen cselekedjél, hogy rosszabbul ne legyen dolgod. Karácsonytól mennybemenetelig a szunnyadó parázs lobogó lánggá lesz, s hányszor eltölt bennünket a péteri túlradó öröm: ha kell, akár az életemet is felkínálom.

Akik ünnepeljük a pünkösti csodát, tudjuk, mit jelent, s miként is jutottunk idáig. Megkeresztelésünkkel tagjai lettünk Isten egész világot átölelő szeretetének, s helyünk van népe táborában, az egyházban. Akit befogadott, égő fáklyaként elének helyezte az élő Urat, Krisztust. Mi őt hallgatjuk, őt követjük, s tanítása szerint kívánunk élni. Az Ószövetség népe gyermekének tudatmeghatározó pillére volt, hogy érdemétől függetlenül, Isten kiválasztott s eljegyzett tagja. Erre építettek fel karriert s örömet, erkölcsöt és kudarcot. Az idők teljességében eljön Jézus, hogy az ószövetségi rendelkezéseket és parancsokat kiszabadítsa merev forma korlátaiból, s átalakítsa lélekke és életté. Az ószövetségi átokgörcsöt feltámadásával ígértette és lehetőséggé változtatta. Halála estéjén tanítványai szétfutnak, mennybemenetelekör lelkükben felfogván a távolodó áldását, vidáman énekelve érkeznek vissza Jeruzsálembe. És ott várnak engedelmesen, mert történnie kell valaminek.

Maga az élet egy nagy történés. Olyan, mint az érem: két oldala van. Egyik oldalán a hétköznapi, a közönséges és megszokott események egész sora húzódik: felhő, eső, szél zivatar. Vergődő hullámlásában felnyög a lélek: próbáltam sokféle mesét, de hajh, egyik sem volt elég... Mentől jobban telik feletted az idő, annál jobban érzed ennek súlyát és nyomasztó valóságát. A látás és hallás, amire Igénkben Üdvözítőnk utal, jelzi, hogy a tapasztalat sok mindenre megtanít, sok mindent megértet velünk, s képes magával ragadni, sivárrá s egysíkúvá nyomasztja az életet. Látjuk az összefüggéseket, sejtjük a dolgok logikáját. De – teszi fel a kérdést Jézus Urunk – erről az időről pedig mi dolog, hogy nem tudtok ítéletet tenni? Akit kiválasztott Isten, arra feladatot is bízott. Az aláhajló, népével szövetséget kötő s övéit gondviselésében részeltető virrasztó szeretet az érem másik oldala, melyet olyan gyorsan szem elől tévesztünk. Különös érzés lenne most, Szentlélek kitöltetése ünnepén úgy nézni egymásra, mintha valaki nem lenne megkeresztelve: mi mindnyájan lepecsételt választottai vagyunk gondviselő Istenünknek. Felhőt, esőt, szelet s zivatart élő gyermekeihez üzen a prófétai tanítás: adok nektek egy szívet, és új lelket adok belétek! Ezt a sok mindent látott és megélt más és más nép együtt várakozó gyermeke lenyűgöző áhítattal élte át az első pünkösd ünnepén: pártusok és médek és elámiták, római jövevények, zsidók és prozelitusok, krétaiak és arabok. A Szentlélek eggyé formálja őket, dermedt szokásaik és kövületeik széthullnak, s a Lélek egyetlen érintésétől csodálatos egységbe olvadnak: Isten népe lesznek, s a kettő-hármak

úgy vegyülnek bele világukba, mint a föld sója és a mécses sötétet meghátráltató fény-sugara.

Hogy mi most ünnepelhetjük a Szentlélek kiadásának ajándékát, csodálatos, Isten-től jövő figyelmeztetés. Végzéseit és rendelkezéseit nyújtja nekünk úgy, ahogy azt megtanította és bemutatta Urunk Jézus Krisztus. Szavai figyelmeztetve szólnak: nem kárhozasat a látás, figyelés és megítélés. Ha van mércéje, akkor eredményes lesz a megmérés. Hiszen saját dolgaiban is ott láthatod, hogyan indított, s hogyan vezérel lépten-nyomon mennyei Atyánk: családban születél, egyházában felnővekedél, népedben kibontakoztál. Mi dolog, hogy ti magatoktól is meg nem ítéletek, mi az igaz? Ő nekünk Istenünk-ké lett, s nekünk kijelölte a keskeny utat, mely felé vezet naponként, hogy mi népévé lehessünk. A Szentlélek bevési lelkünkbe-tudatunkba mindazt, amit Üdvözítőnk tanított és mutatott, hogy nem külső szemlélők, hanem engedelmes követők és cselekvők lehessünk. A legszebb mécses sem világít, ha nincs benne olaj. A látott-tudott tény is kövülté lesz, ha nem melengeti e kiáradó Lélek. A Szentlélek pedig személyválogatás nélkül megérinti az imádkozva együtt levőket s ki-ki a maga nyelvéen örvendezik: velünk az Isten!

Elhallgathatjuk-e pünkösdi ünnepén a komoly figyelmeztetést? Aki az érem másik oldalára nem kíván figyelni, s konokságával csökönyösen csak látása-hallása rabja marad, annak útját fejéhez veri a kegyelmes Isten. Az utasnak, az élet vándorútján járóknak hirdeti az Írás: egy szívet és új lelket adott nekünk Istenünk, hogy a Szentlélek vezéreljen, s tanítson naponként megítélni, mi a szent és üdvös, mely szolgálja Isten dicsőségét és embertársunk lelki előmenetelét. Egy szívvel és új lélekkel keressük az igazságot, aki a Jézus Krisztus! Ámen.

Kiss Csaba

Balázstelke

A Lélek kitöltetése minden testre

Alapige: Jóel 2,28–29

Bibliailvasás: Az apostolok cselekedetei 2,14–41

A felolvasott igeszakaszban csodálatos áldások ígéretéről olvasunk. Ezek az áldások nem a múltból beszélnek, hanem a jövőben fognak bekövetkezni. Igaz, hogy Isten népe már a múltban is sok áldást megtapasztalt a gondviselő Isten részéről, de amiről itt szó van, az egészen más. A felolvasott textus előtti igeszakaszok új áldások ígéreteiről beszélnek. Izráel népe egy nemzeti tragédia után van, amit az elkövetett bűnök miatt zúdított rájuk Isten. A csapás a mezőgazdaságot érintette a legjobban, kártevők tették tönkre a termést úgyannyira, hogy éhínség fenyegette az országot. Ebben a szükségállapotban Isten megtérésre hívja népét, és arra figyelmezteti őket, hogy ezt ne a látványosság kedvéért tegyék, hanem az tiszta szívből és bűnbánatból fakadjon. *És szíveteket szaggassátok meg, ne ruhátokat, úgy térjete meg az Úrhoz, a ti Istenetekhez.*

Voltak időszakok, amikor a mi népünk is érezte, hogy ránk nehezedett az Úrnak a keze, de amíg nem fordult teljes szívből az Istenhez, addig nem volt szabadulás. Isten kész arra, hogy megbocsásson, kész arra, hogy új életet adjon, hogy gazdagsággal töltsen be életünket, hogy kártérítsen bennünket, ahogy az ő népével is megtette, de ennek feltétele van: a bűnbánó szív és az Őhöz való fordulás teljes lélekből. Úgy ahogy a lelkioán is olvastuk Péter apostol beszédéből, amikor a pünkösdi prédikációjában arra szólítja fel a hallgatóságot, hogy térjenek meg, keresztkeljenek meg mindnyáján a Jézus Krisztusnak nevében a bűnöknek bocsánatára, és veszik a Szent Lélek ajándékát.

Jóel a profetikus látásában leírja, hogy miután Isten kiárasztotta kegyelmének és szeretetének gazdagságát, miután megtelnek a csűrök gabonával, és bőven öntik a szőlők a mustot és az olajat, miután kipótolja az esztendők termését, amit tönkretett a szöcske, a cserebogár, a hernyó és a sáska, az Úr pusztító serege, melyet a népére küldött, azután leszen, hogy kiönti Lelkét minden testre. És ebben a mondatban látjuk, hogy ez személyválogatás nélkül meg fog történni. Amikor pünkösöd napján kitöltetett a Szentlélek, az csak a kezdete volt annak, amit Jóel profétált. Péter az összegyűlt tömeg csúfolódó részének mondta, hogy a nyelvezavar nem az állítólagos részegségnek köszönhető, ahogy a tömeg egy része mondta, hanem az, amiről Jóel profétált. De Péter egy szóval se mondta azt, hogy most teljesedett be egészen a profétai beszéd. Mert ott arról van szó, hogy a Lélek minden testre kitöltetik. Ebben pedig benne van minden társadalmi kategória. Ha a jóeli prófécia beteljesedett volna, akkor beteltek volna Szentlélekkel mindazok, akik akkor éltek a földön, vagy legalábbis az izráeli nemzet fiai és leányai. De ez nem következett be, mert ha következett volna, akkor nincs csúfolódó sokaság, és nem üldözték volna Jézus követőit. A minden test fogalmában benne vannak a farizeusok, szadduceusok, főpapok, a szanhedrin tagjai, a katonaság, a zelóták és még sorolhatnánk azt a társadalmi réteget, amely ellenállt az apostolok által hirdetett evangéliumnak.

Ha akkor minden testre kitöltetett volna a Szentlélek, akkor beszélhattünk volna a Lélek egységről, a Lélek vezetéséről, a Lélek általi örömről, és még sorolhatnánk azokat az ajándékokat, amivel bírtak azok az emberek, akik a Szentlelket kapták. Akkor nem lett volna keresztyénüldözés, nem lennének mártírok, bujdosók, hitehagyók, félénkek stb.

A Lélek akkori kitöltésének egyik látható jele a próféta-ság lelkének a megjelenése a fiúk és lányok életében. Jóel azt mondja, hogy *prófétálnak a fiaitok és leányaitok*. Mennyire szeretnénk, ha ez ma is látható lenne! Ha a fiúk és lányok nem arról beszélnének, hogy mi a legújabb sláger, milyen modern telefonok jelentek meg a piacon, mi a divatszalon legújabb alkotása, hanem arról, hogy milyen kijelentést kaptak az Úrtól. Az Újszövetségben olvasunk arról, hogy fiatalok kapták a próféta-ság lelkét. Filep evangélistának volt négy szűz leánya, akik profétáltak. (ApCsel 21,9) Ugyanitt olvasunk Agabusról, aki Júdeából jött. Láthatjuk, hogy a Szentlélek ajándékai működtek már az apostoli korban, és ha az egyháztörténelem folyamán nem is éleződik ki annyira a Szentlélek munkája, ami a próféta-ság ajándékát illeti, hisszük, hogy az Úr ismét elhozza azt az időt, amikor ez újra nyilvánvalóvá lesz.

Sokszor elgondolkodtam azon, hogy amikor hitvalló és egyházat szerető lelkészek bizottsága a konfirmációi istentisztelet liturgiájának megfogalmazásában fáradozott, annak előfohászában így fogalmaztak: *Istennek Szentlelke, aki alászállottál a mi Urunk Jézus Krisztusra, szállj alá e növendékekre is, hogy lássanak ők is megnyilatkozott eget...* akkor, vajon mire gondoltak? Mi is mennyire szeretnénk egy ilyen ünnepélyes alkalmon látni azt, amit Keresztelő János látott! Ha Isten Lelke akkor leszáll az ifjakra, és rajtuk is marad, akkor ma nem beszélnének kikonfirmálásról, az ifjú generáció templotól való eltávolodásáról, hanem egy áldott lelki munka folyamatos végzéséről, amit Isten rajtuk keresztül végez.

Jóel a profétai látomásában a vénekről is szól, *ők álmokat álmodnak*. Ez is a Szentlélek kitöltésének a következménye lesz majd? Fog Isten újra álomban beszélni az ő népével? Mi úgy tudjuk, hogy Isten az ő Igéjén keresztül szól hozzánk, sőt arra kaptunk felhívást, hogy kutassuk az Írásokat. Mit fognak tartalmazni az álmok? Ha a mi álmainkra gondolunk, nem mindig örvendünk. Van, amikor szépet álmodunk, és van, amikor rosszat.

Igaz az, hogy különböző bibliai korokban Isten álomban szólt, és álomban figyelmeztetett, álomban adott utasítást és álomban adott vezetést. Így például álomban szólt Abimélekhez, hogy ne illesse Sárát, álomban szólt Jákobnak, amikor az Lábánnál szolgált, és Lábánhoz is hasonlóképpen. A 4Mózes 12,6-ban Isten azt mondja: *Ha valaki az Úr prófétája közöttetek, én megjelenek annak látásban, vagy álomban szólok azzal.* Ez volt az Ószövetségben. De az Újszövetség elején is ezzel találkozunk. Józsefhez, a Megváltónk nevelőapjához Isten végig álomban szólt, amikor bátorította, hogy ne féljen magához venni Máriát, mert ami benne fogantatott, a Szentlélektől van. Amikor Egyiptomba kellett menekülni, álomban szólt, amikor onnan vissza kellett jönni, szintén úgy, amikor le kellett telepedni Izrael területén ugyancsak álomban kapták a kijelentést. Ugyancsak álomban beszélt Isten a keleti bölcsekkel is, intvén őket, hogy Heródeshez vissza ne menjenek. E bibliai történetekből azt látjuk, hogy Isten álomban vezette mind a saját népe gyermekeit, mind a pogányokat. A kérdés az, hogy a jóeli prófécia értelmében visszatérnek-e még ezek a történelmi idők. A próféta azt mondja, hogy igen, és ez a Lélek minden testre való kitöltetésének a következménye.

Ugyancsak a Szentlélek kitöltetésének egy másik ajándéka lesz a látomások látása. *Ifjaitok látomásokat látnak.* Vajon a mai ifjak mit látnak? Mit mutat, mit kínál, mit reklámoz számukra a világ? Azt, ami a test kívánsága, a szem kívánsága és az élet kérdése. Milyen csodálatos lesz akkor, amikor az ifjak nem arról beszélnek, hogy milyen filmet láttak a tévében vagy a mozikban, mivel vannak elkápráztatva, hanem arról, amit Isten majd látomásban fog kijelenteni számukra! Az ilyenfajta megnyilvánulás nem idegen Istentől. Az Ószövetség idején az Úr többször megjelent látomásban, vagy ily módon adott kinyilatkoztatást Ábrahámnak, Jákobnak, Sámuelnek és Dánielnek is, ez utóbbiról feljegyezték a Szentírásban, hogy értett mindenféle látomáshoz és álmokhoz. Ő is a fiatal generációhoz tartozott, akiket, mint ifjakat hurcoltak el a babiloni fogságba. Rajta beteljesedett Jóel próféciaja. És hiszem azt, hogy amikor eljön az a történelmi kor, amiről a próféta ír, ez a jelenség, ez az ajándék is kiteljesedik sok ifjúra.

A Szentlélek akkori kitöltetésekor Isten nem feledkezik meg az úgymond alsóbb társadalmi kategóriákban élő emberekről, például a rabszolgákról sem. A 29. vers azt mondja, hogy *Sőt még a szolgákra és szolgálóleányokra is kiöntöm azokban a napokban az én Lelkemet.* Abban a korban, amelyben ez a prófécia íródott, a rabszolgáknak majdnem semmi szerepük nem volt a társadalmi életben. Ők sok esetben pénzen megvásárolt emberek voltak, akiknek a feladatuk az volt, hogy keményen dolgozzanak, robotmunkát végezzenek, teljesítsék a rájuk bízott feladatokat. Isten szemében ők is értékesek, rájuk is érvényes a *minden test* profetikus ígérete. Ennek is van egy gyönyörű példája az Ószövetségben, a József életében, amikor ő megkapta Istentől az álmok megfejtésének ajándékát.

Láthattuk, ünneplő testvéreim, hogy milyen csodálatos ígéreteknek állunk elébe, mit készít Isten az Őt szerető embereknek. Nem csoda, hogy Jézus is a Szentlelket tartja a legjobb és legértékesebb ajándéknak, amit az Atya a legszívesebben ad azoknak, akik azt kéri Tőle. Feltámadása után Jézus, amikor megjelent tanítványainak, akkor rájuk lehelt és azt mondta, hogy vegyenek Szentlelket. Ezt tartotta mindenekelőtt a legfontosabbnak. Tudta, hogy ez fogja összetartani a tanítványi közösséget. Ez lesz hasznukra a további missziói munkájukban, a gyülekezetépítésben, az evangélium terjesztésében. A kitöltetett Szentlélek által a hívek serege különböző lelki ajándékokban részesült. Egyesek a bölcseségnek beszédét kapták, mások a tudománynak beszédét. Van, aki a hit ajándékát, és van, aki a gyógyítás ajándékát. Némelyek a csodatevő erők munkáiban részesültek, a prófétálásban, megint mások pedig a lelkek megítélésében, a nyelvek nemeiben, vagy a nyelvek magyarázásában. Ezek mind csodálatos ajándékai a Lélek kitöltetésének, mely által az Úr Jézus Anyaszentegyháza az idők folyamán erősödött, terjedt és növekedett.

Az első pünkösdkor nem mindenkiire töltetett ki a Szentlélek, és mégis örömmel olvassuk Az apostolok cselekedeteiben, hogy az Isten Igéje növekedett, és sokasodott a tanítványok száma Jeruzsálemben, és a papok közül is nagyon sokan követték a hitet. Elképzelitek, testvéreim, milyen csodálatos lesz az az alkalom, amikor minden testre ki lesz töltve az Istennek Lelke! Milyen lesz a földön az együttlés az emberiség életében! Hogy fognak a Lélek vezetése alatt az emberek egymáshoz viszonyulni! Milyen csodálatos lelki élményekben lesz részünk!

Az apostoli korban és manapság is, egy megosztott társadalmi rendszerben élünk, ami a lelki életet illeti. Akkor is olvastunk hittel és Szentlélekkel teljes emberekről, mint amilyen István diakónus volt, mert akkor az volt a feltétele annak, hogy valaki diakónus lehessen, hogy Szentlélekkel és bölcsességgel teljes férfiúnak kellett lennie. De olvastunk olyanokról is, akik kemény nyakú és körülmételetlen szívú és fülű emberek voltak, akik mindenkor a Szentlélek munkája ellen cselekedtek atyáinkhoz hasonlóan.

Ez a megosztottság meg fog szűnni abban az időben, amiről Jóel profétál. A mi feladatunk az, hogy maradjunk meg hitben és hűségben Isten Lelkének a hatalma és vezetése alatt, mert az is írva van, hogy akiket Isten Lelke vezet, azok az Istennek fiai. Maradjunk meg a fiúsági állapotunkban, és kérjük Istenünket, hogy ne csak a pünkösdi ünnepkörben, hanem életünk minden idejében árássa reánk a kegyelemnek és a könnyörületességnek Lelkét! Mi pedig vigyázzunk arra, hogy ezt a Lelket meg ne oltuk, meg ne szomorítsuk, meg ne csaljuk, vagy meg ne kísértjük, mint ahogy Anániás és Safira tette, hanem tudjunk örvideni a Lélek által! Ez legyen a mi Pártfogónk és Vigasztalónk a megpróbáltatások idején, ez legyen a mi vezetőnk akkor, amikor kilátástalan helyzetekbe jutunk, és ez adjon nekünk állhatatosságot és kitartást a mi Urunk Jézus Krisztus visszajöveteléig. Ámen.

Szép Eduárd

Beresztelke

Legyen az életünk a Szentlélek temploma!

Alapige: 1Korinthus 3,16

Bibliolvasás: Az apostolok cselekedetei 2,1–13

A templom, ahol egybegyűlnek Isten népének tagjai, túlmutat épület mivoltán arra, akit benne tisztelnek. Sokszor azok is, akik nem igazán veszik komolyan Isten parancsait, és a szerinte való életet, egy bizonyos tisztelettel néznek fel rá, és lépik át küszöbét, ha valamilyen alkalomnál fogva erre sor kerül. A kézzel csinált templom, mely Isten nevének tiszteletére van szentelve, sugároz egy bizonyos szentséget és tiszteletet, mert azt látva, akarva akaratlanul minden embert Istenre emlékeztet.

A pünkösdi történet arról tanít mindenekelőtt, hogy miképpen lesz az emberi életből, testből a Szentlélek temploma, másodsorban, hogy mivé tudja formálni a félelmekben sínylődő embert, és harmadsorban, hogy a hitben élő embernek naponta rá kell döbbsen, rá kell csodálkoznia arra, hogy ő Isten Lelkének vezetése alatt van, sőt mi több, a teste, az élete Isten temploma.

A tanítványok hitben élő emberek voltak, hitben élő emberekként kapják a Szentlélek ajándékát. Mintegy a hitük megkoronázásaként töltetik ki rájuk a Szentlélek. S a pünkösdi csoda egyenes következményeként, bátorsággal lépnek a tömeg elé, és nemcsak beszélnek a keresztre feszített és feltámadott Krisztusról, hanem sugározzák a szentséget, tiszteletet, mely megragad háromezer embert. A testük a Szentlélek temploma lett, s az élő templom, hordozta az élő Istent, s az élő Istent tisztelték az emberek, megtértek hozzá, és új élettel megajándékozva tértek haza.

Amennyiben nálunk is megvalósult vagy megvalósul ez a csoda, akkor kitárt lélekkel kell imádkozzuk az énekíróval együtt: *Jövel Szentlélek, Úr Isten, Töltsd bé szíveinket éppen*, s ugyanakkor hálát adunk azért, hogy a Szentlélek Isten jelen van életünkben. Hálát adunk azért, hogy naponta vezetést nyújt, s ha kell, akkor vigasztalóként munkálkodik életünkben. Természetesen nemcsak fogyasztói vagyunk az áldásoknak, melyek a Szentlélek jelenlétével áradnak az életünkbe, hanem – ahogy a tanítványok – igyekszünk minden áldást, sőt az egész életünket annak a szolgálatába állítani az Ő dicsőségére, aki kitöltötte az Ő Szentlelkét mireánk. Egyszerűen, csendben és békességgel adjuk tovább a mennyei ajándékokat, hogy szentséget, tiszteletet és szeretetet sugározzon az életünk.

Olvasva az Igét ezen a pünkösddön, úgy gondolom, hogy mindannyian az ünnepi csendben felsóhajtunk a lelkünk mélyén, és azt mondjuk, de jó lenne, ha így lenne, ha templomhoz hasonlóan csak szentséget és tiszteletet és minden értelmet meghaladó békességet sugározna az életünk. De jó lenne, ha minden élethelyzetben, mi az események fölötti magaslatocon lennénk, ahonnan higgadtan és szeretettel tudnánk döntéseket hozni. Mindig jól és mindig Isten akaratát keresve, s nem utolsósorban felebarátaink javát keresve. Vegyes érzésekkel, vegyes tapasztalatokkal rendelkezünk, ismerjük magunkat, bűneinket, mulasztásainkat. Tudjuk, hogy mennyire nem vagyunk képesek magunktól apostoli életet élni. De jó nekünk felismerni, hogy az apostolok sem tudtak apostoli életet élni önmaguk erejéből, csak a Szentlélek ereje által!

Nemcsak az nehezíti meg engedelmességünket, ami bűnös, megromlott természetünkől ered, hanem az is, ami körülvesz bennünket, hiszen egy vegyes világban élünk. Mennyire találóan fogalmaz dr. Victor János az egyik pünkösdi prédikációjában, ráta-pintva a lényegre, amikor az emberi életet épületekhez hasonlítja: „Milyen sokféle épületben találod magadat, ha benyitasz a kapuban, és körül nézel ott! Vannak emberek, akik hasonlítanak egy-egy törvényszéki palotához. Kívülről talán vonzó és barátságos a képük, de ha közelebről megismerkedünk a belső világukkal, kitűnik, hogy az ítélkezés rideg szelleme hatja át az egészet. Jobb, ha az embernek nincs dolga velük! Vannak mások, akiknek az egész élete hasonlít egy gyárhoz. Szakadatlan munka zakatol bennük. Van valami imponáló abban az erőben, amely őket mozgásban tartja. De hosszabbban benne időzni az ilyen üzemből fárasztó dolog. Csak sajnálhatjuk azokat, akik örökké benne laknak. Vannak megint emberek, akik színházakra és más szórakozóhelyekre emlékeztetnek bennünket. Nekik játék és tréfa az életük. Velük találkozni kedves fűszere napjainknak. De meg lehet unni, ha túl sokat kapunk belőle. Vajon mulattató ábrázatuk mögött ők maguk is nem éreznek-e nagyon szomorú unalmat? És így folytathatnánk. De vannak emberek, akiknek az élete – templomépület. Ott állnak ők is a zajló világban. Kívülről behallatszik hozzájuk a kocsizörgés és a kutyaugatás. De ott belül mégis csend és áhítat uralkodik, mert ott Isten lakik. Mintha egy-egy darab mennyországba találnánk rá a földi zsvivaj közepette. Nem fontos, hogy milyen stílusban épült a ház, vagy hogy milyen ékes. Lehet egészen egyszerű, fehérre meszelt, közönséges épület. Mégis, szinte már a közelébe jutva is más levegőt érzünk felénk szállni, és olyan jólesik benne megpihenve az Isten közelében éreznünk magunkat!”

Alapigénk arra ösztönöz, hogy legyünk olyan emberek, akiknek élete „templomépület”. Imádkozzunk ezen a pünkösddön azért, hogy a Szentlélek kitöltetése maradandó, végérvényes legyen, hogy minden világi zaj, megpróbáltatás, és kísértés ellenére uralkodjon bennünk a csend. Legyen az életünk a Szentlélek temploma!

Hajlamosak vagyunk arra, hogy a korinthusi gyülekezetet úgy tekintsük közösségének, hogy azzal védekezni is akarunk. Ők a bibliai emberek, akiket egy eszményi szentség vesz körül, ők lehettek a Szentlélek temploma, de mi, akik annyiféle bűnnel, bajjal küszködünk, egy erkölcstelen, istentelen világban élünk, mi nem lehetünk

a Szentlélek temploma. Ha azonban végigolvassuk a korinthusi gyülekezethez írott levelet, rádöbbenünk, hogy nem a szentségnek valamilyen különös állapotában levő emberekről van szó, hanem sokféle bűnnel megterhelt emberek voltak ők is. És ezek ellenére Isten templomának nevezi őket Pál apostol, mert Isten Lelke lakott bennük. Valószínű, hogy olyanok voltak ők is, mint más emberek, lehet, hogy nem voltak jobbak vagy rosszabbak, mégis volt valami, ami mássá tette őket, és ez a feltámadott Jézus Krisztusba vetett hitük volt. Ők hitben élő emberek voltak. Bűnös emberek, de megváltott bűnösök, akik bűneikre Jézus Krisztusban kerestek bocsánatot, és bűnbocsánatot kaptak. Olyan emberek, akik életében megtörtént a csoda, Isten Lelke lakozást vett bennük, templommá tette az életüket annak ellenére, hogy kísértésekkel, hitetlenséggel, belülről és kívülről támadásokkal kellett szembenézzene. Nem voltak egyformák, voltak, akikben jobban kidomborodott Isten kegyelmi munkája, és voltak, akikben kevésbé. Voltak, akik sikeresebben és eredményesebben tudtak harcolni a Sátán és a bűnös kívánságok ellen, és voltak, aki kevésbé, de hitben éltek Isten Lelkének a vezetése alatt.

Figyeljünk újra, mennyire érthetően ragadja meg Victor János lelkipásztor, teológiai tanár ennek az igének az üzenetét: „Mindenkiben, akiben élő hit van, a Szentlélek munkálta és munkálja azt, és ezért Isten templomává van szentelve az élete. Meglehet, hogy ez nem látszik meg rajta. Vannak takarítatlan, gondozatlan, méltatlan állapotra jutott templomok is. Tele pókhálóval, felgyült szeméttel, a lehullott vakolat foltjaival. Siralmas látvány. Nem is lehet belenyugodni, hogy mindez így maradjon. De a legelső dolog, ami a javulást elindíthatja, az hogy tudomásul vegyük és megszívleljük: templomról van szó. Arra kell ráeszmélnünk: mire való az életünk, ha egyszer Isten Lelke lakozást vett bennünk. Ebből folyik aztán a soha nem szűnő igyekezet: úgy megbecsülni és tisztaságában megtartani az Istennek ezt a templomát, ahogy azt Ő elvárhatja!”

Pünkösöd ünnepe arra a soha meg nem szűnő igyekezetre irányítja figyelmünket, mely abból ered, hogy tudjuk: templomról van szó, Isten templomáról. A mi életünk az Ő temploma kell legyen, vagyis az életünk istentisztelet, az életünkben istentisztelet kell legyen. Nem engedhetjük meg magunknak, hogy életünk e világ istentelen kívánságainak legyen a rabságában, hogy a bűnt szolgáljuk. Az életünket Isten templomnak tervezte, ahol az Ő tisztelete, magasztalása folyik. Mennyire jó nekünk az Ő drága kegyelmére támaszkodni, és újra meg újra a mai ígéretekre figyelve azt mondani, az én életem a Szentlélek temploma, nem akarom megszentelteleníteni. Az én életem a Szentlélek temploma, mert Isten Szentlelke lakozik bennem, az Ő Szentlelke lakozik bennünk (MRÉ 354), a Benne bízó gyülekezet tagjaiban.

Jó nekünk így ünnepelni, és így lépni tovább az ünnep után. Csodálatos kiváltságban van részünk, Isten az ő templomának tervezte, és azzá akarja átépíteni életünket. Engedjük, hogy formálja, építse, hogy templom legyen az Ő Szentlelkének jelenléte, vezetése által! Ámen.

Kitöltötte Szentlelkét

Alapige: Az apostolok cselekedetei 2,33.36–38

Bibliailvasás: Az apostolok cselekedetei 2,1–18

Magyarországon egy körkérdést intéztek sok emberhez pünkösd kapcsán: mit ünnepelünk pünkösdkor? Döbbenetes volt a megkérdezettek reakciója. A legtöbben megvonták a vállukat, vagy badarságokat mondtak összevissza. Fogalmuk sem volt arról, miért ünnepeljük a pünkösdöt. Gondolom, hogy a jelenlevők között nem lenne ilyen lesújtó az eredmény. Ha eljöttünk pünkösdöt ünnepelni, mégiscsak tudatában vagyunk annak, hogy mit ünnepelünk ma. Egyáltalán van-e valami köze a mindennapi életünknek, a romlandó testben járó létünknek ahhoz, ami az első pünkösdkor történt? Mondhatnánk azt, nagyon rég volt, időben és térben is tőlünk távoli esemény. Maga a pünkösti lélekáradás csodája is egy megfoghatatlan, talán a mai napig is érthetetlen történet. Nem tudunk mit kezdeni vele. Akkor mit kezdehetnénk Jézus testté létével, a szűztől születés csodájával, vagy a húsvét eseményével, a halottak közül való feltámadással?

Érzékeljük, hogy mindhárom nagy ünnepünk központi eseménye a hitünket igényli. Mindhárom isteni esemény, ami javunkra történt, minket vesz igénybe. Ráadásul az alázatunkat mozgósítja elsősorban. Kicsinységünk elismerése nélkül a közelébe sem kerülhetünk a karácsony titkáinak, a húsvét csodájának vagy a pünkösd különös történéseinek. Próbáljunk hát alázattal, Istenhez kiáltva közeledni a pünkösd titkához, és könyörögve, ilyen egyszerűen, ahogy énekeltük az imént a nagy reformátor énekével: jövel, Szentlélek Úristen, és te magad gyújts világosságot a szívemben! Te magad nyisd meg lelki látásomat a pünkösd csodájának a felismerésére! Mert másként úgy maradunk mindnyájan, mint a tanítványok húsvét és pünkösd között, abban a tíznapnyi időben, magunkba zártan, maradunk mi is a mi súlyos kérdésekkel megterhelten. A Mesternek, aki annyi jót tett, aki annyi különös élményben részesített minket, akitől annyi szeretetet, törődést, megértést, kedvességet kaptunk, miért kellett neki ilyen borzalmas szenvedésen keresztülmennie, miért kellett meghalnia? Miért van az, hogy nincs már köztünk? Egyáltalán, miért van szenvedés? Miért kell nekünk remegő szívvel magunkra zárunkk az ajtót, félünk a Jézus ellenfeleitől? Miért van az, hogy az ember az embernek a farkasa, és miért fél a maroknyi tanítványi sereg Jeruzsálemben, a szent város szívében? Miért ütköznek érdekellentétek a templomtérben is, miért tapossák egymás tyúkszemét az emberek még az egyházon belül is?

Mennyi súlyos kérdés gyötri a mai tanítványokat is, azokat, akik szeretnének őszintén ünnepelni, szeretnének részesülni valamilyen módon a pünkösd csodájában. Ilyen kérdések gyötörték a magukba zárkózott kis tanítványi sereget, miközben könyörögtek, Jézus meghagyása szerint együtt maradtak, s napokon át imádkozva várták a Jézus ígéretének a beteljesedését. Mennyi remegő feszültség van egy ilyen várakozásban! A mi életünkben is vannak ilyen periódusok, amikor remegő feszültségben várunk. Netán egy műtőszoba ajtaja előtt, hogy jöjjön az orvos, mondjon valami biztatót a megműtött kedvesünk kapcsán: van remény, életben marad? Halálos a betegség, vagy túléli? Mennyi remegés és feszültség van sok olyan nehéz helyzetben, amikor vár az ember valami fölülről való megoldást, mert érzi, hogy a földi, vízszintes síkon minden emberi erőlködésnek és próbálkozásnak a végére ért. Beleütközik egy kemény falba, s ezt netán azért engedi meg Isten, hogy ott, a kemény falba ütközve kezdjünk fölfelé nézni. Ez megy nekünk olyan nehezen. Pedig Isten azért állított két lábra minket, hogy az állatoktól kü-

lönbözően ne a földre szegezett tekintettel, lógó orral bandukoljunk életünk poros útján, hanem hogy megtanuljunk fölfelé nézni.

Ez az, ami pünkösdkor történik. Amikor a magukra zárt, feszült várakozásban égő tanítványok egyszer csak hallják, hogy nyílik fölöttük az ég, látnak valami különös fényt, és hallanak valami különös hangot. Érzik, hogy itt többről van szó, mint egy földi vihar közeledtéről, amit egy szél előz meg, s többről van szó, mint egy napfelkeltéről, amihez úgy hozzászoktunk már. Valami különösebb tűz kezd gyulladni, különös mennyei erő kezd átzúgni rajtuk, s így keríti hatalmába őket a pünkösdi esemény. Mi történt hát pünkösdkor? A Szentlélek behozta Krisztust valóságosan a tanítványok szívébe. Azt a Krisztust, aki testben elment tíz nappal korábban tőlük, amikor a mennybe emeltetett, amikor utoljára látták őt testben. Most elhozza Isten Szentlelke, és végérvényesen beülteti a szívükbe Krisztus uralmát, hogy átéljék, legelőször ők, amit nemsokára Péter így fogalmaz meg nagyszerű pünkösdi prédikációjában: Úrrá és Krisztussá tette Őt az Isten.

Eddig ez a Krisztus velünk volt, Jézus jelenlétében élték át annak az isteni ígéretnek a beteljesedését, hogy velünk az Isten. Ennek meg van az idegen nyelvű kifejezése: Immánuel, mert valamikor a prófécia így hangzott Jézus születése előtt, hogy megszületik a Megtartó, és az lesz a neve, hogy Immánuel, azaz: velünk az Isten. Isten, aki teremtként fölöttünk van, Jézusban közénk jött, és pünkösöd óta a Szentlélek által bennünk lesz. Ez a pünkösöd mélységes értelme, hogy a fölöttünk levő láthatatlan, megfoghatatlan Isten, aki Jézusban egy rövid ideig embertestben velünk volt, pünkösöd óta most már bennünk lehet. Bennünk. Hogy még mélyebben elültesse Isten bennünk a maga mennyei életcsíráját, hogy az kisarjadjon, és utána lelki gyümölcsöket teremjen.

Most járva-kelve a természetben, akinek csak egy kicsit is van érzéke és szeme az Isten teremtet világának szépségeire, menthetetlenül ujjong és gyönyörködik azon a pompás, tomboló gazdagságon, amit a tavasz hozott. Megfelelő időben volt kellő eső, meleg, fény, és szinte tombol körülöttünk az élet. Az a sok pici, apró mag, amit elvetett a kertész, mind-mind kibújt, és ma már gyönyörködünk a nagyon gazdag ígért termés lehetőségében. Testvéreim, ha ennyire ujjong egy kertészkedő ember szíve mindazok láttán, amire a Teremtő Isten képes, hát akkor, hogy ne ujjongana a lélek az újjáteremtés csodáján, amikor elkezd sarjadni a Szentléleknek sok, áldott gyümölcse bennünk? Úgy, ahogy Pál nevezi meg ezeket a Galata-levél 5. részének 22. versében. Amikor csak egy gyönyörűen kirakott piaci stand előtt haladunk el, már akkor elfog az ámulat, hogy milyen színpompás, gazdag, változatos a felhozatal a gyümölcsökben, a zöldekben, és mindezt Isten teremtette számunkra. Hát akkor, amikor elkezdjük látni saját életünkben, a hozzánk hasonlóan újjászült, Szentlélektől megérintett emberek életében Isten Szentlelkének a gyümölcseit: szeretet, öröm, békesség, türelem, szívesség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség. Ezeket mind-mind Isten pünkösdi Lelke tudja megteremni bennünk.

Ez a pünkösöd csodája: a Szentlélek Jézust behozza az életünkbe, bekapcsol minket abba az isteni áramkörbe, aminek nyomán fény gyúl a szívünkben, mennyei energia árad a sokszor tehetetlen életünkbe. Mint amikor egy új ház felépül, és abba bekötik az ügyes kezű szerelők a huzalokat, hogy aztán rákapcsolva az áramforrásra, kigyúljon a házban a fény, és a vezetékeken keresztül beáradjon a meleg. Másként nem lenne otthonossá az a rideg és sötét épület. De mennyivel vonzóbb a lakható, otthonos, világos és meleg épület, ami hívogat a maga otthonosságával, hogy benne megpihenj, jól érezd magad, menedéket találj benne, és biztonságot érezz abban. Ezt ajándékozza pünkösdkor Isten a közösségben, amikor rákapcsol minket erre a mennyei fényforrásra, mennyei energiaforrásra, azért, hogy a szívünket, egyéni, családi életünket, közösségünket átjárja az a mennyei fény, és átjárja az a mennyei melegség, ami otthonossá teszi földi létünket. Ezért érezzük jól magunkat Isten közelében, ezért nyugszik meg a szív, ezért ocsúdik fel

a lélek, ezért simulnak ki a lélekráncok, ezért egyenesedünk ki, és érezzük, hogy valahogy ruganyosabb léptekkel, bátrabb lélekkel tudunk továbbmenni a hétköznapiok küzdőterén. Mert ismét találkozunk a Szenttel, és szennyes lelkünk megfürdött az Ő szeretetének a hatalmas erőterében.

Ennek a csodáját élték át annyian pünkösöd óta úgy, mint akkor az első pünkösddkor, amikor a megígért Szentlelket megnyerve az Atyától, kitöltötte azt, hogy betöltsön minden űrt. Érdekes, hogy a folyadék, ha bekerül egy edénybe, minden kicsi sarkot kitölt, azaz teljessé lesz annak a tartalma. Nem úgy, mint amikor egy dobozba használt cipőket dobunk be, azok nem töltik ki teljesen a doboznak a légterét. De, amikor kitöltésről van szó, nem csak bedobálásról, azt jelenti, hogy Isten teljesen meg akarja tölteni a mi életünk edényét. Kitöltötte reátok is, amit ti most láttok, hallotok, éreztek, tapasztaltok – mondja Péter az ottani hallgatóinak, mert nem állt meg Isten lelkének az áradása, folyama csak a tizenkét tanítványnál. Robbanásszerűen továbbárad Isten Lelke úgy, hogy hatalmába kerített Jeruzsálemben azon az egy napon háromezer embert. El tudjuk képzelni, mekkora ez a tömeg? Több mint tíz ekkora pünkösdi gyülekezet. Úgy áradt a Lélek, úgy gyulladt a mennyei tűz, olyan spontánul nyíltak meg a szívek, olyan természetesen engedett az emberi keménység, és lélekben alázkodott meg háromezer ember az Isten hatalmas keze alatt, hogy egy szívvel, egy lélekkel ugyanazt érzik, ugyanazt gondolják, ugyanazt kérdezik: mit cselekedjünk hát? Érzik, hogy most ki kellene mozdulni a tétlenségből, mindnyájan egyszerre érzik, hogy itt most lépni kellene egy új irányba.

Vajon érezzük-e ennyire egységesen ennek a kényszerítő erejét, hogy most tenni kellene valamit, lépni új irányba? Nyíljon ki a szív, a lélek, jertek testvérek, fogjuk meg egymás kezét és induljunk a mennyei fény felé, s együtt kérdezzük: mit tegyünk? Csak azzal töltjük el a néhány évtizedes földi létünket, hogy gürcölünk, gyűjtögetünk, eszünk, alszunk, szerelmeskedünk, gyűlölködünk, és végül porba bukunk? Ennyi lenne az egész? Valami hatalmasabb célt adj nekünk, Istenünk, valami nemesebb látásra segíts minket, valami mennyei ízű életvitelt adj nekünk, mert ez a földi íz oly unalmas. Új ízre vágyik a szív, a lélek, az élet bennünk. Ezt add nekünk, Urunk! Ezt éli meg a háromezer ember, és kiált Istenhez: mit cselekedjünk, atyámfiai, mit cselekedjünk? Testvérek, amikor így éli át valaki az Istennel való találkozás csodáját, akkor már nemcsak egy olyan felszínes érintés marad ott az életén, mintha csak kívülről valaki megérintette volna őt, hanem felejthetetlen marad annak az élménye, hogy beárad üres életébe és szívébe Istennek Lelke. Kitöltötte, hogy betöltse teljesen azt az űrt, ami benne van.

Pascal, a nagy tudós, filozófus, matematikus, keresztyén hitvalló mondja azt, hogy egy Isten-formájú űr lakik minden emberben. Ezt csak Isten tudja kitölteni. Ő volt az, aki megtérésének éjszakáján leírja naplójába ezt a felkiáltást, ezt az ujjongó csodálkozást: tűz, tűz, fény, öröm, öröm! Ez volt egyéni életének a pünkösdi éjszakája, amikor betöltötte Isten Lelke az életét. S hányan élték ezt meg azóta! Mint az a fiatalember, aki szilveszter délutánján céltalanul bolyongott, élete értelmetlenségén töprengett, hogy nem érdemes ezt tovább csinálni. Éppen egy templom előtt haladt el, és látta, hogy fény van a templomban, utolsó reménységével betántorgott, megállt ott egy oszlop mellett, és elkezdte hallgatni az Igét. S ahogy hallgatja, érzi, hogy Isten most személyesen kezd beszélni vele. Érzi, hogy az a céltalanság, belső üresség, ami már-már végzetes lépés felé tolta – tudjuk, hogy szilveszter éjszakáján van a legtöbb öngyilkosság –, az mind kezdett eltűnni a szívéből, mert megérezte, hogy valami árad felülről a kétségbeesett, üres és céltalan életébe. Nem tudott szabadulni többé ettől a helytől, és mindegyre viszatért, míg egy későbbi istentiszteleten végérvényesen megértette, hogy Istennek hatalmas terve van vele. Igent mondott a Krisztus hívására, teljesen új irányt kapott az élete. Nem töprengett már többé az élet értelmetlenségén, mert Jézusban felismerte az életének az értelmét.

Vagy mint az édesanya, aki idős korában, halálos ágyára jutva, a kórházban a lelkes látogatásában részesül, és elmondja, hogy korán özvegyen maradt. A második világháborúban ott veszett a férje, ő pedig ott volt három kisgyerekekkel, a negyediket várta éppen, és egyedül kellett felnevelnie négy gyermeket. Hajnalban, mert korán kellett kelnie és későn fektüdnie, először mindig a Bibliához nyúlt, kérte mindig Isten Lelkét, adjon bölcsességet a mai naphoz, adjon vezetést. S amikor később sokat viaskodott a serdülő fiaival, akkor is intenzíven kérte Isten bölcsességét, hogy tudjon megfelelő nevelő, megfelelő édesanya lenni, s részben az apát is pótolni. Isten csodálatos módon megsegítette. Így vallott a lelkesének: nem tudom végül is, hogy miből sikerült, de felneveltem a négy gyermeket egyedül. Most tudom, hogy nincs sok hátra, de azt is tudom, amit a Szentírásból tanultam, mert minden hajnalban nemcsak imára kulcsoltam a kezemet, hanem elővettem az Isten Igéjét, s az vezetett bölcsességre, onnan tanultam meg, hogy a Szentlélek vigasztaló is. Jézus mondta: elküldöm nektek a vigasztaló Szentlelket. Ezért nem félek a haláltól. Megvigasztalt lélekkel készülök haza az én megváltó Uramhoz. – Íme, a pünkösdi haszna egy haldokló édesanya életében.

Lehetne még számos példát sorolni, akár a ti élettetekből is, hogy kinek-kinek mikor, hogyan, milyen kritikus pillanatban jelent meg Isten. Hogyan áradt szét a Lelke, és űzte el az árnyakat a szívedből, az aggodalmat vagy a félelmet, a hitetlenséget vagy a kételyt, és hogyan adott neked hitet. S a hit nyomán hogyan jutottál reménységre, hogyan nyílt meg ajkad imára, megszólítva Istenedet. Most nem szűnsz meg beszélgetni Vele, mert érzed, tudod, hogy enélkül már nem létezhetnél. Mint ahogy fogalmaz egy mai költő: „Szót cserélnék, de nincs kivel, Szentlélek Úristen, jövel!”

Ó, hány ilyen ember van, aki még a népes családban is szót cserélne, de nincs kivel. Már a társával se tud szót érteni, a gyerekeivel még kevésbé. A munkatársakkal még nehezebb. Kivel érthetsz hát szót? Azt mondja a költő: Szentlélek Úristen, jövel! Hadd cseréljek szót veled, mennyei Gazdám. Mert ha megbeszélem veled lelkem ügyét, anyagi dolgaimat, testi bajaimat, gyermekeim ügyét, munkahelyi gondjaimat, öregségem, betegségeim, halálom dolgát – akkor másként tudok kommunikálni a közelemben levő emberekkel is. Ezért hát legyen akár ilyen pünkösdi kérésed is, hogy jöjjön Szentlélek és tanítson meg helyesen kommunikálni a környezetben levőkkel. Így lesz hasznunkra Isten pünkösdi Lelke, aki kitöltetett. Ha megkeresztelkedtek Krisztus nevére, veszitek Isten Szentlelkét, veszítitek bűneitek bocsánatát. Isten Szentlelke tudja elvégezni a tehermentesítést életünkben. Ő tud megbékíteni Atyánkkal, önmagunkkal, a helyzetünkkel. Ha kiárad ez a Lélek bennünk, csodálatos békesség és nyugalom születik ennek nyomán. Te magad fogsz ámulni ezen a legjobban: miként történt ez a hatalmas lélekcsere benned. Ez a pünkösdi lélekáradás csodája. Ámen.

Pünkösdi prédikáció

Alapige: Az apostolok cselekedetei 2,1

Bibliaolvasás: Az apostolok cselekedetei 2,1–21.37–41

A gyülekezet minden jelen levő tagjának kívánok áldott pünkösdi ünnepet.

Kérem a nagykegyelmű Úr Istent, hogy Szentléleke által keresse és tegye áldottá azok pünkösdjét is, akik nincsenek közöttünk, akik valamilyen oknál fogva nem jöhettek el. Áldja meg azok pünkösdjét is, akik betegágyakon fekszenek és gyógyulásért imádkoznak, azokét is, akik távol maradtak, mert emberi kötelességnek tesznek eleget, akik azért munkálkodnak, hogy mi zavartalanul ünnepelhessünk. De tekintsen azokra is, és ismertesse meg kegyelmét azon gyermekeivel, akiknek nem is jutott eszébe, hogy ma a templomba lenne a helyük, akik úgy gondolják, Isten nélkül is teljes az életük. A pünkösdi Lélek érintse meg szívüket, hogy megelevenedjen bennük az Isten akarata szerint cselekvő új ember.

Keresztyén testvéreim, amikor valaki megkérdi, mit is ünnepelünk pünkösdkor, szinte gondolkodás nélkül válaszolunk: a Szentlélek kitöltését, a keresztyén egyház megalakulását. („...megkeresztelkedének és hozzájuk csatlakozék azon a napon, mintegy háromezer lélek.” ApCsel 2,41)

Szeretjük, ha ünnepeinkhez valami kézzelfogható kapcsolódik.

Karácsonykor ott van a betlehemi kisdéd, a jászol, a pásztorok, a bölcsek.

Húsvéthoz hozzátartozik a golgotai kereszt, a nyitott sír, az elhengerített kő.

Pünkösdkor adatott a **Lélek**. No, de mi a **Lélek**? Mi a **Szentlélek**? Miért van az, hogy egyes bibliafordításokban Szent Szellem olvasható?

Tudjuk, hogy a keresztyénség első évezredében, az embert hármass viszonylatban szemléltették. Az embernek ezek szerint van: *szelleme*, *lelke* és *teste*, vagy pedig *jó* és *rossz lelke* meg *teste*. A vienne-i zsinat, mely 1311 októberében gyűlt össze (és melynek fő témája a templomos lovagrend feloszlása volt), úgy határozott, hogy a kettős lélek fogalmát eltörli, és bevezeti azt a tanítást, mely szerint az embernek csak lelke és teste van (dichotomozmus).

Nem szeretnék túlságosan belebonyolódni, hiszen évszázadokon, évezredekken keresztül teológusok, filozófusok, dogmatikusok, foglalkoztak a lélek fogalmával, de mind a mai napig nincs egy pontos meghatározás arra nézve, hogy mi a lélek. Jegyezzük meg, hogy a *lélek* egy mindenki által és gyakran használt kifejezés, de jelentése és értelme változó, rosszul körülhatárolt.

Térjünk vissza az Igéhez! Az első pünkösdi a Szentlélek kitöltetéséről és a keresztyén egyház megalakulásáról szól. Hol van a Lélek?

Bennünk? Körülöttünk? Közöttünk? Téves dolog azt hinni, hogy a Szentlélek az első pünkösdkor jelent meg először.

Akkor csak a megjelenési mód volt különös: a kettős tüzes nyelvek, a szél zúgása.

A Biblia első lapjain is találkozunk a Lélekkel. A teremtés történetében (1Móz 1,2) azt olvashatjuk, hogy Isten Lelke lebegett a vizek felett, picit később (1Móz 2,7) pedig: „formálta vala az Úr Isten az embert... és lehellett vala az ő orrába életnek lehelletét” Isten Lelke hívta el a bírákat és a prófétákat a szolgálatra. Nemrég hallottuk, hogy Ezékielt elragadta a Lélek. Jézust is elragadta és elvitte a pusztába, ahol negyven napig volt, mikor pedig megkeresztelkedett, galamb képében alászállt a Szentlélek. Lehetne tovább sorolni.

A 153. énekünkben énekeljük: „Itt van Isten köztünk...”, a Mt 18,20-ban pedig Jézus így szól: „ahol ketten vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük”. Valljuk Isten Szentlelke munkálkodik közöttünk!

Tehát jegyezzük meg, a pünkösdi Lélek kitöltetése, nem első és nem egyszeri megnyilvánulása a Szentléleknek, mert a Szentlélek a világ teremtése óta, bennünk és közöttünk munkálkodik. Végzi munkáját mindazokban, akik befogadják és átadják magukat az Ő vezetésének.

Vizsgáljuk meg, mire tanít hitvallási iratunk, a Heidelbergi Káté! Az 53. kérdés ezt kérdezi: „Mit hiszel a Szentlélekről? Hiszem először, hogy ő egyenlő örök Isten az Atyával és a Fiúval. Másodszor, hogy ő nekem is adatott, engem igaz hit által, Krisztusnak és minden ő jótéteményének részesévé tesz, engem vigasztal, és **mindörökké velem marad.**”

Mindörökké velem marad, tehát a halál sem szakaszt el tőle, amikor a lélek elhagyja a testet, Isten Lelke nem távozik el az emberi lélektől, így léssen általmenetel az örök életre.

„S Lelke lelkembe szeretve vési örök béke mennyei jelét.” (MRÉ 469)

Most pedig vizsgáljuk meg a hitvallás következő kérdésére adott feleletet.

„Mit hiszel az egyetemes keresztyén Anyaszentegyházról?” (HK 54)

Hiszem, hogy Isten Fia a világ kezdetétől fogva a világ végezetéig az egész emberi nemzetségből Szentlelke és Igéje által magának az igaz hitben megegyező, örök életre elválasztott sereget gyűjt, azt oltalmazza és megtartja: és hiszem, hogy ennek a seregnek én is élő tagja vagyok, és mindörökké az maradok.”

Krisztus a világ kezdetétől fogva magának elválasztott sereget gyűjt. A Krisztus serege az Anyaszentegyház. Hangsúlyozom, Krisztus ezt a sereget a világ kezdetétől gyűjti. Az Anyaszentegyház a világ kezdete óta létezik. Ez nem más, mint az igaz hitben megegyező, örök életre elválasztottak serege. Az első pünkösdkor, amikor a Szentlélek kitöltetése eredményeként ki-kí a maga nyelvén hallja és érti a hirdetett Igét, az egyház nem megalakult, hanem emberi mértékkel mérve láthatóvá és emberileg érzékelhetővé vált.

Isten Fiát a minőség érdekli – az igaz hitben megegyező, nem a széthúzó, nem a pártoskodó, nem a „ki legyen az első”, hanem az Őt egyként követő sereg minden egyes elhívott és elválasztott tagja, ahol mindenki kötelességének kell ismerje, hogy a többi tagok javára örömmel és készséggel szolgáljon. (HK 55)

Az emberi gyarlóság, hogy bennünket mindenekelőtt a mennyiség érdekel. Mindig számolunk. Hányan vannak a templomban? Hány férfi, nő vagy gyermek? Hány százaléka a gyülekezetnek? Statisztikát készítünk, mintha ez valamit is változtatna a minőségen. A számadatok ismeretétől nem leszünk sem jobbak, sem rosszabbak. Legfeljebb áltatjuk magunkat. Ez az emberi gyengeség már a kezdetektől fogva jelen volt, emiatt tartotta fontosnak megjegyezni a szentíró, hogy hozzájuk csatlakozott azon a napon mintegy háromezer lélek. Az első pünkösdi tömeges megtérést, megkeresztelkedést követően többször találunk utalást arra, hogy a sereg tagjai között egyetértés volt. Mégis hamar kiderül, hogy közöttük van Anániás és Safira, (ApCsel 5), vagy kiderül, hogy némelyek mellőztetnek a szolgálatban. (ApCsel 6)

Miután a Lélekkel és pünkösddel kapcsolatos számos kérdésünkre kerestük a választ, sok homályos ismeretről próbáltuk fellebbenteni a leplet, próbáljunk meg összpontosítani és jegyezzük meg a mai ige üzenetét, mely így hangzik: **mindnyájan, egy akarattal, együtt.**

Amikor Isten Fia emberi testben közöttünk járt, amikor mindenben hasonlatossá vált mihozzánk, kivéve a bűnt, akkor az emberi természet gyengeségéből adódóan maga sem tudta megteremteni ezt az egységet. A tanítványok között nem volt egység. Követték

Mesterüket, de saját életcéljaik voltak. Jézus arra tanította övéit, hogy közöttük semmi-féle hatalmi rangsor nem lehet, a kérdés mégis az volt, ki üljön jobb és bal keze felől. Zebedeus fiai. Rangkérdés. (Mk 10,35 skk.)

Jézus ezért az egységért imádkozik: „Hogy mindnyájan egyek legyenek...” (Jn 17,21)

Az Atya Isten előtt is könyörgésével közbenjár, Igéjével és Szentlelkével kormányoz. (HK 31)

Keresztyén testvéreim, minden esztendőben megünnepeljük a pünkösd ünnepét. Beszélünk a Szentlélek bennünk és közöttünk való munkájáról. Mindezek ellenére nem vagyunk képesek életünket Krisztusnak, az Ő vezérlése alá adni. Eljövünk a gyülekezetbe, imádkozunk, zsoltárt énekelünk, meghallgatjuk az Igét, de nem jutunk el az igazi egységre. Minden esztendő elején megtartjuk a keresztyén egységért való egyetemes imahetet. Néhány napig együtt imádkozunk, de akkor sem egyként, hanem a magunk sokféleségében, aztán véget ér az imahét, és egy évig szünetel az egység gondolata.

Nemcsak felekezetek között van ez így. A gyülekezetben, akik egy padban ülnek, akik együtt hallgatják az Igét, azok között sincsen **egy akarat**. A pünkösd ajándékának csak felét fogadjuk el. Együtt vagyunk, de saját akaratunkat akarjuk érvényesíteni.

Milyen szomorú, hogy családon belül igen gyakran hallani, hogy a házastársak, akikről az Ige azt mondja: lesznek ketten egy testté, nem tudnak igazán eggyé válni, nem tudják elfogadni az egy akaratot, és emiatt útjaik különválnak. Nem akarok ünneprontó lenni, de el kell mondanom azt is, hogy ahol csak együttlét van, de nincs meg az egy akarat, ott nincs békesség az emberi szívekben, ott a gonosz elhinti a konkolyt, felnövekedik a békételenség és gyűlölködés, ami megöli a vetést.

Emeljük ki még egyszer a mai ige üzenetét.

Amikor a pünkösd napja eljött, mindnyájan egy akaratallal együtt voltak.

Kérjük Istent, hogy azok között, akik ma együtt vannak, munkálja ezt az egy akaratot.

Azok, akik nemsokára odajárulunk az úrasztalához az egy kenyérből és egy pohárból részesedni, engedelmes szívvel fogadjuk el az Ő akaratát.

Kérjük, hogy az egységet és egy akaratot munkáló Szentlelkét küldje el családi hálékainkba, hogy az munkálkodjon emberi közösségeinkben.

Legyen igaz pünkösd egyházunk, népünk minden tagjának szívében! Tanulja meg az egész teremtett világ egy akaratallal kérni: Veni Sancte Spiritus! Jövel, Szentlélek Úr Isten!

Mi pedig örvendező szívvel énekeljük, Jövel, Szentlélek Úr Isten, töltsd be szíveinket éppen. (MRÉ 251) Ámen.

Prédikáció Szentháromság vasárnapjára

Dobai Zoltán

Ákos

Szentháromság vasárnapjára

Alapige: 2Korinthus 13,13

Bibliailvasás: Ézsaiás 61

Pünkösöd utáni vasárnapunk neve Szentháromság-vasárnap. Azért kapta ezt a nevet, mert az adventben megkezdődött egyházi év ünnepei végigvezettek minket az üdv történet egész folyamatán. Adventben az Atyáról gondolkodhattunk, aki a világ teremtése óta szeret bennünket és készítgeti jövőnket, mi pedig várjuk az Ő kijelentését. Aztán a Fiúról szóltak az ünnepek. A karácsony, a virágvasárnap, a nagypéntek és a húsvét mind-mind az Ő titkára emlékeztetett, tanításaira, szenvedésére és halálára, majd feltámadására, egészen addig, amíg áldozócsüdtörtökön átment a látható világból a láthatatlan, mennyei világba. Végül pedig mindezek végeztével, egy hete a pünkösdben a Szentlélek eljöttéről hallottunk, és így együtt van már az Atya-Fiú-Szentlélek Istenről, a Szentháromságról való egész tudásunk, annak minden számunkra megmutatkozó képe és igei tizenete.

Egy történet szerint volt egy apa, akinek hét gyermeke volt. Nagyon szerette őket, és sokat dolgozott értük, hogy legyen mit enniük és inniük, legyen mivel ruházkodniuk, legyen hol lakniuk, tanulhassanak, és boldog felnőttekké válhassanak. Egyszer, amikor nagyon fáradtan hazaért a munkahelyéről, bement a dolgozószobájába, hogy legyen néhány perc nyugalma. De amint leült foteljába, máris hallotta, hogy valaki kopogtat, és nyílt is az ajtó. A legidősebb gyermeke lépett a szobába, el akart kéreznedni, hogy az estét a barátaival tölthesse. Miután megbeszélték a dolgot, jött is a második gyermeke: írja alá az ellenőrzőjét, amibe jó és rossz jegyek is kerültek. Még ki sem ment a második, már jött a harmadik gyermek is: költőpénzt kért az apától. Aztán már érkezett a negyedik és az ötödik, akik nagy vitájuk eldöntését kérték tőle. A hatodik vérző kézzel szaladt hozzá: lássa gyorsan el a sebéit. Az édesapa kimerülten rogyott le székére, amikor újra csikordult az ajtó: a hetedik gyermek érkezésére elgyötörtön felkiáltott:

– Mit szeretnél már te is, gyermekem? Mit vársz tőlem? Mit kérsz tőlem? Mit segítsék még neked is?

– Semmit, apa – válaszolt a hetedik –, csak szeretnék itt lenni veled, és nézni téged.

Testvéreim, szeressük, dicsérjük és csodáljuk az Istent! Az Atya, Fiú, Szentlélek, Szentháromság egy igaz Istent, amiért annyi jót tett és tesz értünk. Legyünk olyanok, mint ez a hetedik gyermek! Nem véletlenül mondta Jézus egy kisgyermekre, hogy „ilyeneké az Isten országa”!

Vagy legyünk olyanok, mint az a vándor, aki egy magas hegycsúcsra ért, és mielőtt továbbindult volna, megállt, körütekintett, és csodálta a tájat. Nézzünk most vissza karácsonyra, amikor azt ünnepeltük, hogy az Isten emberré lett értünk! Tekintsünk vissza húsvétra, amikor a sokat szenvedett és meghalt Krisztus feltámadt értünk! Emlékezzünk az egy héttel ezelőtti pünkösdre, amely a Szentlélek ajándékának ünnepe! Ez a sok csoda mind-mind értünk történt, az Isten szeretetéből! Álljunk meg egy pillanatra, és kérjük Istent, hogy mi is hadd érezzük meg a szívünkkel-lelkünkkel, hogy mit jelent Krisztus gazdagsága! Hadd legyünk mi is képesek arra, hogy imádjuk az Istent!

Mit tanítanak az evangéliumok és az apostoli levelek a Szentháromságról, amely fogalommal a Szentírásban sehol sem találkozunk?

Az első három evangéliumban a Fiú úgy áll előttünk, mint az Atya küldötte és a Szentlélekkel felkent Messiás. Jézus tudatában van annak, hogy az Atya küldötte, az Atya akaratát kell teljesítenie, s ehhez meg is kapja a Szentlelket. Máté, Márk és Lukács örömhíre emellett azt is hangsúlyozza, hogy Jézus azt tekinti feladatának, hogy megismertesse az emberekkel az Atyát, aki valóban Atyaként tekint mindenkre, és aki nem egy elérhetetlen Isten. A Jézus által küldött Szentlélek újjáteremtő hatalma megtapasztalható az emberek számára, hiszen a Lélek tevékenysége az Istennel való kapcsolatunkat is újjáteremti. János, a negyedik evangélium szerzője Jézus bizonyágtételét helyezi a középpontba. Ennek alapja az, hogy a Fiú ismeri az Atyát, mindent tőle tud, az ő tanítását közvetíti az emberek felé, tehát végeredményben a Fiú által ismerjük meg a mennyei Atyát. S mivel kettejük kapcsolatát a szeretet határozza meg, ezért a Fiú bizonyágtétele nem szólhat másról, mint a szeretetről, arról az isteni szeretetről, amely megszólítja, és a szeretet közösségébe hívja az embert. Ezt leginkább Jézusnak az utolsó vacsorán mondott, az Atyához szóló imádsága fejezi ki, amelyből kiderül egysége az Atyával és tanítványaival, s ebből ismerheti fel a világ, hogy a Fiút az Atya küldte, aki úgy szereti az embereket, ahogyan a Fiút is. „Hogy mindnyájan egyek legyenek, úgy ahogyan te, Atyám, énbennem, és én tebenned, hogy ők is bennünk legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy té küldtél el engem.” (Jn 17, 21) János írásának fontos mondanivalója továbbá az is, hogy a teljes igazságra, Isten tökéletes megismerésére a Szentlélek vezeti el a hívőket.

Pál apostol leveleiben gyakran találkozunk a három isteni személy tevékenységével. A római és a korinthusiaknak szóló két levél tanúsága szerint a Lélek, aki feltámasztotta a Fiút a halottak közül, a hívőket is fel fogja támasztani (Róm 8,11), s ugyanez a Lélek, akit az Atyától kaptunk, s aki bennünk van, ragad meg minket, hívőket, és tesz mindannyiunkat Krisztus testének tagjává (vö.: 1Kor 6,15–20). Pál más helyeken is megkülönbözteti írásaiban a három isteni személyt. A lelki adományokkal kapcsolatban ezt írja: „A kegyelmi ajándékok között ugyan különbségek vannak, de a Lélek ugyanaz. Különbségek vannak a szolgálatokban is, de az Úr ugyanaz (Jézus). És különbségek vannak az isteni erő megnyilvánulásaiban is, de Isten (az Atya), aki mindezt véghezviszi mindenkiben, ugyanaz” (1Kor 12,4–6). Az apostol a második korinthusi levelet a következő áldással fejezi be: „Az Úr Jézus Krisztus kegyelme, az Isten szeretete és a Szentlélek közössége legyen mindnyájatokkal.” (2Kor 13,13)

Ez a szó, ilyen formában, hogy Szentháromság valóban nem fordul elő a Bibliában, de a lényeg annál inkább. Tény, hogy a történelem folyamán sok vita, sok gúnyolódás hangzott el a Szentháromsággal kapcsolatban. Hiszen a gondolkodó elme már rögtön azon is fennakad, hogy ha az Isten egy, akkor hogyan lehet mégis három. Ha pedig három, akkor meg miért lehet egy? Sokféle módon, képekkel, hasonlatokkal próbálták már ezt megmagyarázni, érthetőbbé tenni. Sokan azt mondták, gondoljunk a vízre. Akár víz, akár gőz, akár jég alakjában vizsgáljuk, tehát három, egymástól igazán nagyon különböző megnyilatkozási formájában, a lényegen ez semmit sem változtat, mindenképpen H₂O marad. Egy másik példát is hallottam, hogy mi vagyok én a gyermekeim számára? Édesapa. És a feleségem számára? Férj. És a szüleim számára? Gyermekek. Nos tehát megint háromféleképpen, sőt talán még többféleképpen is ugyanaz az egy: én vagyok. Tehát valahogy ilyenformán van az egy Istenben is ez a hármasság, hogy ugyanarról az egy Istenről beszélünk, akár Atyáról, akár Jézusról, akár a Szentlélekről van szó.

Ki a mi Istenünk, akiben mi hiszünk? Atya, aki mindennek teremtetője és ura. Szent szeretettel figyel minket, és tud rólunk mindent. Nemcsak az étellel ajándékozott meg minket, hanem gondot visel ránk. Igaz bíró, aki a szívünket vizsgálja. A Fiú, Jézus Krisztus, aki közel jött hozzánk. Itt élt közöttünk. Testvérünk lett. Szóval, étellel, áldozatával mondta el nekünk: milyen az isteni mentő szeretet, hogyan tudja Isten ren-

dezni a bűnt. A Szentlélek, aki által Isten mindenütt és mindenkor jelen van a láthatatlan világban. Aki által Krisztus az első személy lesz az életünkben. Övé az első hely gondolatainkban, tőle kérdezzük meg mindent, tőle kérhetünk tanácsot, vezetéset, bölcsességet, neki vallhatjuk meg bűneinket és általa lesz valóság a bűnbocsátó kegyelem. A Szentlélek által egy új közösségbe tartozunk, amelyiknek feje, éltetője Jézus Krisztus, mi pedig összetartozunk. Isten Szentlelke közösséggé formál minket. S itt Krisztus szeretete tölt be, és köt össze. Egyszer csak fontos lesz a másik hívő ember, az, aki még nem ismeri Jézus Krisztust, s ha én ismerem, nekem ugyanaz fáj, ami Jézusnak, aki azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elveszett embert. És ugyanaz az örömöm, mint Jézus Krisztusnak, aki minden megtalált embert beépít a lelki családjába, a gyülekezetbe. Így munkálkodik a Szentlélek által ma is Jézus Krisztus. Kegyelme Istentől távol élő embereket keres. S akit megtalál, az örvendező ember lesz. Bezárul mögöttünk az Isten nélküli, félelmekkel, bizonytalanságokkal, keserű harcokkal teli élet. De megnyílik előttünk Isten országa, ahol igazság, békesség, Szentlélek által való öröm van.

A Szentháromság titkáról és tényéről szóló bibliai tanítást valaki a következőképpen fogalmazta meg: az Atya Isten felettünk, a Fiú Isten velünk és a Szentlélek Isten bennünk. S még azt, hogy az Atya minden áldás forrása, a Fiú a csatornája és a Szentlélek a szétosztója.

Nagyon kifejező az a szemléltető példa, amit olvastam valahol: ha egy vállalat a csőd szélére került, és arról értesül, hogy külföldön olyan performáns gépeket lehet kapni, amikkel még talpra állhatna, mi a teendője? Tehetetlen, mert nem tudja megvásárolni. De ha akad egy nagy pártfogó, aki ezeket a gépeket megveszi, és ajándékba elküldi – óriási segítség. Csakhogy senki nem ért a gépekhez, nem tudják használni őket. A jótevő azonban küld egy hozzáértőt, aki megtanítja a gépkezelőket a gépek helyes kezelésére. Így hamarosan felvirágzik a cég.

Az ember Isten nélkül a csőd szélére került. Elveszett, kárhozatra méltó. Isten azonban készített megoldást. De elérhetetlen számunkra, ezért küldte el Jézust, hogy megmentsen az örök pusztulástól. Aztán elküldte Isten a másik Pártfogót, a Szentlelket, hogy megtanítsa minket mindarra, ami szükséges, s arra, hogy hogyan működik jól az élet. Csodáljuk és magasztaljuk ezt az Istent!

Szent vagy örökké, Atya Úr Isten,
A magas mennyekben,
Ki teremtetél és megtartottál
E nyomorult testben.

Szent a mi Urunk, Úr Jézus Krisztus,
Kit értünk bocsátál,
Kivel megváltál, hogy testünk miatt
Lelkünk el ne vesszen.

Szent a Szentlélek, ki az Atyával
Egy és a Fiúval,
Aki vigasztal és tanít minket
Az örök életre. (MRÉ 367)

Ámen.

Lectio continua

Id. Fazakas Sándor

Derecske, Magyarország

A hamis bíróról és az özvegyasszonyról

Alapige: Lukács 18,1–8

Az igehirdetés megértéséhez

Példázatunk ezt üzeni: „Szüntelen imádkozzatok!”, azaz adialeiptós proseuchesthe (1Thessz 5,17). A vita christiana kitartó, állhatatos imádkozásban teljesedik ki. Az igazi keresztyén embert ez az oratio perseverans jellemzi.

1. v. „...mindig imádkozni kell, és meg nem restülni.” Az egkakeó ige jelentése belefáradni, abbahagyni. A hívőket a szüntelen könyörgésben két veszély fenyegeti. Egyfelől a belefáradás belső rizikója és a parázia késlekedése okozta csalódás, másfelől a hívők világban való szétszórtságának külső veszélye. Az imádkozásban való elbátortalanodásnak e belső és külső veszélye jól érzékelhető, mindenekelőtt a harmadik keresztyén nemzedék írásaiban, A zsidókhoz írt levélben, Pál kései leveleiben és Alexandriai Kelemen első levelében.

2. v. „Volt egy bíró a városban... A profán igazságszolgáltatást szolgáló városbíró Jézus idejében a templom és a zsinagógák bírásaival párhuzamosan koegzisztált. A hivatásában lelkiismeretlen városbíró etikátlan magatartását Lukács az „Istent félni” és „az embert tisztelni” bibliai szófordulat segítségével fejezi ki, melynek előhírnöke a 2Móz 10,16: „Vétkeztem az Úr ellen, a ti Istenetek ellen és ti ellenetek.” A hamis bíró „...Istent nem félt és embert nem becsült.” Ezzel mindkét nagy parancsolat ellen vétkezett. Ő annak a zakariási ideálnak az ellenpólusa, aki félelem nélkül, szentségben és igazságban szolgál az Úrnak.

– entrépomai = tisztelni, Károlinál becsülni. Jelentése ennél tágabb: ez a hamis bíró senki előtt nem szégyelli magát, nem száll magába, félelmet nem érez, nem érzékenyül el. Egyszóval „fűtyül arra, amit mondanak neki”

3. v. – chéra = özvegy. Példázatunk özvegye nem feltétlenül idős. Abban az időben a lányok már 13-14 éves korukban is férjhez mentek, és egészen fiatalon özvegyen maradhattak. Az özvegy peres ügyének háttérben tartozás állhat, talán egy pénzösszeg, zálogügy vagy öröksége egy részének megtagadása. Kiszolgáltatottságában az Ótestamentum özvegyeire és árváira emlékeztet, akik segítségre szorultak.

– érchetó (imperf.) = elméne. Az özvegy folyamatosan zaklatja a hamis bírót, egyetlen fegyvere kitartása és állhatatossága. Számára nincs visszaút, önkontrollját is elveszthette. Habozás nélkül, ismételten, mintegy „nyakára jár” a hamis bírónak. Az özvegy mögött Lukács a keresztyén gyülekezetnek azokat a tagjait látja, akik a hatalmasok önzésének, túlkapásainak, elnyomásának vannak kiszolgáltatva. Ezekre a gyülekezetben oda kell figyelni. A hamis bírótól ekdikésist, azaz jogszerzést és jogvédelmet vár, a bünnönsnek törvénszék elé állítását. Károlinál „állj bosszút érettem” fordítást olvasunk. Ugyanazt jelenti: az ellene elkövetett igazságtalanság helyreállítását, jóvátételt, a vétkes megbüntetését, egyszóval az őt megillető igazságszolgáltatást.

4. v. „Az pedig nem akará egy ideig...”, azaz a hamis bíró státusával visszaélve halani sem akar az ügyről. Ouk éthelen = nem akarta, vonakodott, azaz nem merte (lásd Mk 6,26; Lk 18,13), de csak epi chronon, azaz egy ideig. Tétlenségének és semmittevésének ezt a hosszú idejét a meta de tauta = az „azután” követte.

5. v. Végül is kőtelnek áll a hamis bíró, „...mivel hogy terhemre van az özvegyaszszony... Kopos = fáradtság, kimerülés, teher, vesződés, bosszúság, kellemetlen ügy, azaz „az idegeimre megy” De a kopos azt is jelenti, hogy ütni. Átvitt értelemben erkölcsi támadást jelent a jó hírnév és a tisztesség ellen, és nem tettlegességet, arculcsapást. Végül is kapitulál a hamis bíró, és az özvegy pártjára áll, igazodik mások véleményéhez. Mintha félelmet keltene benne az özvegy állhatatossága, aki a hamis bíró szerint eis telos = mindvégig, azaz „...szüntelen redm járván, ne gyötörjön engem”

– upópiadzó = (valakinek) a szeme alá ütni, szemközt vágni, szó szerint rám csapni, átvitt értelemben megalázni, molesztálni, zaklatni, gyötörni, kifárasztani, kimeríteni, kizsákmányolni. Pál az 1Kor 9,26-ban ugyanezt a kifejezést használja: „...úgy viaskodom...” Az ökölvívás szakkifejezéseként szem alá ütni jelentéssel bír. Károli a gyötörni fordítással él.

– eis telos = mindvégig, szüntelen. A LXX-ban örökké, folyton, szakadatlan jelentéssel fordul elő.

6. v. Lukács a kyrios megnevezéssel ad krisztológiai autoritást annak a parancsnak, melyet az Úr mond: „Halljátok, mit mond a hamis bíró!” Az akousate = halljátok ige többet jelent pusztán hallásnál. Jelentése odafigyelni, elfogadni, megérteni, sőt engedelmeskedni.

7. v. Míg a bibliai szimbolika az özvegy alatt magát Izráelt érti, addig Lukács a választottak közösségét, a keresztyén gyülekezetet. Az ekletoi = választottak kifejezés ekleziológiai értelemben az Ószövetségbe gyökerezik. A korai keresztyén irodalom hamar átveszi, mindenekelőtt a páli levelek. Pál a klétoi = elhívottak, hivatalosak alatt azokat érti, akik a keresztyén gyülekezethez tartoznak (Róm 1,6–7; 1Kor 1,2.24). Az özvegyhez hasonlóan a választottak is kiáltanak. A boó = kiáltani ige a görögben imádkozást is jelent. Isten itt övéi iránt hosszútűrő. A makrothymeó = türelemmel lenni, késlekedni, Károlinál hosszan tűrni kifejezést pillanatnyi kivárásként kell érteni, de Isten kétségtelenül eljön. Isten késhet imádságunk meghallgatásával, azt halaszthatja, de el nem mulasztja. Ez az oka annak a vádnak, hogy imádságunk meghallgatás nélkül marad, vagy mintha Isten habozna övéi megsegítésével. Erről szó sincs. Istent saját szeretete és bölcsessége indítja arra, hogy várjon és várakoztasson. Isten itt nem a gonosz világ iránt hosszútűrő, hanem kiválasztottai iránt, „...hosszan tűr érettük, nem akarván, hogy némelyek elveszenek, hanem hogy mindenki megtérésre jusson” (2Pt 3,9)

8. v. A végső jóvátétel és igazságszolgáltatás, a parúzia en tachei = hamar, gyorsan, hirtelen, váratlanul, haladéktalanul, egy pillanat alatt is bekövetkezhet, de semmi esetre sem soká. Úgy érkezik meg, mint a villám (17,24; 21,28–32), de semmi esetre sem a következő nap. Ez egy isteni időmérték a türelmi időre nézve. Gyorsabban vagy lassabban nem cselekszik, mint ahogy az ő isteni bölcsessége megengedi. Hogy kik képesek kitartani a végsőig, az akkor lesz nyilvánvalóvá, amikor eljön az embernek Fia. Vajon akkor „...talál-e hitet e földön?” A parúzia késlekedése a hit kihívását, elapadását okozhatja. Ezt a félelmet az 1. század végén és a 2. század derekán számtalan keresztyén szerző osztja: A jelenések könyve, A zsidókhöz írt levél stb. A kérdés lényege, hogy sokan-e vagy kevesen tartanak ki az üldöztetések, a bántás, a feljelentés, kihallgatás, a mártíromság idején? A hit végső megkísértése, mely már elkezdődött, egybeesik a Sátán megjelenésével. És mégse féljetelek, mondja Jézus, hiszen ti Isten választottai vagytok! Ő meghallja kiáltásotokat, és a szenvedés idejét lerövidíti (Mk 13,20).

...aki Istent nem félt és embert nem becsült. Egy megvesztegethető, korrumpálható, példaként semmi esetre sem tekinthető hamis bírót állít elének Jézus, aki Istent nem félt, embert nem becsül, aki minden további nélkül vétkezik a nagy parancsolat ellen: szeresd az Urat, a te Istenedet, és szeresd felebarátodat, mint önmagadat. Hány ilyen hamis bíró, hamis ember él körülöttem! A hamis jelző itt minősítés, és egy megvesztegethető bírót jelöl, aki hivatásában lelkiismeretlen, etikátlan, igazságtalan, megtagadja egy özvegyasszony kétségbeesett kérésének teljesítését. Ez a hamis bíró egy erkölcsi hullá. Egyáltalán nem hasonlít a zakáriási ideálhoz, aki istenfélelemben, szentségben és igazságban szolgál élete minden napján. Ez a hamis bíró tetteiért nem szégyelli magát, nincs szégyenérzete, senkit sem tisztel, nem vádolja a lelkiismeret, nem száll magába, senkitől sem félt, nem érzékenyül el, nem indul meg a szíve az elesett láttán. A könnyörgő, esedező özvegy érdekében lépni sem akar. Egyszerűen megközelíthetetlen, hallani sem akar az özvegy ügyéről. Elég hatalmasnak érzi magát ahhoz, hogy megtagadjon minden kérést. Helyzetével visszaélve semmit sem tesz. Egy szívtelen ember. Isten óvjon az igaz ügyünkkel szemben ilyen közömbös, lelketlen, hamis bíróktól.

Első hallásra sokkoló e mögött a brutális hamis bíró mögött Istent látni, a segítségre kész Istennel összehasonlítani, miként a 11,5–8 gazdáját is, aki barátja tolakodása miatt mégiscsak ad kenyeret éjfélkor zörgető barátjának.

A te Istened nem ilyen! Lehet, hogy olykor te is kökeménynek és hidegnek érzed Isten szívét. Lehet, hogy gyakran te is úgy érzed, hogy folytonos könnyörgésed dacára is bezárult feletted az ég, hogy imádságod falba ütközik. S mert nem jön válasz fentről, elbátortalanodsz. S mert Isten sokáig hallgat, ezért aggódó lélekként kérdezed: „Avagy mindörökké elvet-e az Úr? és nem lesz-e többé jóakaró? Avagy végképpen elfogyott-e az ő kegyelme? vagy megszűnik-e ígérete nemzedékről nemzedékre? Avagy elfelejtkezett-e könyörölni Isten?” (Zsolt 77,8–10) Kálvin ezt így magyarázza: „Miért halasztja Isten a benne hívőket hosszabb időre ahelyett, hogy rögtön *kezét nyújtana* nekik? Azért, hogy gyakorolja bennünk a türelmet... Azért *huny szemet* Isten hosszabb ideig a rajtunk esett siralmak miatt, mint szeretnénk, hogy kijárjuk a *türelem iskoláját*.” Isten az imádság iskolájában olykor neked is *gyakorlati órát* tart, hogy megtanuld: nem látva is hinni! Ha imádságodban Istenbe *kapaszkodsz*, akkor nincs okod kételkedni az ő segítségében. Isten nem hagy cserben, ha kitartasz. A példázatot tehát így kell értelmezni: Ha a hamis bíró megszabadította az özvegyet, hogy szüntelen reá ne járjon, és ne gyötörje kérésével, *ennyivel inkább Isten*, aki bosszút áll az ő választottaiért, ha őhozza kiáltanak éjjel és nappal. Ha példakép a hamis bíró, aki nem félt Istent, és nem becsüli az embert, akkor szigorúan csak abban Istenre mutató példakép, hogy *végül is segít*, de türelmét veszítve, és nem szeretetből, hanem hogy végre megszabaduljon a szüntelenül őt zaklató, egyfolytában a nyakára járó özvegytől. Isten őrizzen téged egy-egy ilyen hamis bírótól!

...mivelhogy nékem terhemre van ez az özvegyasszony...

Az imádságnak megtartóereje van. Még a haldoklókat is vissza lehet imádkozni az életbe. Erre is van példa. Ezért ne add fel, és ne mondj le ügyedről. Vidd imádságban Isten elé! Az idősebb Friedrich Bodelschwing (1831–1910) egyik munkatársa mesélte, hogy Bethel egyik sebész főorvosa sajnálattal adta Bodelschwing tudomására, hogy akit éppen most műtött, halálán van. Bodelschwing ezt kérdezte tőle: „Professzor Úr, imádkozott azért, hogy betege életben maradjon?” Az orvos és asszisztense diszkrétan mosolygott, s hallgatott. „Tehát nem! Akkor én most visszavonulok az irodámba, hogy ezt is megbeszéljem Istennel.” Egy kerek órán át, íróasztala előtt térdepelve imádkozott a

beteg életben maradásáért. Amikor visszament a betegszobába, a nővér így fogadta: „Tiszteletes Úr! Egy félórával ezelőtt betegünk állapota váratlanul jobbra fordult!” Né-hány hét múlva, amikor a beteg teljesen felgyógyult, így szólt a professzor Bodelschwinghez: „Többé sohasem mosolygok, ha ön arra kér, hogy a betegeimért imádkozzam. Most már tudom, hogy az imádságnak hatalma, gyógyító ereje van!” Példázatunk özvegyasszonyának kiáltása sem maradt hiábavaló. Célba ért. A te imádságod sem hiábavaló, célba ér. Hegyeket képes megmozgatni, haldoklókat életben tartani, pe-res ügyeket lezárni.

Végül is enged a hamis bíró az özvegy kérésének. Belefárad abba, hogy szüntelen a „nyakára jár”. Elege van a folytonos zaklatásból, végre nyugalmat akar. Az özvegy áll-hatatossága, kitartása indítja arra, hogy engedjen, aki habozás nélkül a jogára hivatkozik. Tudja, hogy nincs visszaút. Semmitől sem riad vissza, még a bíróval szembeni méltányta-lanságtól és megaláztatástól sem. Ha kell, a bíró jó hírnevét, tisztességét is tönkretetheti. Talán még tettelegességre is képes lenne. Arra kényszeríti a hamis bírót, hogy saját ké-nyelme érdekében feladja közömbös magatartását. Azért kiált, mert megrabolták jogai-ban, legitim egzisztenciájában, tulajdonképpen az életében. Keresztyén emberként egy olyan ellenséges világban élsz, mely téged is megrabol, kifoszt, marginizál, minden-honnan kiszorít és kirekeszt. Hát kiált, hogy Isten megvigasztaljon, kérésedet teljesítse, azaz hogy meghallgasson. Ha bízol benne, bátran kiált éjjel-nappal. Kálvin mondja: „Az Isten iránti bizalomnak pedig az a helyes megbizonyítása, ha vágyaid nem teljesü-lésével sem veszted el bátorságodat.” Nem szabad belefáradnod! Ne add fel, ne mondj le igaz ügyedről még akkor sem, ha a segítség állhatatosságod dacára is elhúzódik! Ő előbb-utóbb meghallgat, kitartó könyörgésed Isten színe elé jut. Ha ma nem, akkor hol-nap vagy holnapután vagy valamikor, de Isten meghallgat, és teljesíti kérésedet. Azért lehetsz bizonyos jövődet tekintve, mert te is kiválasztott vagy, és nem vagy kiszolgál-tatva sem a sorsnak, azaz a fatalizmusnak, sem a nagy semminek, az értelmetlenségnek, a hiábavalóságnak, azaz a nihilizmusnak. Kiáltásodból sohasem elég. Imádságod nélkü-lözhetetlen. Példázatunkban erre a lankadatlan kitartásra buzdít Jézus. Semmi mással, csak szüntelen könyörgéssel próbálj Istenre hatni, az ő „terhére” lenni. Jellemezze a te könyörgésedet is a szüntelen kitartás és alázatosság. A te *imádságod is erő és hata-lom*. Ha szívből jövő, jogos kérésednek ekkora hatalma van a hamis bíró előtt, azaz em-bertársaid felett, mennyivel inkább Isten előtt. Egyet tehetsz: imádkozol. Egyetlen fegy-vered van: a szívós kitartás, mellyel igaz ügyed, üdvösséged érdekében a Sátán minden hatalmával dacolva, a mennyei „illetékestől” kérsz pártfogást. Ha te is, miként ez az özvegy, mindent egy lapra teszel fel, akkor teljesül a kérésed. Isten, ellentétben a hamis bíróval, türelmes irántad, amikor hozzá fordulsz. Ezt jelenti, hogy Isten hosszútűrő övéi iránt. Soha ne tekintsd azonnal meg nem hallgatott imádságodat elvetett, visszautasított kérésnek. Isten csupán türelemre akar tanítani.

A szüntelen kiáltás mint könyörgés egzisztenciális magatartás, *kiállás* ügyed mellett. Nem csupán egy liturgikus ima, hanem maga a teljes élet. Pál ezt így írja le a Róm 12,1-ben: „...szánjátok oda a ti testeteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti okos istentiszteleteketek.” Ha könyörgésed elmarad, ha néma maradsz, nem üdvösség, hanem ítélet vár rád.

A gépies imádkozásnak, amikor csak mondd a szavakat minden átélés nélkül, s közben gondolataid egészen máshol járnak, nincs értelme. Ha a szó nem társul a lelked-del, a szíveddel, olyan, mint az aprópénz. Isten nem *deus ex machina*, azaz „gépisten”, akit az imádságoddal addig táplálsz, miként aprópénzzel a jegyautomatát a parkolóban, míg ki nem adja a parkolójegyet. Az imádságban nincs automatizmus.

...az embernek Fia mikor eljő, avagy talál-e hitet e földön?

Ne abban kételkedj, ami mindennél bizonyosabb, azaz Isten hatalmában, jóságában, segítségében. Más miatt *aggódj!* Amiatt, hogy amikor Jézus visszajön, talál-e hitet ezen a földön? És ha Jézus holnap jön vissza, *nálad* és a kedveseidnél talál-e hitet? Lukács saját félelmének ad hangot, amikor kérdésével arra utal, hogy vajon Jézus visszajöveteléig *kihal-e a keresztyénség?* Ezeröttszáz évvel később Kálvin ugyanebben a szellemben állapítja meg: „...bár a bajoknak roppant nagy tömege borítja és nyomja e világot, mégis alig néhány emberben lehet felfedezni a hit parányi szikráját.” És ma Derecskén? Itt is egyre kevesebb emberben lehet felfedezni a hit szikráját. Ezt bizonyítja, hogy az utolsó népszámlálás óta, nyugdíjaztatásom óta, azaz az utóbbi tíz év alatt több mint ezerötsszázzal kevesebben vallották magukat reformátusnak, egész Magyarországon pedig hatszázezerrel. Ha ez így megy tovább, akkor egy esetleg ezzel a kérdéssel is foglalkozó könyvnek nyugodtan lehetne ezt a címet adni: *Kihal-e a keresztyénség?* Ez a kérdés még akkor is jogos, ha egy pillanatra sem felejtkezünk el arról, amit Jézus mondott Péternek: „...te Péter vagy, és ezen a *kősziklán* építem fel az én anyaszentegyházamat, és *a pokol kapui sem vesznek rajta diadalmat.*” Bár Lukács itt a *pistis*, azaz a hit kifejezést használja, mégis *hitvalló emberekre* gondol. Olyanokra, akikről Pál ezt írja a Róma 10,10-ben: „Mert szívvel hiszünk az igazságra (azaz a megigazulásunkban), szájjal teszünk pedig vallást az üdvösségre (azaz szabadulásunkra).” Márknál ilyen megfogalmazásban olvassuk: „...aki mindvégig *megmarad*, az megtartatik” (13,13). Nem könnyű mindvégig kitartanod, a Krisztusban való hitedet megvallanod egy olyan istentelen világban, ahol a hitet, a keresztyénséget kihalás fenyegeti.

Miért kérdezi Lukács, hogy amikor Jézus visszajön, talál-e hitet? Azért, mert a kiválasztottak hite, azaz a te hited is, saját kiáltásod nem azonnali meghallgatása miatt, az Úr érkezésének bizonytalansága, késése miatt megrendülhet. Végy példát példázatunk özvegyasszonyától, akinek hite, bizalma, reménysége a próbák ideje alatt is kitart, és nem lanyhul. Lehet, hogy az Úr érkezésére való várakozás kétezer évvel ezelőtt, és ma is túl hosszúnak, talán hiábavalónak tűnik, de ne felejtse el, ez azért van, hogy hited érettebb és kiforrottabb legyen. Hosszútűrésével az Úr éppen téged akar igazabb, mélyebb lelki életre nevelni. Ezért késlekedik visszajövetelével. Ezt jelenti, hogy az Úr hosszútűró irántad. Jézus továbblát, mint mi. Igaz keresztyén életed az ő visszajövele előtt hitvalló *magatartásodban* mutatkozzon meg. A kérdés: hogyan *viselkedsz* ez idő alatt, *kitartasz-e a végsőkig?* A Jézustól elvárt magatartásodat a megpróbáltatások, egy esetleges mártíromság ideje alatt az állhatatos, kitartó könyörgés jellemezze. Amikor megérkezik az Úr, ezt a magatartást fogja *keresni*, erre fog *rákérdezni*. Ezt jelenti, hogy: „...avagy talál-e hitet e földön?” A próbák idején a hangsúly a várakozásról a *bizony-ságtételre* tevődik át. Most tehát a bizonyágtétel idejét éljük.

Isten *lenéz* a földre, és adódik a kérdés, hogy talál-e még hitvalló emberekre? *Ott fent* a könyörgésed meghallgatásra talál, de *itt lent* talál-e Isten mindig imádkozó, abban sohasem restülő, belefáradó emberekre? Az imádságod hitből fakad, hitből táplálkozik. Hit nélkül pedig képtelen vagy szívből imádkozni, így *ott fent* nincs is mit meghallgatni. Amikor kétezer évvel ezelőtt eljött Jézus e földre, hogy megváltsa az emberiséget, *nem talált olyan hitet*, amilyent keresett. Az a hit pedig, amelyet ő plántált el szolgálata és kereszthalála által, vajon *megmarad-e* az ő mennybemenetelétől az ő visszajöveteléig? A te hitedet is ő plántálta el. Ajándékba kapott hitedet hát gyakorold és őrizd mindhalál-ig, hiszen hit nélkül lehetetlen Istennek tetsző életet élned. Legyen igehirdetésünk summája közismert énekünk:

„Istennel jární, lakozni,
Szent étettel illatozni,
Igaz hitben nem habozni:
Jézus Krisztus, taníts,
Taníts imádkozni!” (MRÉ 428)

Ámen.

Felhasznált irodalom

- BOVON, F.: *Das Evangelium nach Lukas*. EKK, III/3, Lk 15,1–19,27, Benzinger-Neukirchener Verlag, Zürich 2001, 185–200.
- COENEN, L.: Berufung (kaleó), In: Coenen, L., Beyreuther, E. und Bietenhard, H.: *Theologisches Begriffslexikon zum Neuen Testament*. I. R. Brockhaus Verlag, Wuppertal 1967, 86–92.
- GRASSER, E.: Predigtmeditation zu Lk 18,1–8. In: *Göttinger Predigtmeditationen*. 23. Jahrgang, Heft 4, 1969, 397–404.
- GRUNDMANN, W.: *Das Evangelium nach Lukas*. Ev. Verlagsanstalt, Berlin 1979, 345–348.
- HOFFSÜMMER, W.: *Kurzgeschichten für Gottesdienst, Schule und Gruppe 2*. Matthias-Grünwald Verlag, Mainz 1990, 75–76.
- JEREMIAS, J.: *Die Gleichnisse Jesu*. Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1962, 153–157.
- KÁLVIN János *Magyarázata Máté, Márk és Lukács összhangba hozott evangéliumához*. II. Székelyudvarhely 1940, 199–201.
- NGÜ, *Neue Genfer Übersetzung*. Genfer Bibelgesellschaft 2011.
- RENGSTORF, K. H.: *Das Evangelium nach Lukas*. NTD 3., Vandenhoeck-Ruprecht, Göttingen 1958, 205–206.
- RIENECKER, F. *Das Evangelium des Lukas*. R. Brockhaus Verlag, Wuppertal 1994, 418–422.
- SCHLATTER, A.: *Die Evangelien nach Markus und Lukas*. Calwer Verlag, Stuttgart 1995, 349–352.
- VARGA Zsigmond: Lukács evangéliumának magyarázata. *Jubileumi Kommentár. A Szentírás magyarázata*. In: Bartha, T. (szerk.). *Kiadja a Ref. Zsinati Iroda Sajtóosztálya*, Bp. 1969, 87–88.

A Genezáret partján

(Lelkigondozói rovat lelkipásztorok részére)

Tedd a Bibliádba ezt, Szülőtestvérem,

s ha gyermekedért imádkozol, ne felejtkezz el azért könyörögni, hogy:

1. Hited soha meg ne rendüljön a gyermek Atyjában, akié gyermeked teremtés és a megváltás jogán. Akinek célja van vele – s veled. S hogy megértsd azt a célt, amit Ő tűz ki gyermeked elé – és nem te.

2. Hogy hosszútűró türelmed soha el ne fogyjon gyermekeddel szemben. Hiszen Ő is eltűr téged. Hogy tudj újrakezdeni el nem fogyó szeretettel szeretve!

3. Tudj várni! Várni és újra várni: a megfelelő pillanatra a nevelésben. Olyan türelemmel, ahogy az Atya várakozott a tékozló fiúra.

4. Hogy mindig megtaláld az Ő segítségével a megfelelő szót és cselekvést, minden alkalommal s éppen akkor, amikor kell. És nem később és nem előbb, mint amikor kell.

5. Hogy soha ne ingadozz az Igében, ha szól gyermeked felől!

6. Megtálald mindig a megfelelő büntetést s elkerülhessed azt, ami nemcsak többet árt, mint használ, de amit Ő sem cselekednék!

7. Tudj megbocsátani kevés szóval vagy szó nélkül – bocsánatért esdve és bocsánatot nyerve.

8. Adjon elég időt gyermekedhez, s Tè ezt az időt ne használd másra. Hogy megismerd őket, „legalább” úgy mint földedet, állataidat, szerszámod.

9. A gyermek hibáit elsősorban magadban keresd! Őszintén! Mert majd, mindig büntársai vagyunk. Hiszen tőlünk „örököl”, lát, hall, les el ma mindent.

10. Nevelés közben te is nevelődjél. Ha kell, a gyermek által. Mert mindig az a nevelő gyermek és szülő közül, aki közelebb van Krisztushoz. S nemegyszer a gyermek áll közelebb Őhöz.

11. Hogy megismervén a gyermeket – örömmondó, evangéliumhirdető szülője legyél. Mert az evangélium = örömhír. Csak így emelheted át testi, lelki nehézségein. Csak így gondolkodj majd rád szeretettel akkor is, ha már nem leszel e testben.

12. Hogy a hosszútűró türelem és szeretet mellé adjon megértő tapintatot, hogy megérezzed: fájdalomyszerzésre nem szabad fájdalomszerzéssel, dacról dühvel, nevelétlenségre gorombasággal, szívtelenségre hidegséggel válaszolnod. Mert a hasonló csak fölfokozza a hasonlót. Míg a szeretet fölold. Az öröm gyógyít. A jószág fölemel. Mert Jézus is így cselekednék!

13. Hogy mindig le tudj győzni magad, amikor úr akarsz lenni AZ ÚR helyett. Hogy bálvány ne legyél otthonodban. Hogy soha el ne feledkezzél: „Néki (JÉZUSNAK) növekednie kell, néked pedig alább szállnod.” (Jn 3,30)

14. Vegye el a kaszányahangot és beszédet, és megtanulhass Jézustól röviden, világosan, melegen, szívvel beszélni – gyermekeiddel.

15. Hogy gyakran legyen erőd az 1Korinthus 13 mérlegére tenni szülői szeretetedet. Mert ez az Ige, mert Jézus azonnal megmondja az így kérdezőnek, hol a baj. De azt is – újra és újra –, hogy a mi nevelésünk elsősorban: szolgálat. Mégpedig mentőszolgálat. Odamentés az ORVOSHOZ. Aki meg is tudja menteni gyermekünket és növelni tudja testben, lélekben, szellemben.

Erre az ÖRÖK ÉLETRE. VELÜNK EGYÜTT.

(Keresztyén Nevelés, 2001/8–9.)

Alkalmi prédikációk

Esketési igehirdetés

Csiki Mihály Levente

Kóródszentmárton

Erős kötelékek

Alapige: Róma 8,38–39

Kedves ifjú pár, kedves ünneplő család!

E mai napon, mikor örömmel tesztek fogadalmat Isten és a gyülekezet színe előtt a ti hűségtekről, szerelmetekről, egy fogadalomtételt ajánlok figyelmetekbe. Azt a vallomást, amelyet Pál apostol tett a rómaiakhoz írt levelében az ő hitéről, a Krisztushoz való tartozásáról. Nem egy férfi és egy nő közötti szerelmi vallomás az, amit Pál apostol mond, hanem egy bizonyosságtétel, amely a hitet, meggyőződést, elhatározást, bizodalmat ábrázolja.

Hiszem, hogy a ti kettőtök élete is telve volt, van vallomásokkal, amelyeket egymásnak teszték szerelemről, hűségről, tisztaságról. A mai napon azonban abban bízom, hogy e szavak mögött kedves ifjak, van teljes meggyőződés, szilárd elhatározás, amely minden kísértésben kitart, a nehézségben meg nem hátrál, a betegségben ápolni tud.

Az embereket annyi minden összekötheti: barátság, szerelem, hobbi vagy éppen közös érdek. E kötelékek azonban nem mindig igazak, van, amikor a másik javát is tudjuk szolgálni krisztusi alázattal, de van úgy is, hogy a kapcsolatban csak kihasználjuk a mellettünk lévőket.

Amint a cérnaszálakat, ha összefonjuk, egy erős fonalat kapunk, úgy a mindennapi életetek eseményei, érzései is összekapcsolnak benneteket. És akárcsak a fonalban, ha épek a cérnaszálak, akkor nagy terút is elbír, de ha valami oknál fogva elszakad a fonalban egy-egy cérnaszál, az veszélyezteti az egész fonalat. Így a közös életetekben is, ha ápoljátok az érzelmeket, a szeretetet, a házassági fogadalmatokat, akkor az erős kötelékként tud összetartani benneteket.

Mert annyi elszakadt kapcsolatot látunk, ahol már nemcsak a cérnaszálak, de még a fonál is elszakadt a házasságban, és azt már semmi nem tartja össze.

Pál apostol átélte, átérezte egész életével, hogy Istennek szeretetétől, amely Krisztusban adatott, semmi nem szakíthatja el „sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem következők, sem magasság, sem mélység, sem semmi más teremtmény.”

Érezhették e mai naptól fogva ti is ezt, hogy sem Istenetektől, sem egymástól nem szakíthat el semmi: sem emberi rosszakarat, sem kívánság, sem érdek. Mert mindenkor szembe kell néznünk azzal, hogy kikezddhető a kapcsolat. Vigyázzatok hát erre az Isten előtti szent fogadalomra!

Újulatok meg mindenkor fogadalomban egymás iránt, hogy kísértésbe ne essetek! Vigyázzatok a fonalra, amely összeköt, ne gyengítsétek, ne vagdossátok el a cérnaszálakat, hanem nap mint nap erősítsétek egy-egy úgy cérnaszállal kapcsolatokat fonalát.

Erősítsenek titeket a mai napon Gyökössy Endre szavai is: Uram, segíts nekünk, mindig emlékeznünk arra a napra, amikor megismerkedtünk, és megszerettük egymást! Segíts mindig meglátni a jót a társamban, és segíts, hogy közösen tudjuk megoldani

gondjainkat! Segíts kimondani egymás iránti érzéseinket, és tudjunk bocsánatot kérni egymástól! Uram, kezedbe adjuk házasságunkat!

Isten áldása kísérsen életutatokon! Ámen.

Temetési igehirdetés

Márk László Gyula

Négyfalu

Isten mindig velünk van

Alapige: 5Mózes 34,5–8

Tisztelt gyászoló testvéreim, tisztelt gyászoló család, íme mindannyian megállapíthatjuk, olyan szép, olyan rövid, de egyben olyan fájdalmas a Biblia tudósítása: *Ott halt meg Mózes, az Úr szolgálja, Móáb földjén, az Úr akarata szerint. Százhusz éves volt Mózes, amikor meghalt...* Íme, számba vesszük, milyen hamar véget ért a földi élet, milyen hamar eltelnek a percek, elteltek az esztendők, a kirendelt idő, és meg kell állanunk az Úr színe előtt. És arról tudósít minket a 90. zsoltár: *Életünk ideje hetven esztendő, vagy ha fennebb nyolcvan esztendő, és nagyobb részük nyomorúság és fáradság, amely gyorsan továtűnik...*

És egy ugyanilyen rövid tudósításról olvasunk Sára, Ábrahám felesége halálának esetében is, Mózes első könyvének 23. fejezetében: *és meghala Sára...* Egy egyszerű, rövid kis híradás. Úgy hangzik, mint ma is akármelyik gyászjelentés: X. Y. meghalt ekkor és ekkor, ennyi és ennyi éves korában. De arról nem olvasunk, hogy mennyi szív-fájdalom, mennyi kifelé vagy befelé hulló könnycsepp van egy ilyen rövid kis híradás mögött, azt csak az érzi és az tudja, aki már maga is küldött szét ismerőseinek ilyen jelentést.

És szintén egy ilyen rövid értesítésről kellett hallanunk, amikor jöttek a hozzátartozók bejelenteni, hogy meghalt S. I. testvérünk, egyházközségünk tiszteletbeli presbitere, gyülekezetünk köztiszteletben álló tagja. És akkor és ott egy pillanat alatt átfutott rajtam S. I. testvérünk élete, a szenvedések, de az örömek is, amiben neki is része volt, amelyekről Isten kegyelméből tudhattam.

Elgondolkoztam, hogy milyen hosszú életet engedett meg Isten néhai testvérünknek (93 év)! Mennyi szenvedés, mennyi öröm, kiábrándulás és lelkesedés volt ebben a hosszú életben! Milyen sok megaláztatásban volt része éppen azok részéről, akikért a szívét is kitette, és minden áldozatra kész volt. Ugyanakkor Istennek milyen sok csodáját is érezhette hosszú élete folyamán! Tapasztalhatta nap mint nap Isten szeretetét, hogyan tartotta meg az Úr ígéretét: *Én veled vagyok, ott leszek, ahol ott leszek.* Egész hosszú élete valóban Isten jelenlétében zajlott. A vele való imádságos párbeszédben teltek a napjai, és a neki való engedelmesség volt számára a legfontosabb. Így szolgált hosszú esztendőkön keresztül gyülekezetünkben, családjában, így maradhatott hűséges közösségéhez, nemzetéhez és családjához.

Most azonban Isten akaratában megnyugodva vesszük tudomásul, hogy S. I. testvérünk is visszatért az ő Mennyei Atyjához. Mert egyszer minden véget ér. Minden szenvedésnek és próbatételnek is vége lesz, de vége lesz egyszer mindannyiunk életének is. Egyszer mindnyájunk számára eljön az a pillanat, amiről itt Mózesrel kapcsolatban is olvastunk, hogy visszaadta életét és küldetését annak, akitől kapta, az élő Istennek. Nem szenvedhetett többet, de nem élhetett és nem is akart élni tovább, mint ahogy azt gazdá-

ja és ura, az élő Isten meghatározta. Mert mindannyian meghalunk – az Úr akarata szerint.

Olyan nagy dolog az, ha valakinek az életéről megállapíthatjuk azt, amit Dávid szoltáros is mondott: *Életem ideje kezdedben van.* (Zsolt 31,16) Sokakat ismertünk mindannyian, akik rettegnek az életük végétől. Még rá gondolni is. Vannak, akik mindenáron meg akarják hosszabbítani, mások szeretnék megrövidíteni. Isten különös ajándéka az, hogy a benne hívők szívébe adja ezt a csendes bizonyosságot és békességet: *életem ideje kezdedben van.*

És mi hisszük azt, hogy azok, akik az Urat szolgálták, azok hitünk szerint elnyerik méltó jutalmukat, mert ez a csodálatos Istenben, hogy aki Vele vannak földi életükben, Vele lesznek a halál után is. Megtapasztalhatják azt, hogy Isten tényleg mindig velünk van, Őrá mindig számíthatunk, Őbenne mindig bízhatunk.

Mindent összefoglalva, mit tudhatunk meg a mai vigasztaló igénkben?

Azt tudtuk meg tehát ebből a rövid leírásból, hogy Mózes élete is befejeződött akkor, amikor azt az Úr akarta. Megtudtuk, hogy Isten hűséges, és nem felejt el ígéreteit. Isten szigorú, és minden ellene elkövetett bűnnek következménye van. De Isten különöztetett szeretettel hordozza azokat, akik Őhöz közel vannak, és benne bíznak. Az ő halálukkal sincs azonban vége mindennek, mert Isten mindig újabb és újabb nemzedékekről gondoskodik.

Amikor ennek a történetnek ezeket a tanításait újra és újra végiggondoltam, nem tudok egyebet tenni, csak hálát adni Istennek, elhunyt testvérünk életéért és azért is, hogy Isten mennyivel többet enged tudnunk nekünk, az Újszövetség népének a jövőről, az örökkévalóságról, a halál utáni dolgokról, és mennyivel többet készített el és ajándékoz nekünk.

A mi nagy szabadítónk, Jézus Krisztus, aki a bűn rabságából, a kárhozatból és a poklból szabadítja ki a benne hívőket, nemcsak azt engedi meg a benne hívőknek, hogy benézzünk az Isten csodálatos országába, hanem hogy bemenjünk. Egyenesen invitálja az Övéit: *Gyertek én Atyámnak áldottjai, örököljétek azt az országot, amelyik számotokra készítettett a világ teremése előtt már.* (Mt 25,34) Ő oda hív minket, és ott helyet készít az Övéinek.

Nem utolsósorban a Szentlélek még egy ígét írt a szívemre, hogy közöljem veletek vigasztaló Igeként: *előre megyek, helyet készítek nektek, és ha majd eljövök, magamhoz veszek titeket, ti is ott lesztek, ahol én vagyok* (Jn 14,3). Ezzel az Igével kívánom Isten vigasztalását, gazdag áldását. Ez a mi reménységünk, a gyászoló hozzátartozók számára, néhai presbitertestvérünk fia és családja, testvérei és családtagjaik részére. Ámen.

Kedves Igehirdető-megrendelők!

Az utóbbi évek során többen érdeklődtek, hogy lesz-e folytatása az Igehirdető repertóriumának.

Örömmel jelentem, hogy elkészült a második kötet anyaga az első kötethez hasonló alapossággal. Szász Eszter vállalta el ennek az előkészítését is. Tudjuk és tapasztaljuk, hogy az Igehirdető 25 évfolyama egy jó gyakorlati kommentár, amely egy jó repertóriummal együtt könnyen használhatóvá válik.

Ahhoz, hogy kiadhassuk a repertórium második kötetét, úgy gondoltuk, hogy megrendelőiket bocsátunk ki.

Aki szeretné, hogy a 2001–2012 közötti időszak repertóriuma meglegyen a saját könyvtárában vagy a parókia könyvtárában, azt kérjük, hogy a mellékelt megrendelőlapot tölts ki és küldje vissza **2015. június 3-ig az Igehirdető címére.**

Ára a megrendelések száma szerint alakul. Ezért mellékelem a Misztótfalusi Kis Miklós Református Sajtóközpont nyomdájának árajánlatát:

A következőképpen alakul az ára példányszám függvényében egy 17×24 cm méretű, 256 oldalas, kemény táblás varrott könyvnek. (Igehirdető repertórium 2001–2012)

500 példányszám esetében egy kötet ára 13,78 RON

300 példányszám esetében egy kötet ára 19,20 RON

200 példányszám esetében egy kötet ára 25,95 RON

Egy kötet postai díja utánvétellel 14 lej körül van.

Ha az egyházmegyék elvállalják a közös megrendelést és a megrendelt példányok szétszétadását, akkor az nagyon leegyszerűsítene a dolgok menetét.

Nagyon szeretnénk, hogy a repertórium második kötete még ebben az évben a megrendelők asztalára kerüljön!

Tisztelettel és szeretettel,

Jenei Tamás

Megrendelőlap

Alulírott, a Református Egyházközség lelkipásztora a fenti árak tudomásulvétele mellett megrendelem, azaz példányban az Igehirdető repertóriumának 2. kötetét 14 lejes áron, 20 lejes áron vagy 26 lejes áron. (Bekarikázandó a megfelelő ár!)

Kelt:

Aláírás

Postai címem a következő:

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László
Főszerkesztő: Jenei Tamás
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa
400079 Cluj/Kolozsvár, str. I. C. Brătianu/Király u. 51.
Tel: 0264-592453; Fax: 0264-595104; Email: belmisszio@reformatus.ro
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület
Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában

Felelős vezető: Dávid Zoltán
Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos
Olvasószerkesztő: Bán Attila
Számítógépes szedés, tördelés: Nagy Andrea
ISSN 0254-4458

Bódás János

Húsvéti hit

Bármit beszéltek, hitetlen Tamások,
a húsvéti hit győzelmes marad.
– Az Úr feltámadt! – vallja millió szív,
s nem roskad össze semmi súly alatt.

Én sem hajlok a hitető beszédre,
nagyképű bölcseknek nem hódolok,
de – tördelvén a titkok néma zárát –
csak azt hiszem, mit megtapasztalok,

De mit nem érzek vak, süket kezemmel,
s hová nem ér el káprázó szemem,
lelkemmel látom azt, melynek ha szárnyal,
nem ér nyomába gyarló értelem.

Én hallom, mit súg virág a virágnak,
bár hangjának fülemben nincs nyoma,
értem a tavasz illatos beszédét,
s érzem Istent, bár nem láttam soha.

S bár győzött a bűn, mikor a Keresztről
lelket mosva hullt alá a vér,
mégis hiszem a Krisztus diadalmát,
s tudom, hogy feltámadt, mert bennem él!

Ő áll mellettem könnyben és mosolyban,
amíg az élet rögeit töröm,
s nyugodtan küzdök, mert tudom, hogy vár majd
egy új élet, s benn mennyei öröm.

E hit vigasztal minden megütiportat,
özvegyet, árvát, sír felé menőt,
gyermeket vesztett zokogó anyákat,
s aki beteg is, ebből nyer erőt.

– Az Úr feltámadt! – vallja millió szív,
s nem roskad össze semmi súly alatt...
– Bármit beszéltek, hitetlen Tamások,
a húsvéti hit győzelmes marad!